Sprawozdanie z działalności

Centrum Usług Społecznych w Więcborku w 2025 r.

Więcbork, marzec 2026

SPIS TREŚCI

1. Wprowadzenie 5
2. Przekształcenie OPS w CUS wraz z rozwojem usług społecznych 6
3. Organizacja Usług Społecznych 8
   - 3.1 Aktywność projektowo-konkursowa 8
   - 3.2 Asystencja Osobista 9
   - 3.3 Opieka Wytchnieniowa 10
   - 3.4 Pomoc żywnościowa 11
   - 3.5 Usługi Teleopieki 12
   - 3.6 Klub Integracji Społecznej 13
   - 3.7 Klub Samopomocy – Klub SENIOR+ 14
   - 3.8 Integracja społeczna mieszkańców obszaru LGD NASZA KRAJNA 15
   - 3.9 Karta Dużej Rodziny 16
   - 3.10 Prace społecznie użyteczne 17
   - 3.11 Program Usług Społecznych dla Gminy Więcbork na lata 2025 - 2027 18
4. Organizacja Społeczności Lokalnej 19
   - 4.1 Plan organizowania społeczności lokalnej na lata 2025-2027 19
   - 4.2 Inne działania wspierające 21
5. Organizacja Pomocy Społecznej 22
   - 5.1 Korzystający z pomocy i wsparcia 22
   - 5.2 Wybrane usługi społeczne z zakresu pomocy społecznej 24
   - 5.3 Wybrane świadczenia pieniężne z pomocy społecznej 29
   - 5.4 Wieloletni rządowy program ,,Posiłek w szkole i w domu" na lata 2024-2028 31
6 Wspieranie rodziny i system pieczy zastępczej 32
   - 6.1 Gminny Program Wspierania Rodziny na lata 2024-2026 32
   - 6.2 System wsparcia rodziny z trudnościami opiekuńczo – wychowawczymi 33
   - 6.3 Świetlica Środowiskowa UŚMIECH w Więcborku 35
7. Profilaktyka i rozwiązywanie problemów alkoholowych oraz integracja społeczna osób uzależnionych od alkoholu ... 36
   - 7.1 Gminny Program Profilaktyki I Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii na okres 01.04.2022- 31.12.2025 36
   - 7.2 Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych 39
8 Przeciwdziałanie przemocy domowej i ochrona osób doznających przemocy domowej 41
   - 8.1 Gminny Program Przeciwdziałania Przemocy Domowej i Ochrony Osób Doznających Przemocy Domowej w Gminie Więcbork na lata 2024 – 2030 41
   - 8.1 Zespół Interdyscyplinarny 44
   - 8.2 Punkt Interwencji Kryzysowej 46
9 Świadczenia pieniężne wypłacane na rzecz rodziny 46
   - 9.1 Świadczenia rodzinne i fundusz alimentacyjny 46
   - 9.2 Świadczenie wychowawcze 49
   - 9.3 Wsparcie udzielane obywatelom Ukrainy w związku z konfliktem zbrojnym na terytorium tego państwa 49
   - 9.4 Bon Ciepłowniczy 50
10 Organizacja pracy i kadra 51
   - 10.1 Organizacja pracy 51
   - 10.2 Zasoby kadrowe 52
   - 10.3 Budżet CUS 54
   - 10.4 Zlecanie realizacji usług społecznych podmiotom zewnętrznym 55
   - 10.5 Zamówienia na dostawy, usługi i roboty budowlane, których wartość nie przekracza 130 000 zł 56
   - 10.6 Skargi i wnioski 56
   - 10.7 Kontrole merytoryczno-finansowe 57
   - 10.8 Działania informacyjno-promocyjne 57
11 Potrzeby CUS na rok 2026 58
12 Załączniki 63
   - 12.1 Wykonanie budżetu CUS w Więcborku w 2025 r. 64

Spis tabel

Tabela 1, Aktywność projektowo-konkursowa w 2025 r. 8
Tabela 2, Realizacja Programu Fundusze Europejskie na Pomoc Żywnościową 2021-2027 (FEPŻ) Podprogram 2023-2024 11
Tabela 3, Funkcjonowanie Klubów Seniora w Wituni i w Więcborku w 2025 w ramach ogłoszonego konkursu przez LGD Nasza Krajna w Sępólnie Krajeńskim 16
Tabela 4, Charakterystyka PSU realizowanych w 2025 r. 17
Tabela 5, Odbiorcy usług społecznych zaplanowanych w PUS 18
Tabela 6, Działania w ramach OSL w 2025 r. współfinansowane ze środków EFS+ 19
Tabela 7, Wnioski, które otrzymały dofinansowanie w ramach uruchomionych Mikorgrantów w 2025 r. 20
Tabela 8, Inne działania podejmowane w ramach OSL w 2025 r. 21
Tabela 9, Ilość osób i rodzin objętych pomocą w ramach ups, w okresie 2024-2025 22
Tabela 10, Struktura rodzin, którym przyznano pomoc według powodów przyznania pomocy, w ramach ups w okresie 2024-2025 23
Tabela 11, Świadczenia niepieniężne udzielane, w ramach ustawy o pomocy społecznej w 2025 r. 24
Tabela 12, Analiza kosztów pobytu osób zamieszkujących w DPS, w latach 2018 – 2025 25
Tabela 13, Analiza średnich miesięcznych kosztów utrzymania w DPS, w których zamieszkali mieszkańcy gminy Więcbork 25
Tabela 14, Koszty zapewnienia osobom w kryzysie bezdomności schronienia przez gminę Więcbork w latach 2023-2025 27
Tabela 15, Najważniejsze i najczęściej występujące formy pracy socjalnej zrealizowanej w 2025 r. 28
Tabela 16, Najważniejsze działania administracyjne związane z udzielaniem mieszkańcom gminy pomocy w zakresie ups, podjęte w 2025 r. 28
Tabela 17, Świadczenia pieniężne udzielane, w ramach ustawy o pomocy społecznej w 2025 r. 29
Tabela 18, Wydatki na świadczenia rodzinne w 2025 r. 46
Tabela 19, Wydatki na składki na ubezpieczenie społeczne odprowadzane za osoby pobierające świadczenie pielęgnacyjne w 2025 r. 47
Tabela 20, Wydatki na fundusz alimentacyjny w 2025 r. 47
Tabela 21, Informacja o działaniach podejmowanych wobec dłużników alimentacyjnych w 2025 r. 48
Tabela 22, Wydatki na świadczenia rodzinne finansowane z Funduszu Pomocy w 2025 r. 49
Tabela 23, Wartość bonu zależy od okresu oraz jednoskładnikowej ceny ciepła netto w danej grupie taryfowej 50
Tabela 24, Źródła finansowania wydatków w 2025 r. 54

Spis wykresów

Wykres 1, Główne źródło dochodu rodzin korzystających z pomocy społecznej w 2025 r. 23
Wykres 2, Wydatki na świadczenia wspierające rodzinę w latach 2023-2025 48
Wykres 3, Realizacja wydatków CUS w Więcborku w latach 2018-2025 55

1. WPROWADZENIE

Rok 2025 był **pierwszym rokiem działalności** Centrum Usług Społecznych (CUS) w Więcborku, powołanego do życia 1 stycznia 2025 r. w wyniku przekształcenia z Miejsko-Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej. Przekształcenie to było zwieńczeniem wielomiesięcznych przygotowań i częściową ewolucją od tradycyjnego modelu pomocy społecznej opartej na zasiłkach w stronę nowoczesnego systemu organizowania usług dostępnych dla ogółu mieszkańców naszej gminy.

Kluczowym fundamentem tych zmian była realizacja projektu „**Centrum Usług Społecznych w Więcborku**" o wartości 5 876 512 zł, współfinansowanego ze środków unijnych w ramach programu Fundusze Europejskie dla Kujaw i Pomorza 2021-2027. Dzięki temu wsparciu wdrożono szereg nowych usług społecznych, w tym usługi sąsiedzkie czy specjalistyczne usługi opiekuńcze w miejscu zamieszkania. Wspólnie z Gminą Więcbork rozpoczęto przygotowania do ogłoszenia **przetargu pn. „Przebudowa, rozbudowa i nadbudowa oraz zmiana sposobu użytkowania budynku gospodarczego na potrzeby Centrum Usług Społecznych w Więcborku 2026 roku"** w ramach którego oddany do użytkowania zostanie budynek w którym uruchomione zostaną **Mieszkania Wspomagane** jak również **Wypożyczalnia sprzętu rehabilitacyjnego.**
Rok 2025 to również czas intensywnych prac nad tworzeniem fundamentów programowych CUS; opracowano i wdrożono kluczowe dokumenty, takie jak **Program Usług Społecznych, pogłębioną diagnozę potrzeb i potencjału wspólnoty lokalnej, Lokalny Plan Deinstytucjonalizacji (LPDI) oraz Plan Organizowania Społeczności Lokalnej**. Choć nakładało to na pracowników ogrom nowych, skomplikowanych obowiązków, ich rzetelna realizacja była niezbędnym warunkiem budowy profesjonalnej instytucji.

Zupełnie nowym i kluczowym obszarem pracy Centrum stała się **Organizacja Społeczności Lokalnej (OSL)**. Działania te, wykraczające poza tradycyjne ramy pomocy społecznej, skupiły się na integracji mieszkańców i budowaniu więzi sąsiedzkich. W ramach OSL uruchomiono system mikrograntów na oddolne inicjatywy lokalne, zorganizowano liczne debaty oraz wydarzenia międzypokoleniowe, które aktywizowały mieszkańców zarówno w samym Więcborku, jak i w sołectwach.
Szczególnym sukcesem okazała się realizacja czternastu inicjatyw wybranych w dwóch naborach mikrograntów, które pozwoliły lokalnym liderom na realny wpływ na otoczenie w obszarach kultury, ekologii i sportu. Dzięki temu CUS stał się rzeczywistym animatorem życia społecznego, wspierającym potencjał samopomocowy i wolontariacki lokalnej wspólnoty.

Działalność w 2025 r. to także intensywny rozwój usług środowiskowych, takich jak teleopieka, asystencja osobista oraz wsparcie dla seniorów w ramach nowo utworzonych klubów. Wszystkie te przedsięwzięcia, realizowane często we współpracy z lokalnymi organizacjami pozarządowymi, pozwoliły na stworzenie kompleksowej oferty, precyzyjnie odpowiadającej na zdiagnozowane potrzeby mieszkańców gminy Więcbork.

Oddając w Państwa ręce to sprawozdanie, mamy pełne przekonanie, że obrany kierunek rozwoju instytucji pozwala na skuteczniejsze budowanie nowoczesnego systemu wsparcia i wzmacnianie kapitału społecznego naszej gminy.

Dyrekcja i Pracownicy
Centrum Usług Społecznych w Więcborku

2. PRZEKSZTAŁCENIE OPS W CUS WRAZ Z ROZWOJEM USŁUG SPOŁECZNYCH

Historia przekształcenia tut. Ośrodka w **Centrum Usług Społecznych** (dalej: CUS) rozpoczęła się **w maju 2023 roku** od przygotowania szczegółowej koncepcji reorganizacji. Proces musiał był zgodny z zapisami ustawy z dnia 19 lipca 2019 r. o realizowaniu usług społecznych przez centrum usług społecznych (Dz.U.2019 poz. 1818).

Warto podkreślić, że zgodnie z filozofią zmiany zawartą w ustawie, to właśnie usługi społeczne (dalej: US) realizowane przez CUS stają się trzonem działalności instytucji. Mają one charakter usług powszechnych, skierowanych do całej społeczności lokalnej. Przekształcenie to stanowi ewolucję od modelu „wypłacania zasiłków" w stronę „organizowania usług" dostępnych dla wszystkich mieszkańców.

Koncepcję przygotowano w oparciu o wstępną **diagnozę potrzeb w zakresie usług społecznych** i zasadności tworzenia CUS na terenie gminy, wykonaną na podstawie:

1. rekomendacji Oceny zasobów pomocy społecznej dla gminy Więcbork za 2022 r.;
2. Sprawozdania z działalności MGOPS w Więcborku za 2022 r.;
3. innych lokalnych programów i dokumentów strategicznych, np. Strategii Rozwiązywania Problemów Społecznych Gminy Więcbork na lata 2022-2031; Programu współpracy Gminy Więcbork z organizacjami pozarządowymi oraz podmiotami prowadzącymi działalność pożytku publicznego.

Kolejnym zaplanowanym krokiem był proces **reorganizacji struktur wewnętrznych OPS**, polegający na przejściu od modelu skoncentrowanego na pracy socjalnej i świadczeniach finansowych do modelu koordynacji usług dla ogółu mieszkańców. Wymagało to powołania nowych, obowiązkowych stanowisk, takich jak:

1. organizator usług społecznych,
2. koordynator indywidualnych planów usług społecznych,
3. oraz organizator społeczności lokalnej,

i objęcia tych funkcji przez osoby legitymujące się odpowiednimi kwalifikacjami jak i kompetencjami.

Wdrażanie koncepcji doprowadziło równolegle do podjęcia strategicznej decyzji o starcie w konkursie w ramach funduszy unijnych, upatrując w nim jedynej szansy na sfinansowanie kosztownej reformy strukturalnej jak i przygotowania odpowiedniej infrastruktury realizacji nowych usług społecznych. Dzięki determinacji zespołu pracowników i merytorycznemu przygotowaniu projektu, wniosek **w grudniu 2023** roku uzyskał pozytywną ocenę i zakwalifikował się do etapu negocjacji.

Po długotrwałym i niełatwym procesie negocjacji **w dniu 19.07.2024 r.** zawarto Umowę nr UM_WR.433.3.068.2024 o dofinansowanie projektu „**Centrum Usług Społecznych w Więcborku**" nr FEKP.08.24-IZ.00-0002/23 współfinansowanego z Europejskiego Funduszu Społecznego Plus w ramach programu Fundusze Europejskie dla Kujaw i Pomorza 2021-2027 (nr naboru: FEKP.08.24-IZ.00-007/23) między Gminą Więcbork a Województwem Kujawsko-Pomorskim.

Realizatorem projektu zostało **Centrum Usług Społecznych w Więcborku,** które rozpoczęło wdrażanie zaplanowanych działań we współpracy ze **Stowarzyszeniem Dorośli-Dzieciom w Sępólnie Krajeńskim** jako partnerem. Zadania rozłożono na trzy lata, obejmującym okres od 1 stycznia 2025 roku do 31 grudnia 2027 roku.

Celem projektu ***jest zwiększenie dostępności do dobrej jakości usług społecznych dla mieszkańców gminy Więcbork poprzez utworzenie i prowadzenie Centrum Usług Społecznych w Więcborku (przekształcenie Miejsko-Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Więcborku), realizację dwóch nowych usług społecznych (specjalistyczna usługa opiekuńcza w miejscu zamieszkania, mieszkania wspomagane), jednego działania wspierającego usługi społeczne (wypożyczalnia sprzętu rehabilitacyjnego) oraz rozwój jednej istniejącej usługi społecznej (sąsiedzkie usługi opiekuńcze).***

W ramach projektu zaplanowano:

1. **UTWORZENIE I FUNKCJONOWANIE CENTRUM USŁUG SPOŁECZNYCH W WIĘCBORKU**
   Projekt przewiduje **deinstytucjonalizację usług** poprzez przekształcenie MGOPS w **Centrum Usług Społecznych**, w tym utworzenie ustawowych stanowisk (KIPUS, OUS) oraz zaangażowanie na tych stanowiskach kadry o **wymaganych kompetencjach zawodowych**. Rozszerzenie oferty wymusza rozbudowę **infrastruktury społecznej** (nowy budynek), co zapewni **synergię działań** kadry pomocowej.
   W celu zapewnienia wysokich standardów działania kluczowym pracownikom CUS oferowane jest dodatkowe wsparcie merytoryczne w postaci **coachingu wdrożeniowego**.
   Równolegle realizowane będą **działania wspierające** inicjowane przez **Organizatora Społeczności Lokalnej** a ukierunkowane na aktywizację potencjału samopomocowego i wolontariackiego mieszkańców Więcborka (dla min. 1 000 osób). Omawiane działania stanowią **komplementarne uzupełnienie** realizowanych usług społecznych (***szczegóły opisano w rozdziale 4 niniejszego opracowania***).
2. **USŁUGI SPOŁECZNE ŚWIADCZONE W ŚRODOWISKU LOKALNYM** dla **162 osób potrzebujących wsparcia w codziennym funkcjonowaniu** (***szczegóły opisano w podrozdziale 3.11 niniejszego opracowania***), tj.:
   a) **Usługi sąsiedzkie** dla min. 15 osób w czasookresie trwania projektu;
   b) **Specjalistyczne usługi opiekuńcze** w miejscu zamieszkania dla min. 130 osób, tj.:
   - Mobilna terapia zajęciowa/animacja czasu wolnego (min. 10 osób);
   - Mobilna rehabilitacja (min. 50 osób);
   - Mobilne poradnictwo dietetyczne (min. 50 osób);
   - Mobilne poradnictwo psychologiczne (min. 20 osób);

   c) **Mieszkania wspomagane** dla min. 2 osób (planowane uruchomienie od VII.2026r.)
   Dodatkowo zaplanowano działanie uzupełniające do świadczonych usług w postaci **„wypożyczalni sprzętu rehabilitacyjnego”,** z której skorzysta min 20 osób (planowane uruchomienie od VII.2026r.).
   Nadmienia się, że usługi sąsiedzkie jak i specjalistyczne realizowane są przez Partnera projektu.

Całkowita wartość Projektu wynosi **5 876 512 zł**, w tym dofinansowanie wynosi **5 582 686 zł** (tj. 95% wartości całkowitej projektu).

3. ORGANIZACJA USŁUG SPOŁECZNYCH

3.1 AKTYWNOŚĆ PROJEKTOWO-KONKURSOWA

Kluczowym filarem rozwoju CUS w Więcborku w minionym okresie była aktywna realizacja programów zewnętrznych oraz skuteczne pozyskiwanie środków w ramach konkursów grantowych. Działania projektowe pozwoliły na rozszerzenie oferty usług społecznych poza ramy statutowe, umożliwiając precyzyjne reagowanie na specyficzne potrzeby mieszkańców gminy, w tym osób z niepełnosprawnościami oraz seniorów.

Poniżej przedstawiono zestawienie przedsięwzięć realizowanych lub współtworzonych przez tut. Centrum w omawianym obszarze w 2025 roku:

Tabela 1, Aktywność projektowo-konkursowa w 2025 r.

L.p	Nazwa zadania	Liczba uczestników	Całkowita wartość zadania (w zł)	Wartość dofinan. (w zł)	% dof.
Programy Unijne					
1.	**Centrum Usług Społecznych w Więcborku** (Lider: Gmina Więcbork/CUS Więcbork)	162 os. US 1.000 os. – OSL	**5 876 512**	**5 582 686**	95
2.	**Klub Integracji Społecznej w Więcborku** (Lider: Fundacja Gospodarcza PRO EUROPA w Toruniu)	36	**827 492**	**786 118**	95
3.	**Program Fundusze Europejskie na Pomoc Żywnościową 2021-2027 współfinansowany z Europejskiego Funduszu Społecznego Plus – Podprogram 2024** (Organizacja Partnerska: Caritas Diecezji Bydgoskiej)	778	**204 193**	**204 193**	100
4.	**Kujawsko-Pomorska Teleopieka, Etap I** (Lider: Województwo Kujawsko-Pomorskie/ ROPS w Toruniu)	75	**33 316 303**	**31 650 487**	95
5.	**Klub Seniora w Więcborku** (Lider: Fundacja Na Dziko z Samociażka)	10	**105 301**	**99 901**	95
6.	**Klub Seniora w Wituni** (Lider: Stowarzyszenie Aktywnych Społecznie w Więcborku)	10	**104 541**	**99 141**	95
Programy Rządowe					
1.	**„Asystent osobisty osoby z niepełnosprawnością" dla Jednostek Samorządu Terytorialnego – edycja 2025**	82	**1 374 365**	**1 374 365**	100
2.	**„Asystent osobisty osoby z niepełnosprawnością" dla organizacji pozarządowych – edycja 2025** (Lider: Stowarzyszenie Dorośli Dzieciom w Sępólnie Kraj.)	16	**299 400**	**299 400**	100
3.	**„Opieka wytchnieniowa"** dla Jednostek Samorządu Terytorialnego, edycja 2025	7	**85 680**	**85 680**	100
4.	Rządowy program **„Dofinansowanie wynagrodzeń pracowników jednostek organizacyjnych pomocy społecznej w postaci dodatku motywacyjnego na lata 2024–2027"**	52	**600 435**	**600 435**	100

5.	Rządowy program **„Dofinansowanie wynagrodzeń pracowników jednostek wspierania rodziny i systemu pieczy zastępczej na lata 2024–2027”**	8	**105 001**	**105 001**	100
6.	Rządowy program wspierania rodziny **„Asystent rodziny”** w 2025 r.	3	**279 378**	**75 058**	27
7.	Wieloletni rządowy program **„Posiłek w szkole i w domu”** na lata 2024–2028	434	**430 000**	**324 000**	75
8.	Rządowy Program Przeciwdziałania Przemocy Domowej na lata 2024–2030 – dotacja celowa na funkcjonowanie ZI	1	**6 000**	**6 000**	100
Realizacja projektów partnerskich z NGO					
1.	**„Piknik Przyjaźni 2025”** (Lider: Stowarzyszenie Aktywnych Społecznie w Więcborku: środki PFRON, dotacja Burmistrza W-rka)	200	**14 511**	**9 340**	70
2.	**„Nordic Walking po Krajnie”** (Lider: Stowarzyszenie Aktywnych Społecznie w Więcborku – dotacja Burmistrza Więcborka)	20	**2 196**	**1 800**	82

Źródło: *analiza własna*

3.2 ASYSTENCJA OSOBISTA

Gmina Więcbork na 2025 r. kolejny już rok przystąpiła do realizacji programu **"Asystent osobisty osoby z niepełnosprawnością” dla Jednostek Samorządu Terytorialnego – edycja 2025** zgodnie z UMOWĄ nr 54/2025/AOOzN w sprawie realizacji zadania, zawartą w dniu 20.12.2024 r.

Program finansowany jest ze środków **Funduszu Solidarnościowego.**

Usługi wpisują się w główny cel funkcjonowania Funduszu, którego ideą jest m. in. wsparcie społeczne osób niepełnosprawnych (dalej Ozn) w wykonywaniu codziennych czynności oraz funkcjonowaniu w życiu społecznym.

W 2025 r. wsparcie usługowe świadczono dla **82 OzN**, tj.:

- **75 osób** z orzeczonym znacznym lub umiarkowanym stopniem niepełnosprawności,
- oraz **7 dzieci** od ukończenia 2. roku życia do ukończenia 16. roku życia posiadającym orzeczenie o niepełnosprawności łącznie ze wskazaniami w pkt 7 i 8 w orzeczeniu o niepełnosprawności.

Usługi świadczyło **32 asystentów** (umowy zlecenia) wykonując w okresie sprawozdawczym **26 040 h** usług. Koszt jednej godziny zegarowej wynagrodzenia z tytułu świadczenia usług asystenta wynosi 50 zł brutto wraz z kosztami pracodawcy. Pomoc asystenta dla odbiorcy usługi była **bezpłatna**.

Koszt jednej godziny zegarowej wynagrodzenia z tytułu świadczenia usług asystenta nie przekracza **50 zł brutto wraz z kosztami pracodawcy**. Pomoc asystenta dla odbiorcy usługi **była bezpłatna**.

Na ten cel w 2025 r. otrzymano z Funduszu Solidarnościowego środki w łącznej kwocie **1 379 619 zł.** Koszty obsługi zadania, wyniosły 2 %, które przeznaczono na dodatki do wynagrodzeń za obsługę zadania. Na dzień 31.12.2025 r. wydatkowano łącznie **1 374 365 zł**, co stanowi 99,62 % ogółu planu. Wykazano również wkład własny w wysokości **1 000 zł**, który został wydatkowany do 31.12.2025 r.

Nadmienia się, iż Stowarzyszenie „Dorośli-Dzieciom” zrealizowało program „Asystent osobisty osoby z niepełnosprawnością” (edycja 2025), z którego skorzystało **16 niepełnosprawnych mieszkańców gminy Więcbork**. 12 asystentów świadczyło łącznie **5 988** godzin wsparcia, co daje średnio 374 godziny na osobę.

3.3 OPIEKA WYTCHNIENIOWA

W 2025 roku wskazana usługa jest **kontynuowana** w **ramach** realizowanego programu „**Opieka wytchnieniowa**” dla Jednostek Samorządu Terytorialnego. Podstawą tegorocznych działań jest umowa nr 21/2025/OW podpisana **13 marca 2025 r**.

Program finansowany jest ze środków **Funduszu Solidarnościowego.**
Głównym celem Programu jest **wsparcie członków rodzin lub opiekunów** sprawujących bezpośrednią opiekę nad:
1) dziećmi od ukończenia 2. roku życia do ukończenia 16. roku życia posiadającymi orzeczenie o niepełnosprawności lub
2) OzN posiadającymi:
a) orzeczenie o znacznym stopniu niepełnosprawności albo
b) orzeczenie traktowane na równi z orzeczeniem wymienionym w lit. a, zgodnie z art. 5 i art. 62 ustawy z dnia 27 sierpnia 1997 r. o rehabilitacji zawodowej i społecznej oraz zatrudnianiu osób niepełnosprawnych (Dz. U. z 2025 r. poz. 913 z późn. zm.)
- poprzez umożliwienie uzyskania doraźnej, czasowej pomocy w formie **usługi opieki wytchnieniowej**, tj. odciążenie od codziennych obowiązków łączących się ze sprawowaniem opieki nad OzN przez zapewnienie czasowego zastępstwa w tym zakresie.

W 2025 r. usługi w ramach pobytu dziennego w miejscu zamieszkania świadczono dla **7 członków** rodzin OzN lub opiekunów OzN, sprawujących bezpośrednią opiekę nad 7 osobami, tj.:

1) **1 dzieckiem** od ukończenia 2. roku życia do ukończenia 16. roku życia posiadającym orzeczenie,
2) **oraz 6 OzN** posiadającymi:
   - **a)** orzeczenie o znacznym stopniu niepełnosprawności albo
   - **b)** orzeczenie traktowane na równi z orzeczeniem o znacznym stopniu niepełnosprawności, zgodnie z art. 5 i art. 62 ustawy z dnia 27 sierpnia 1997 r. o rehabilitacji zawodowej i społecznej oraz zatrudnianiu osób niepełnosprawnych którzy wymagają usług opieki wytchnieniowej.

Usługi świadczyło **3 opiekunów** (umowy zlecenia) wykonując w okresie sprawozdawczym **1 680 h** usług. Koszt jednej godziny zegarowej wynagrodzenia z tytułu świadczenia usług opiekuna wynosiła 50 zł brutto wraz z kosztami pracodawcy. Pomoc opiekuna dla uczestnika programu była **bezpłatna**.

Na ten cel w 2025 r. tut. centrum dysponowało środkami Funduszu Solidarnościowego w łącznej kwocie **85 680 zł.** Koszty obsługi zadania, wyniosły nie więcej niż 2 % środków przekazanych na realizację Programu, które zostały przeznaczone na dodatki do wynagrodzeń za obsługę zadania. Na dzień 31.12.2025 r. wydatkowano łącznie **84 587 zł**, co stanowi 98,72 % ogółu planu. Ponadto w złożonym wniosku wykazano wkład własny w wysokości **250 zł**, który został wydatkowany do 31.12.2025r.

3.4 POMOC ŻYWNOŚCIOWA

Kolejny już rok przystąpiono do realizacji **działań w ramach Programu Fundusze Europejskie na Pomoc Żywnościową 2021-2027 współfinansowanego z Europejskiego Funduszu Społecznego Plus – Podprogram 2024**.

Współpracę w tym zakresie – podobnie jak w poprzednich latach – podjęto z **Caritas Diecezji Bydgoskiej**. Nasze centrum pełni rolę organizacji partnerskiej o zasięgu lokalnym, odpowiadając za kwalifikację uczestników oraz dystrybucję żywności wśród najbardziej potrzebujących mieszkańców Więcborka.

Celem ogólnym operacji w ramach **Podprogramu 2024** jest ***przeciwdziałanie deprywacji materialnej przez udzielanie pomocy żywnościowej osobom najbardziej potrzebującym oraz zapewnianie środków towarzyszących wspierających ich włączenie społeczne w okresie grudzień 2024 r. – wrzesień 2025 r..***

Wsparciem mogły zostać objęte osoby i rodziny w trudnej sytuacji życiowej, spełniające kryteria określone w art. 7 ustawy o pomocy społecznej, których dochód nie przekracza 265% ustawowego kryterium dochodowego, tj.:

- **2 676,50 zł - dla osoby samotnie gospodarującej,**
- **2 180,95 zł - dla osoby w rodzinie.**

Program był realizowany jako dodatkowe zadanie pracowników tutejszego centrum. Koordynacją programu zajmują się koordynatorzy indywidualnych planów usług społecznych w ramach podstawowych obowiązków, a nieocenionego wsparcia podczas rozładunków udzielali pracownicy Urzędu Miejskiego w Więcborku. W Podprogramie 2024 liczba wspieranych seniorów i OzN wyraźnie wzrosła (o blisko **40 osób**). Oznacza to, że pomoc staje się coraz bardziej precyzyjna i trafia do tych mieszkańców, którzy ze względu na wiek lub stan zdrowia są w najtrudniejszej sytuacji. Mimo, że gmina wydała na transport tylko **369 zł więcej** niż rok wcześniej, udało się pozyskać żywność o wartości aż o **50 000 zł wyższej**.

Tabela 2, Realizacja Programu Fundusze Europejskie na Pomoc Żywnościową 2021-2027 (FEPŻ) Podprogram 2023-2024

L.p	Wyszczególnienie	Podprogram 2023	Podprogram 2024
1	Okres trwania programu	**I-X.2024 r.**	**XII.2024 r.-VIII.2025 r.**
2	Odbiorcy programu (liczba osób/liczba rodzin)	**742/299**	**778/323**
3	Liczba osób starszych/ OzN	**55/149**	**79/187**
4	Wielkość programu (w kg)	**24 531**	**29 217**
5	Wielkość paczki na 1 osobę (w kg)	ok. 34	ok. 39
6	**Wartość otrzymanej żywności (w zł)**	**153 304 zł, ok. 207zł /1 os.**	**204 193 zł, ok. 262zł /1 os.**
7	Wydatki (w zł) z budżetu gminy (koszty transportu)	**3 690 zł** 3 zewnętrzne dostawy	**4 059 zł** 3 zewnętrzne dostawy

Źródło: *analiza własna*

Fundusze Europejskie na Pomoc Żywnościową | Rzeczpospolita Polska | Dofinansowane przez Unię Europejską

3.5 USŁUGI TELEOPIEKI

Gmina Więcbork jako partner przystąpiła do realizacji projektu **„Kujawsko-Pomorska Teleopieka Etap I”** nr FEKP.08.24-IZ.00-0023/23 będącego odpowiedzią na ogłoszony nabór przez Urząd Marszałkowski Województwa Kujawsko-Pomorskiego nr FEKP.08.24-IZ.00-046/23 w ramach Programu Fundusze Europejskie dla Kujaw i Pomorza na lata 2021-2027 współfinansowanego z Europejskiego Funduszu Społecznego Plus w ramach Priorytetu 8: Fundusze europejskie na wsparcie w obszarze rynku pracy, edukacji i włączenia społecznego, Działanie 8.24: Usługi społeczne i zdrowotne.

Liderem projektu jest **Województwo Kuj-Pom**, reprezentowane przez ROPS w Toruniu. Jednym z 90 partnerów przedsięwzięcia jest **Gmina Więcbork**, w której imieniu zadania realizuje CUS. Umowę o partnerstwie podpisano 8 marca 2024 roku.
Projekt realizowany jest w okresie od 01.01.2024 r. do 31.12.2026 r. (36 miesięcy).

Celem projektu jest ***zwiększenie dostępu do usług społecznych świadczonych w środowisku lokalnym w postaci usług opiekuńczych, pomocy sąsiedzkiej, wolontariatu opiekuńczego przy wykorzystaniu nowoczesnych technologii takich jak teleopieka dla 3 500 osób potrzebujących wsparcia w codziennym funkcjonowaniu, mieszkających na terenie województwa kujawsko-pomorskiego.***
Projekt opiera się na 3 zadaniach:

1. usługi społeczne świadczone w środowisku lokalnym,
2. świadczenie usług w obszarze teleopieki,
3. świadczenia w obszarze telemedycyny.

Z nowoczesnego systemu **teleopieki (opaska bezpieczeństwa)** jednocześnie korzysta **50 mieszkańców gminy Więcbork** (łącznie w 2025 roku z pomocy skorzystało **73 osoby**), wśród nich 3 osoby zdecydowały się również na **pogłębioną analizę stanu zdrowia**. Dodatkowo **3 osoby** objęto bezpłatnymi **usługami sąsiedzkimi** (usługi realizowane na zlecenie przez Fundację Ekspert Kujawy z Inowrocławia)**.**

Całkowita łączna wartość Projektu wynosi **33 316 303 zł**, w tym łączne dofinansowanie z Europejskiego Funduszu Społecznego Plus oraz budżetu Państwa wynosi **31 650 487 zł**.
Zgodnie z budżetem szczegółowym projektu, Gmina Więcbork w okresie realizacji projektu dysponuje łączną kwotą **140 212 zł**, z czego 20 000 zł stanowi wkład własny, pozostałą kwotę 120 212 zł stanowi dofinansowanie (w tym: koszty bezpośrednie 110 000 zł, koszty pośrednie 10 212 zł).

Zgodnie z planem finansowym tut. Centrum w 2025 r. dysponowało ogólną kwotą **46 700 zł** (tj. **10 000 zł** – wkład własny oraz **36 700 zł** – łączne dofinansowanie w ramach kosztów bezpośrednich, z czego: 32 834 zł z Europejskiego Funduszu Społecznego Plus, 3 863 zł z budżetu państwa). Na dzień 31.12.2025 r. wydatkowano **32 047 zł**, co stanowi **68,62%** ogółu planu.

3.6 KLUB INTEGRACJI SPOŁECZNEJ

Klub Integracji Społecznej (KIS) w Więcborku działa w strukturach tutejszego CUS od 2007 roku. Jego zasadniczym celem jest realizacja działań na rzecz reintegracji zawodowej i społecznej uczestników.
W 2025 r. regularne zajęcia w ramach KIS zostały wstrzymane.

Wynikało to z faktu, iż działalność Klubu była kontynuowana w formie partnerskiego projektu pn. **„Klub Integracji Społecznej w Więcborku”,** nr FEKP.08.20-IZ.00-0003/23 współfinansowanego ze środków programu Fundusze Europejskie dla Kujaw i Pomorza na lata 2021–2027.

Inicjatywa realizowana jest **przez Fundację Gospodarcza PRO EUROPA w Toruniu** w partnerstwie z **Gminą Więcbork/Centrum Usług Społecznych w Więcborku**.
Okres realizacji projektu obejmuje czas od 1 sierpnia 2024 r. do 31 sierpnia 2026 roku (25 miesięcy).

Celem projektu jest aktywizacja społeczna i zawodowa 36 uczestników poprzez działania aktywizacyjne w nowo utworzonym Klubie Integracji Społecznej w gminie Więcbork, którego siedzibą stała się świetlica wiejska w Wituni (ul. Ogrodowa 2a).

Projekt opiera się na 4 zadaniach:
1. indywidualne wsparcie uczestników KIS,
2. reintegracja społeczna – warsztaty,
3. reintegracja zawodowa – doradztwo,
4. szkolenia zawodowe i staże.

Całkowita łączna wartość projektu wynosi **827 492 zł**, w tym dofinansowanie z Europejskiego Funduszu Społecznego Plus oraz budżetu Państwa w kwocie 786 118 zł.
Zgodnie ze szczegółowym budżetem, Gmina Więcbork w okresie jego realizacji dysponuje łączną kwotą 135 424 zł, z czego 36 960 zł stanowi niepieniężny wkład własny, pozostałą kwotę 98 464 zł stanowi dofinansowanie (w tym: koszty bezpośrednie 94 464 zł, koszty pośrednie: 4 000 zł).

Na realizację powyższego zadania tut. centrum w 2025 r. dysponowało ogólną kwotą **34 838 zł** (łączne dofinansowanie w ramach kosztów bezpośrednich, z czego: 31 171 zł z Europejskiego Funduszu Społecznego Plus, 3 667 zł z budżetu Państwa). Na dzień 30.06.2025r. wydatkowano **34 838 zł**, co stanowi 100% ogółu planu.

3.7 KLUB SAMOPOMOCY – KLUB SENIOR+

Klub „Senior+” funkcjonuje w strukturze tutejszego CUS jako ośrodek wsparcia dziennego od 2018 roku. Klub, mający swoją siedzibę w Centrum Aktywności Seniora w Więcborku, dysponuje **40 miejscami**, a z jego cyklicznych zajęć edukacyjnych, animacyjnych i kulturalnych stale korzysta **67 osób** powyżej 60. roku życia. Działalność placówki aktywnie wspierają wolontariusze.

Oferta Klubu w 2025 roku zrealizowana została w ciągu 124 dni. Struktura aktywności przedstawiała się następująco:

- **110 dni zróżnicowanych aktywności** sfinansowanych ze środków przeznaczonych na działalność Klubu (m.in. warsztaty tematyczne, spotkania integracyjne i edukacyjne, zajęcia z kultury fizycznej, spotkania edukacyjne prowadzone online oraz wyjścia do kina);
- **10 wyjazdów i wycieczek**, w tym m.in. udział w Przemarszu Kapeluszowym (Kamień Krajeński, Bydgoszcz), wyjazdy na basen i kręgielnię, wycieczkę rowerową oraz wyjazdy do Żelazowej Woli, Niepokalanowa, Potulic, Bornego Sulinowa, Gniezna, a także na wystawę „Van Gogh & Friends” do Bydgoszczy;
- **4 zabawy integracyjne**, zorganizowane i sfinansowane przez klubowiczów dla klubowiczów.

Zgodnie z planem finansowym w 2025 r. na realizację powyższego zadania tut. Centrum dysponowało ogólną kwotą **41 920 zł,** na dzień 31.12.2025 r. wydatkowano 99,9% ogółu planu.

Nadmienia się, iż w 2025 r. lokalna organizacja pozarządowa pn. **Stowarzyszenie Aktywnych Społecznie w Więcborku,** w ramach działań statutowych zaoferowała klubowiczom udział w **3 inicjatywach finansowanych z**:

- **dotacji Burmistrza Więcborka**: Piknik Przyjaźni 2025: 4 340 zł; Nordic Walking po Krajnie 2025: 1 800 zł;
- **dotacji Starosty Sępoleńskiego ze środków PFRON**: Piknik Przyjaźni 2025: 5 000 zł.

Łączna wartość otrzymanych dotacji wyniosła **11 140 zł.**

Siedziba Klubu mieści się w **Centrum Aktywności Seniora**. Obiekt powstał w ramach projektu „Przebudowa, rozbudowa oraz zmiana sposobu użytkowania budynku gospodarczego na klub samopomocy dla mieszkańców gminy Więcbork oraz pomieszczenia socjalne wraz z budową parkingu”, dofinansowanego z **Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego** w ramach **RPO Województwa Kujawsko-Pomorskiego na lata 2014–2020**.

W 2025 roku w budynku zorganizowano **457 wydarzeń** (dla porównania w roku poprzednim: 386). CAS stało się stałym miejscem spotkań lokalnych grup, takich jak: Chór LUTNIA, Harcerze i Zuchy, grupa Więcborskie Rykotki oraz Stowarzyszenie Klub Abstynenta „RAZEM OD NOWA”. W obiekcie odbywają się również sesje i posiedzenia komisji Rady Miejskiej, a także różnorodne szkolenia i spotkania służbowe.

3.8 INTEGRACJA SPOŁECZNA MIESZKAŃCÓW OBSZARU LGD NASZA KRAJNA

W 2025 r. CUS w Więcborku, w ramach współpracy partnerskiej z 2 zaprzyjaźnionymi ngo'sami, tj.:

1. **Stowarzyszeniem Aktywnych Społecznie w Więcborku**,
2. oraz **Fundacją NA DZIKO w Samociążku,**

współuczestniczył w realizacji 2 przygotowanych przedsięwzięć, w ramach ogłoszonego postępowania przez LGD Nasza Krajna w Sępólnie Kraj. w zakresie wyboru grantobiorców, których wnioski o powierzenie grantów najbardziej przyczynią się do osiągnięcia celów FEdKP oraz LSR w ramach:

1. celu szczegółowego LSR: **Pobudzenie aktywności społecznej mieszkańców;**
2. przedsięwzięcia LSR: **Integracja społeczna mieszkańców obszaru LGD NASZA KRAJNA**.

W wyniku pozytywnej oceny złożonych 2 wniosków o powierzenie grantu w ramach Funduszy Europejskich dla Kujaw i Pomorza na lata 2021-2027 Priorytet: 7 Fundusze europejskie na rozwój lokalny Działanie: 07.04 – Wspieranie Integracji Społecznej obie organizacje otrzymały akceptację na utworzenie 2 klubów seniora dla mieszkańców gminy Więcbork, tj:

1) **Klub Seniora w Wituni,**
2) **Klub Seniora w Więcborku.**

Celem obu przedsięwzięć ***jest aktywizacja i integracja społeczna 20 osób starszych zamieszkujących na obszarze LSR w okresie od 14.05.2025 r. do 30.06.2026 r.***

Plakat promujący KS w Wituni

Plakat promujący KS w Więcborku

Obie koncepcje zakładały realizację następujących zadań:

1. **Funkcjonowanie klubu seniora** (zakup niezbędnego doposażenia), transport, ubezpieczenie uczestników, wynagrodzenie kierownika klubu),
2. **Zdrowie i kultura fizyczna** (zajęcia rekreacyjno-ruchowe),
3. **Kreatywność i rozwój zainteresowań** (warsztaty artystyczno-twórcze, wykłady edukacyjne),
4. **Kultura** (wyjazdy i wyjścia na wydarzenia kulturalne, warsztat muzyczny),
5. **Organizacja Wigilii** (KS Witunia) i **Więcborskich Dni Seniora** (KS Więcbork),
6. Koszty administracyjne.

Tabela 3, Funkcjonowanie Klubów Seniora w Wituni i w Więcborku w 2025 w ramach ogłoszonego konkursu przez LGD Nasza Krajna w Sępólnie Krajeńskim

Wyszczególnienie	Fundacja NA DZIKO w Samociążku	Stowarzyszenie Aktywnych Społecznie z Więcborka	Łącznie
Nazwa projektu	**Klub Seniora w Więcborku**	**Klub Seniora w Wituni**	**2 kluby**
Czas realizacji	14.05.2025 r. do 30.06.2026 r.		-
Liczba uczestników	**10**	**10**	**20**
Charakterystyka uczestników	**osoby starsze zamieszkujące na obszarze LSR (powiat sępoleński) (niebędące uczestnikiem Klubu Senior+)**		-
Liczba dni aktywności	**25**	**26**	**51**
Wnioskowana kwota grantu (w zł)	**99 901**	**99 141**	**199 042**

Źródło: *analiza własna*

3.9 KARTA DUŻEJ RODZINY

Od **1 stycznia 2025 roku** realizatorem zadania **Karta Dużej Rodziny** (dalej: KDR) jest CUS w Więcborku. Prawo do posiadania KDR przysługuje członkowi rodziny wielodzietnej, przez którą rozumie się rodzinę, w której rodzic (rodzice) lub małżonek rodzica mają lub mieli na utrzymaniu łącznie co najmniej troje dzieci, bez względu na ich wiek.

Prawo do posiadania KDR przysługuje dziecku, jeżeli w dniu składania wniosku o przyznanie Karty co najmniej troje dzieci w rodzinie wielodzietnej jest:

a) w wieku do ukończenia 18. roku życia;

b) w wieku do ukończenia 25. roku życia – w przypadku, gdy dziecko uczy się w:
- szkole – do dnia 30 września następującego po końcu roku szkolnego,
- szkole wyższej – do dnia 30 września roku, w którym planowane jest ukończenie nauki;

c) bez ograniczeń wiekowych – w przypadku dzieci legitymujących się orzeczeniem o umiarkowanym albo znacznym stopniu niepełnosprawności.

1 stycznia 2025 r. minęło **10 lat od wprowadzenia ogólnopolskiej Karty Dużej Rodziny**. Obecnie kartę posiada 1 863 112 rodzin. Dzięki KDR posiadacz karty może dostać między innymi:
- zniżki na przejazdy kolejowe (rodzice lub małżonkowie rodziców – 37% na bilety jednorazowe oraz 49% na miesięczne),
- ulgę w opłacie za paszport (75% w przypadku dzieci i 50% w przypadku rodziców i małżonków rodziców),
- darmowy wstęp do parków narodowych

W 2025 roku **26 rodzin** złożyło wnioski o przyznanie KDR, w tym: 3 wnioski o duplikat, 5 wniosków o przedłużenie oraz 18 wniosków od tzw. nowych rodzin. Jeden z wniosków o przedłużenie rozpatrzono negatywnie (decyzja odmowna). Łącznie wydano **64 karty w formie tradycyjnej** (z czego jedną anulowano,

a dwie unieważniono) oraz **70 kart w formie elektronicznej** (z czego jedną anulowano, a dwie unieważniono).
KDR przyznawane są bezpłatnie, z wyłączeniem wydania duplikatu, za który należy uiścić opłatę w wysokości **16 zł** (od 1 marca 2025 r.); do końca lutego br. opłata ta wynosiła **15 zł**.

Na realizację zadania tut. Centrum dysponowało kwotą 571 zł, z czego wydatkowano 520 zł, co stanowi **91,07%** ogółu planu.

3.10 PRACE SPOŁECZNIE UŻYTECZNE

Prace społecznie użyteczne (dalej: PSU) mogą wykonywać osoby bezrobotne bez prawa do zasiłku, korzystające jednocześnie ze świadczeń z pomocy społecznej, w wymiarze do 10 godzin tygodniowo.
PSU, jako instrument aktywizacji zawodowej, realizują cele reintegracji społecznej poprzez **„kształtowanie postaw i przywracanie zdolności pełnienia ról społecznych i zawodowych"**. Stwarzają one warunki powrotu na rynek pracy osobom długotrwale bezrobotnym oraz pełnią funkcję weryfikacyjną wobec gotowości do pracy – nieuzasadniona odmowa ich wykonywania skutkuje utratą statusu bezrobotnego, co w konsekwencji może prowadzić do ograniczenia lub odmowy udzielenia wsparcia z pomocy społecznej.

Z tytułu wykonywania PSU przysługuje świadczenie pieniężne, które w 2025 r. wynosi **12,20 zł za godzinę**. Świadczenie to korzysta ze zwolnienia z opodatkowania podatkiem dochodowym od osób fizycznych oraz nie stanowi podstawy wymiaru składek na ubezpieczenia społeczne i zdrowotne. Należy jednak zaznaczyć, iż kwoty te **nie podlegają wyłączeniu spod egzekucji komorniczej**.

Tabela 4, Charakterystyka PSU realizowanych w 2025 r.

L.p.	Wyszczególnienie instytucji/podmiotów korzystających z PSU	Łącznie – 39 osób*
1.	9 sołectw	13
2.	Urząd Miejski w Więcborku	15
3.	CUS w Więcborku oraz Świetlica Środowiskowa „Uśmiech"	5
4.	Szkoła podstawowa	1
5.	MGOK w Więcborku	4
6.	Środowiskowy Dom Samopomocy w Więcborku	1

Źródło: *analiza własna na podstawie wykonywanych prac w 2025 r.*
*wartość odzwierciedlająca narastającą liczbę osób w okresie uruchomienia PSU

W 2025 r. PSU realizowane były przez **39 osób bezrobotnych** (w tym 23 kobiety i 16 mężczyzn). W ramach podziału zadań: 36 osób wykonywało prace porządkowe, natomiast 3 osoby świadczyły pomoc opiekunom przy realizacji usług opiekuńczych. Łączny wymiar czasu pracy wyniósł **11 381 godzin**.
Plan budżetu na 2025 r. opiewał na kwotę 147 240 zł, z czego wydatkowano 138 848 zł, co stanowi **94,30% założonego wykonania**. Kwota refundacji pozyskanej z PUP w Sępólnie Krajeńskim wyniosła 83 309 zł.
Warto podkreślić efektywność podejmowanych działań aktywizacyjnych: w wyniku uczestnictwa w PSU **2 osoby podjęły zatrudnienie**, a **1 osoba została skierowana na staż**.

3.11 PROGRAM USŁUG SPOŁECZNYCH DLA GMINY WIĘCBORK NA LATA 2025 - 2027

Realizacja „Programu Usług Społecznych dla Gminy Więcbork na lata 2025-2027" (dalej: PSU) rozpoczęła się w marcu 2025 r. Program jest współfinansowany ze środków **Europejskiego Funduszu Społecznego Plus (EFS+)**, w ramach Działania 8.24 Usługi społeczne i zdrowotne Fundusze Europejskie dla Kujaw i Pomorza na lata 2021-2027 w ramach realizowanego projektu **„Centrum Usług Społecznych w Więcborku".**
Głównym celem w 2025 r. było wdrożenie lokalnego systemu usług społecznych po przekształceniu Miejsko-Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w **Centrum Usług Społecznych (CUS)** w dniu 1 stycznia 2025 r.
W 2025 r. działania skupiały się na uruchomieniu i koordynacji usług, realizowanych we współpracy ze **Stowarzyszeniem Dorośli Dzieciom w Sępólnie Krajeńskim**:

1. **Usługa sąsiedzka:** świadczona dla minimum 15 osób potrzebujących wsparcia w codziennym funkcjonowaniu. Usługa jest częściowo odpłatna (5 zł/h).
2. **Specjalistyczne usługi opiekuńcze w miejscu zamieszkania:** Obejmowały mobilną terapię zajęciową, animację czasu wolnego, mobilne usługi rehabilitacyjne, poradnictwo dietetyczne oraz poradnictwo rodzinne (pedagogiczne). Usługi są dla mieszkańców bezpłatne.

Zgodnie z harmonogramem, usługi takie jak **mieszkania wspomagane** oraz **wypożyczalnia sprzętu rehabilitacyjnego** nie zostały jeszcze uruchomione w 2025 r., a ich rozpoczęcie planowane jest na lipiec 2026 roku.
Rok 2025 był pierwszym rokiem wdrożenia **(PUS)**, realizowanego przez CUS we współpracy ze **Stowarzyszeniem Dorośli Dzieciom.** Działania skupiały się na uruchomieniu kluczowych usług opiekuńczych i aktywizacyjnych w miejscu zamieszkania beneficjentów.
Łącznie w całym 2025 roku wsparciem w ramach PUS objęto **45 uczestników** (28 kobiet, 17 mężczyzn).

Tabela 5, Odbiorcy usług społecznych zaplanowanych w PUS

L.p	Rodzaj usługi		Liczba osób		Liczba godzin		Wartość
			Plan 2025-2027	Realizacja 2025	Plan 2025-2027	Realizacja 2025	
1.	**Usługi sąsiedzkie**		15	20	**18 000**	**5 450**	**272 500**
2.	**Specjalistyczna usługa opiekuńcza**	**Mobilna terapia zajęciowa**	10	7	**1 188**	**240**	**34 800**
		Mobilna animacja czasu wolnego		5	**792**	**162**	**21 060**
		Mobilna rehabilitacja	50	21	**815**	**196**	**39 200**
		Mobilne poradnictwo dietetyczne	50	12	**100**	**24**	**3 567**
		Mobilne poradnictwo psychologiczne	20	-	**80**	**-**	**-**
3.	**Mieszkanie Wspomagane**		2	-	**-**	**-**	**-**
4.	**Działanie uzupełniające:** Wypożyczalnia sprzętu rehabilitacyjnego		20	-	**-**	**-**	**-**
	PODSUMOWANIE		145*	63*	**20 975**	**6 072**	**371 127**

Źródło: *analiza własna*
** wartość podana narastająco i nie stanowi sumy*

Należy wspomnieć, że usługi mobilnego poradnictwa psychologicznego nie zostały uruchomione w 2025 roku ze względu na procedowanie aktualizacji budżetu i stawek. Realizacja zaplanowanych celów rocznych dla uruchomionych usług została osiągnięta w 100%.

Wszystkie specjalistyczne usługi opiekuńcze świadczone były **nieodpłatnie** dla uczestników, natomiast usługa sąsiedzka wiązała się z częściową odpłatnością w wysokości 5 zł za godzinę, generując łącznie 26 355 zł przychodu w 2025 r.

4. ORGANIZACJA SPOŁECZNOŚCI LOKALNEJ

4.1 PLAN ORGANIZOWANIA SPOŁECZNOŚCI LOKALNEJ NA LATA 2025-2027

Kluczowym filarem działalności Centrum Usług Społecznych w Więcborku, wykraczającym poza tradycyjne ramy pomocy społecznej, jest **integracja oraz wspieranie rozwoju wspólnoty samorządowej**. Realizacja tego zadania opiera się na art. 26 ustawy o realizowaniu usług społecznych przez centrum usług społecznych, który nakłada na tut. Centrum obowiązek opracowania i wdrażania Planu Organizowania Społeczności Lokalnej.
Dokument powstał w styczniu 2025 r. pn. **„Plan Organizowania Społeczności Lokalnej na lata 2025-2027"** i z założenia nie był jedynie formalnym wymogiem, lecz strategicznym narzędziem animacji społecznej. Został przygotowany przez **organizatora społeczności lokalnej** na podstawie rzetelnego rozeznania potrzeb oraz potencjału mieszkańców gminy Więcbork.
Program (dalej: OSL) którego realizacja rozpoczęła się w marcu 2025 r. współfinansowany jest ze środków **Europejskiego Funduszu Społecznego Plus (EFS+)**, w ramach Działania 8.24 Usługi społeczne i zdrowotne Fundusze Europejskie dla Kujaw i Pomorza na lata 2021-2027 w ramach realizowanego projektu pn. **„Centrum Usług Społecznych w Więcborku".**

Plan zgodnie z art. 20, ust. 3 ustawy o CUS określa w szczególności:

- **opis działań**, nakierowanych na budowanie więzi sąsiedzkich i aktywizację grup defaworyzowanych.
- **terminy i sposób realizacji poszczególnych inicjatyw**, które pozwalają na systematyczne wzmacnianie kapitału społecznego gminy.

Plan ten jest dokumentem wewnętrznym, został opracowany i wprowadzony Zarządzeniem nr DO.021.17.2025 Dyrektora CUS w Więcborku z dnia 13 stycznia 2025 r., opracowywanym w celu metodycznego uporządkowania pracy środowiskowej, obejmującej ogół działań na rzecz integracji i rozwoju wspólnoty samorządowej, w szczególności organizowania działań wspierających o charakterze samopomocowym i wolontaryjnym.

Tabela 6, Działania w ramach OSL w 2025 r. współfinansowane ze środków EFS+

L.p	Nazwa działania (krótki opis)	Liczba wydarzeń		Liczba odbiorców
		Plan	Realizacja	
1.	**Animacja lokalna** na bazie świetlic wiejskich w Lubczy i Śmiłowie	132	36	śr. 14 osób na zajęciach
2.	**Inicjatywy Lokalne (Mikrograny)**	6	2	700 osób

	(przeprowadzono 2 nabory, w ramach których wsparcie finansowe otrzymało 14 inicjatyw)			
3.	**Wydarzenia aktywizująco – integrujące**: **1.** Międzypokoleniowy Bal Karnawałowy **2.** Więcborskie Dni Seniora **3.** Piknik Przyjaźni **4.** Spotkanie Opłatkowe **5.** Teatr dla dzieci	12	4	900 osób
4.	**Debaty/spotkania lokalne**	21	6	ok. 100 osób
5.	**Kampanie społeczne:** Akcja sprzątania „**Suszynkowa**" w Dniu Ziemi	3	2	ok. 20 osób
6.	**Więcborski Bank Czasu**	1	0	-
7.	**Happeningi:** **1.** Happening na ulicach Więcborka z okazji **Dnia Kobiet i Mężczyzn,** **2.** Rajd rowerowy pn. **Rowerowe zakończenie wakacji**	6	2	ok. 220 osób
	PODSUMOWANIE	**181**	**52**	-

Źródło: *analiza własna*

W ramach przygotowanego planu, nawiązując do idei organizowania społeczności lokalnej, ogłoszono **konkurs pn. „Inicjatywa lokalna"** na mikrogranty dofinansowane z Funduszy Europejskich. Inicjatywa służyła wzmocnieniu sprawstwa mieszkańców gminy Więcbork poprzez wsparcie oddolnych inicjatyw grup nieformalnych. Projekt miał na celu ułatwienie lokalnym liderom realnego wpływ na otoczenie w obszarach kultury, ekologii czy sportu, budując więzi i promując aktywne współdecydowanie o sposobach spędzania czasu wolnego. Konkurs przeprowadzono w II naborach, których wyniki przedstawiono poniżej.

Tabela 7, Wnioski, które otrzymały dofinansowanie w ramach uruchomionych Mikorgrantów w 2025 r.

L.p	Nr wnio.	Tytuł projektu	Wartość przyznanego grantu	Liczba odbiorców
I nabór				
1.	1	**„Incepcja: Wspólna Droga"**	700,00	350
2.	3	**„Bezpieczny Senior"**	700,00	30
3.	6	**„Tworzymy upominki dla uczestników spotkania opłatkowego – warsztaty rękodzieła dla dzieci"**	700,00	170
4.	2	**„Miodowe Letnie Spotkanie"**	700,00	65
5.	4	**„Spotkajmy się – integracja seniorów"**	700,00	20
6.	5	**„Razem raźniej – spotkanie integracyjne dzieci i młodzieży"**	700,00	20
		PODSUMOWANIE	**4.200,00**	**655**
II nabór				
1.	5	**„Mały podróżnik – mały naukowiec"**	689,50	172
2.	8	**"Małe rączki – Wielkie SERCA"**	700,00	200
3.	1	**„Wydarzenie edukacyjno-informacyjne"**	669,70	100
4.	4	**„Twórcze Mikołajki"**	700,00	120
5.	9	**„Krajeńskie wzory – warsztaty rękodzielnicze malowania na drewnie"**	700,00	25
6.	6	**„Rodzinny Turniej Gier Planszowych"**	700,00	30
7.	2	**„Wigilia Sportowa Mikołajkowe Spotkanie Sztangi – pamięci Henryka Dueskaua"**	700,00	30
8.	7	**„Andrzejki z Koziołkiem Matołkiem"**	698,38	237
		PODSUMOWANIE	**5 557,58**	**677**

Źródło: *analiza własna*

Zgodnie z planem finansowym budżet na realizację „Planu OSL na lata 2025-2027” w ramach projektu „Centrum Usług Społecznych w Więcborku” wynosi **197 750 zł**, z czego na 2025 rok wynosi **62 532 zł**. Na dzień 31.12.2025 r. wydatkowano **60 761 zł**, co stanowi **97,17%** ogółu planu.

4.2 INNE DZIAŁANIA WSPIERAJĄCE

Rok 2025 pokazał, że organizowanie społeczności lokalnej w naszej gminie wykracza poza sztywne ramy przygotowanego Planu OSL.
Obok zadań zapisanych w projekcie unijnym, zrealizowaliśmy wiele dodatkowych inicjatyw, które zrodziły się z autentycznej chęci współpracy mieszkańców i lokalnych instytucji. Ta dodatkowa aktywność opierała się na prostej, ale ważnej idei: **CUS – OTWARTE DLA WSZYSTKICH.**

Dzięki wspólnym działaniom ze szkołami, sołectwami, stowarzyszeniami czy grupami sąsiedzkimi udało się pokazać, że wspólnota Więcborka potrafi się jednoczyć wokół konkretnych celów, a Centrum skutecznie pomaga zamieniać dobre pomysły mieszkańców w realne działania.

Tabela 8, Inne działania podejmowane w ramach OSL w 2025 r.

L.p	Nazwa działania (krótki opis)	Liczba spotkań	Liczba odbiorców
1.	Turniej koszykówki 3x3	1	11 zespołów
2.	Turniej memory	1	16 uczestników
3.	Spotkania przyrodnicze pn. „**Leśne opowieści**”	14	ok. 450 uczestników
4.	Spotkanie pn. „**Rękodzieło dla najmłodszych**”	1	15 uczestników
5.	Warsztaty fotograficzne dla młodzieży	2	9 uczestników
6.	Turniej siatkówki halowej	2	śr. po 5 zespołów
7.	Turniej szachowy	1	20 uczestników
8.	Mistrzostwa Więcborka w Siatkówce Plażowej	1	10 zespołów
9.	Młodzieżowe Mistrzostwa w Siatkówce Plażowej Mężczyzn	1	7 zespołów
10.	Spacer fotograficzny	1	2 uczestników
11.	Turniej e-sportowy	1	11 uczestników
12.	Turniej tenisa stołowego	1	28 uczestników
13.	Młodzieżowe zajęcia z siatkówki plażowej	8	śr. 5 uczestników
14.	Zajęcia z tenisa stołowego	8	śr. 20 uczestników
15.	Młodzieżowe zajęcia siatkówki halowej	5	śr. 15 uczestników
	PODSUMOWANIE	**49**	**-**

Źródło: *analiza własna*

Warto podkreślić, iż większość z wymienionych działań zorganizowano zgodnie z wnioskami płynącymi z debat lokalnych przeprowadzonych w szkołach. Dodatkowo CUS wsparł organizacyjnie i rzeczowo liczne inicjatywy zewnętrzne, takie jak: **Leśny Dzień Dziecka, Miniparaolimpiada czy Juwenalia UTW**. Sukces tych wydarzeń był możliwy dzięki szerokiemu partnerstwu z MGOK Więcbork, MGBP Więcbork, placówkami oświatowymi (LO, SP Nr 1), ŚDS Więcbork oraz sołectwami: Witunia, Śmiłowo i Lubcza.
Podsumowując, tak szeroka skala działań dowodzi, że Centrum Usług Społecznych stało się rzeczywistym animatorem życia lokalnego, potrafiącym skutecznie łączyć zasoby gminy dla dobra jej mieszkańców.

5. ORGANIZACJA POMOCY SPOŁECZNEJ

5.1 KORZYSTAJĄCY Z POMOCY I WSPARCIA

Zgodnie z ustawą o pomocy społecznej, prawo do świadczeń przysługuje osobom i rodzinom znajdującym się w trudnej sytuacji życiowej, której nie są one w stanie przezwyciężyć, wykorzystując własne środki, możliwości i uprawnienia. Kluczowym celem podejmowanych działań jest zaspokojenie niezbędnych potrzeb życiowych oraz umożliwienie funkcjonowania w warunkach odpowiadających godności człowieka, przy jednoczesnym dążeniu do życiowego usamodzielnienia beneficjentów.
Ustawa definiuje katalog 15 przesłanek uzasadniających interwencję systemu pomocy społecznej. Dodatkowym warunkiem przyznania świadczeń finansowych jest kryterium dochodowe. W 2025 r. wynosiło ono odpowiednio: **1 010 zł** dla osoby samotnie gospodarującej oraz **823 zł** na osobę w rodzinie.

W 2025 r. świadczeniami pomocy społecznej (pieniężnymi i niepieniężnymi, z wyłączeniem pracy socjalnej) na terenie gminy Więcbork objęto **383 rodziny (łącznie 745 osób).** W stosunku do 2024 r. odnotowano wzrost o 53 rodziny, co oznacza, że **liczba gospodarstw korzystających ze wsparcia zwiększyła się w porównaniu z rokiem ubiegłym**.

Mimo spadku liczby mieszkańców Więcborka do poziomu 12 471 osób, odnotowano wzrost zasięgu wsparcia – wskaźnik osób objętych pomocą społeczną wzrósł z 5,5% do 6%, a przy uwzględnieniu pracy socjalnej wsparciem objęto łącznie **12,5% populacji gminy (wobec 11,7% w roku ubiegłym)**. Dane te wskazują na rosnącą skalę problemów społecznych przy jednoczesnym zwiększeniu zasięgu pracy socjalnej, która świadczona jest coraz szerszej grupie mieszkańców wymagających profesjonalnej pomocy.

Tabela 9, Ilość osób i rodzin objętych pomocą w ramach ups, w okresie 2024-2025

Wyszczególnianie	Liczba rodzin		Liczba osób w tych rodzinach		% mieszkańców korzystających z pomocy	
	2024	2025	2024	2025	2024	2025
Liczba osób/rodzin objętych pracą socjalną	**695**	**748**	**1 484**	**1562**	**11,7**	**12,5**
Liczba osób/rodzin objętych tylko pracą socjalną	365	365	791	817	6,3	6,6
Liczba osób/rodzin objętych pomocą – ogółem, w tym	**330**	**383**	**690**	**745**	**5,5**	**6,0**
świadczenia pieniężne	220	237	479	470	3,8	3,8
świadczenia niepieniężne	173	218	416	479	3,3	3,8
Świadczenia przyznane w ramach zad. zlecon. gminie	28	24	89	81	0,7	0,6
Świadczenia przyznane w ramach zad. własnych gminy	310	372	625	701	4,9	5,6

Źródło: *analiza własna na podstawie sprawozdań MRiPS-03 za 2024– 2025*

Katalog problemów społecznych, stanowiących podstawę do udzielenia wsparcia, został określony w art. 7 ustawy o pomocy społecznej. Można je sklasyfikować jako kwestie ekonomiczne, zdrowotne, rodzinne, społeczne oraz inne.
Analizując sytuację osób i rodzin korzystających z pomocy społecznej, zjawiska te można podzielić na dwie zasadnicze grupy:

1. **Problemy finansowe** (np. pozostawanie w ubóstwie).
2. **Problemy wynikające z dysfunkcyjności rodziny** (w tym m.in. kwestie zdrowotne, takie jak niepełnosprawność, długotrwała choroba czy uzależnienia; utrata zatrudnienia; bezradność w sprawach opiekuńczo-wychowawczych oraz przemoc domowa).

Tabela 10, Struktura rodzin, którym przyznano pomoc według powodów przyznania pomocy, w ramach ups w okresie 2024-2025

Powód trudnej sytuacji życiowej		Liczba rodzin		Różnica liczby rodzin w stos. do roku ubiegł. (w %)
		2024	2025	
1	**Długotrwała lub ciężka choroba**	**300**	**344**	+14,67
2	**Niepełnosprawność**	**198**	**246**	+24,24
3	Ubóstwo	144	160	+11,11
4	Bezrobocie	129	135	+4,65
5	Bezradność w sprawach opiekuńczo-wychow.	63	60	-4,76
-	w tym: *Rodziny niepełne*	32	32	0
-	*Rodziny wielodzietne*	32	25	-21,88
6	Alkoholizm	56	69	+23,21
7	Narkomania	6	4	-33,33
8	Przemoc domowa	14	21	+50
9	Potrzeba ochrona macierzyństwa	3	6	+100
-	w tym: *wielodzietności*	0	4	+400
10	Trudności w przystosowaniu do życia po zwolnieniu z ZK	5	7	+40
11	Bezdomność	2	3	+50
12	Zdarzenie losowe	5	4	-20
13	Sytuacja kryzysowa	5	8	+60

Źródło: *analiza własna na podstawie sprawozdań MRiPS-03 za 2024–2025*

Badanie danych statystycznych za 2025 rok pozwoliło określić główną strukturę problemów dotykających podopiecznych tutejszego Centrum. Najczęstszą przyczyną przyznawania wsparcia była **długotrwała choroba**, która wystąpiła w niemal **90%** rodzin (344), oraz **niepełnosprawność**, diagnozowana u **64%** ogółu korzystających (246). Zidentyfikowana dynamika zmian sygnalizuje ewolucję „profilu klienta" – system pomocy społecznej w gminie w coraz większym stopniu koncentruje się na wspieraniu seniorów i osób z niepełnosprawnościami, co jest bezpośrednią konsekwencją procesów demograficznych. Powody ekonomiczne, choć nadal istotne, ustępują miejsca problemom zdrowotnym. **Ubóstwo** zdiagnozowano u **42%** rodzin (160), a **bezrobocie** u **35%** (135), przy czym w tej drugiej grupie dominowało wsparcie krótkoterminowe w formie zasiłków okresowych. Warto odnotować, że stopień bezrobocia w powiecie sępoleńskim na koniec 2025 r. wynosił 11,2%, wykazując niewielką tendencję wzrostową.
Ważnym obszarem interwencji pozostaje sfera dysfunkcji rodzinnych. **Bezradność w sprawach opiekuńczo-wychowawczych** wystąpiła w blisko **16%** rodzin (60), wymagając intensywnej pracy asystentów rodziny. Równocześnie niepokojącym zjawiskiem jest **50-procentowy wzrost liczby przypadków przemocy domowej** w stosunku do roku ubiegłego.
Niezmiennie trudnym wyzwaniem jest **alkoholizm**, stwierdzony w 69 rodzinach. Problem ten ma charakter chroniczny – aż **92,8%** tych rodzin wymaga wsparcia przez okres dłuższy niż 3 lata, co wskazuje na głęboką destabilizację społeczną i finansową. Ponadto, w tej grupie aż 43 osoby to osoby samotnie gospodarujące, co potęguje ryzyko wykluczenia i utrudnia proces wychodzenia z nałogu.

Wykres 1, Główne źródło dochodu rodzin korzystających z pomocy społecznej w 2025 r.

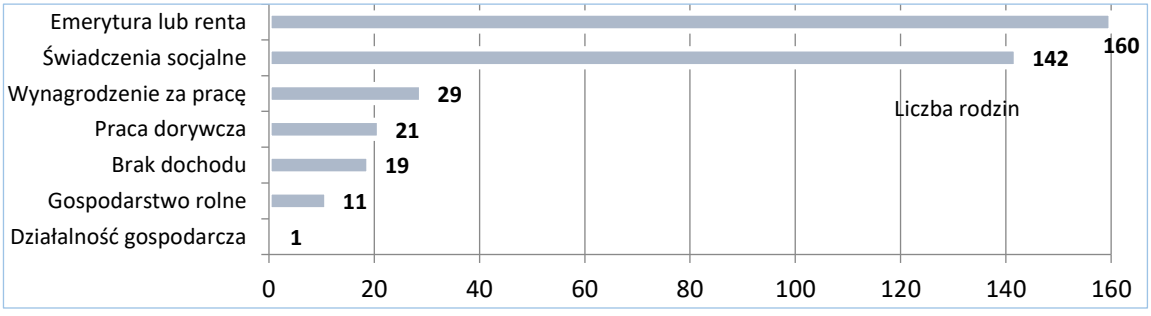

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych zgromadzonych w SI POMOST STD w 2025

Analiza źródeł utrzymania rodzin korzystających ze wsparcia w 2025 r. potwierdza dominację świadczeń o charakterze socjalnym i emerytalno-rentowym. Dla **42% rodzin** (160 gospodarstw) głównym źródłem dochodu były renty i emerytury, które okazały się niewystarczające do zaspokojenia podstawowych potrzeb. Kolejne **37% beneficjentów** utrzymywało się z innych świadczeń (zasiłki dla bezrobotnych, alimenty), co wskazuje na silne uzależnienie tej grupy od systemowego wsparcia państwa.
Niską aktywność dochodową potwierdza fakt, że jedynie **8% rodzin** (29 gospodarstw) utrzymywało się z wynagrodzenia za pracę. Niepokojącym zjawiskiem jest grupa 19 rodzin pozostających bez żadnego udokumentowanego źródła dochodu, co w perspektywie czasu generuje ich trwałą zależność od pomocy społecznej.
Należy zauważyć, że sytuację bytową rodzin wspierają dodatkowe środki niewliczane do dochodu ustawowego, takie jak program **Rodzina 800 Plus**, świadczenia z programu **Aktywny Rodzic** czy **13. i 14. emerytury**. Mimo tego dodatkowego dochodu, rosnące koszty życia związane z wiekiem i dysfunkcjami zdrowotnymi sprawiają, że pomoc społeczna staje się niezbędnym uzupełnieniem budżetów domowych w szczególności seniorów oraz osób chorych.

5.2 WYBRANE USŁUGI SPOŁECZNE Z ZAKRESU POMOCY SPOŁECZNEJ

W katalogu świadczeń pomocy społecznej istotną rolę odgrywają **usługi społeczne**, stanowiące grupę **świadczeń niepieniężnych o charakterze niematerialnym**. Ich nadrzędnym celem nie jest bezpośrednie wsparcie finansowe, lecz zaspokojenie elementarnych potrzeb bytowych oraz pomoc w odzyskaniu samodzielności życiowej przez osoby starsze, chore, z niepełnosprawnościami oraz rodziny w kryzysie.

Realizacja tych usług opiera się na **specyficznych kryteriach przyznawania**, które często wykraczają poza standardową analizę dochodu (np. ocena stanu zdrowia czy stopnia niesprawności). Warto podkreślić, że w zależności od sytuacji materialnej beneficjenta oraz rodzaju świadczenia, usługi te mogą być realizowane nieodpłatnie lub wiązać się z **częściową bądź całkowitą odpłatnością** (co dotyczy np. usług opiekuńczych). Tak sformułowana oferta pozwala na precyzyjne dopasowanie wsparcia do indywidualnych deficytów klientów, stanowiąc niezbędne i aktywizujące dopełnienie systemu zasiłkowego.

Tabela 11, Świadczenia niepieniężne udzielane, w ramach ustawy o pomocy społecznej w 2025 r.

Lp	Formy pomocy	2025			Kwota świadcz. w zł w 2024	Dynamika wzrostu/spadku w stosunku do 2024 roku
		Liczba świadczeni obiorców	Liczba świadczeń	Kwota świadczeń w zł *		
1	**USŁUGI OPIEKUŃCZE**	90	21 050	**1 455 598**	**1 333 292**	+9,17
2	**USŁUGI SĄSIEDZKIE**	20	5 450	**272 500**	**58 664**	+364,51
3	**ODPŁATNOŚĆ GMINY ZA POBYT W DPS**	33	357	**1 807 555**	**1 713 175**	+5,51
4	**POSIŁEK** *dla osób z dochodem powyżej 200% kryterium (poza Programem)*	8	1 570	**23 290**	**49 358**	**-52,81**
5	**SPECJALISTYCZNE USŁUGI OPIEKUŃCZE** *dla osób z zaburzeniami psychicznymi*	25	1 126	**98 812**	**106 820**	-7,50
6	**SPRAWIENIE POGRZEBU** (w tym pochówek dzieci martwo urodzonych)	x	x	**875**	**842**	+3,92
6	**TYMCZASOWE SCHRONIENIE**	1	3	**4 420**	**3 502**	+26,21

Źródło: *analiza własna*
**wykonanie księgowe*
*** wartość podana narastająco i nie stanowi sumy*

Podstawową formą całodobowej opieki w systemie pomocy społecznej są **DOMY POMOCY SPOŁECZNEJ** (DPS). Gmina, jako podmiot zobowiązany do ich finansowania w ostatniej kolejności, mierzy się z niepokojącym wzrostem wydatków wynikającym z sytuacji demograficznej. W 2025 r. z usług DPS korzystały 33 osoby z gminy Więcbork, przy czym jedynie w 7 przypadkach rodziny współuczestniczyły w kosztach. Wydatki gminy w badanym okresie 8 analizowanych lat wzrosły o 236%, osiągając **w 2025 r. poziom 1 807 555 zł.**

Tabela 12, Analiza kosztów pobytu osób zamieszkujących w DPS, w latach 2018 – 2025

Wyszczegól.	Lata							
	2018	2019	2020	2021	2022	2023	2024	2025
Liczba mieszka. dps	16	17	20	23	26	29	32	33
Koszt gminy (w zł)*	**538 093**	**580 523**	**648 304**	**779 354**	**933 564**	**1 240 010**	**1 713 175**	**1 807 555**
Średniomiesz. koszt gminy na 1 osobę (w zł)	2 803	2 846	2 920	3 143	3 370	3 563	4 772	4 565
Faktyczna refundacja rodzin (w zł)	**8 500**	**6 000**	**6 724**	**5 819**	**19 356**	**30 268**	**60 330**	**98 305**

Źródło: *analiza własna*
**wykonanie księgowe*

W 2025 r. prowadzono postępowania wobec 5 osób w sprawie skierowania lub umieszczenia w DPS. Trzy osoby złożyły wniosek o skierowanie do placówki, jedna o przeniesienie do innego domu, natomiast w jednym przypadku postępowanie umorzono ze względu na zapewnienie usług w miejscu zamieszkania.

Tabela 13, Analiza średnich miesięcznych kosztów utrzymania w DPS, w których zamieszkali mieszkańcy gminy Więcbork

L.p	Nazwa i adres placówki *	L.os	Liczba miejsc	Średnie m-czne koszty w 2024 r. (w zł)	Średnie m-czne koszty w 2025 r. (w zł)	Różnica w kwocie 2024-2025 (w zł)
1	**DPS w Tarnówko** gm. Chełmce / pow. inowrocławski (dla os. dorosłych niepeł. intelektualnie)	1	80	7 506,03	7 996,52	**490,49**
2	**DPS w Bożenkowie** gm. Osielsko/ pow. bydgoski (dla dorosłych osób niepeł. intelektualnie)	1	70	7 377,13	7 632,25	**255,12**
3	**DPS w Chojnicach** gm. Chojnice./ pow. chojnicki (dla os. przewlekle psych. chorych)	1	108	7 004,00	7 513,00	**509,00**
4	**DPS w Gołuszycach** gm. Gołuszyce/ pow. świecki (dla os. przewlekle psychicznie chorych)	1	140	7 228,40	7 459,89	**231,49**
5	**DPS w Ludzisku** gm. Janikowo / pow. inowrocławski (dla mężczyzn niepeł. intelektualnie)	1	100	6 844,76	7 348,23	**503,47**
6	**DPS w Kurowie** gm. Baruchowo/ pow. włocławski (dla os. przewlekle psych. chorych)	1	60	6 891,44	7 193,15	**301,71**
7	**DPS w Suchorączku** gm. Więcbork/ pow. sępoleński (dla mężczyzn przewlekle psych. chorych)	6	75	6 765,36	7 076,25	**310,89**
8	**DPS w Koronowie** gm. Koronowo/ pow. bydgoski (dla osób dorosłych niepeł. intelektualnie.)	1	96	6 797,38	7 045,76	**248,38**
9	**DPS w Ryjewie**	1	180	6 608,47	7 022,79	**414,32**

	gm. Ryjewo /pow. kwidzyński (dla osób dorosłych przewlekle psychicznie chorych oraz osób z niepeł. intelektualną)					
10	**DPS w Kamieniu Kr.** gm. Kamień Kr./ pow. sępoleński (dla os. przew. somatycznie chorych)	9	70	6 568,10	6 956,24	**388,14**
11	**DPS w Szczytnie** gm. Szczytno./ pow. szczycieński (dla os. przewlekle psychicznie chorych)	1	171	6 416,94	6 855,15	**438,21**
12	**DPS w Karsznicach** gm. Góra Świętej Małgorzaty/ pow. łęczycki (dla os. przewlekle psych. chorych)	1	75	6 329,02	6 727,95	**395,93**
13	**DPS w Siemionkach** gm. Jeziora Wielkie/ pow. mogileński (dla kobiet przewlekle psychicznie chorych)	1	98	6 459,98	6 676,35	**216,37**

Źródło: *analiza własna*
** placówki uszeregowano pod względem wysokości średniego miesięcznego kosztu utrzymania mieszkańca w dps w 2025 r.*

Analiza kosztów pobytu mieszkańców gminy w domach pomocy społecznej wykazuje dynamikę wzrostową we wszystkich placówkach, przy czym średni miesięczny koszt utrzymania w 2025 r. waha się od **6 676 zł do blisko 8 000 zł**. Największa grupa podopiecznych (**15 osób**) przebywa w domach zlokalizowanych na terenie **powiatu sępoleńskiego**, gdzie koszty utrzymują się poniżej średniej dla najdroższych placówek w regionie.

W kontekście trwającego procesu **deinstytucjonalizacji (DI)**, kluczowym filarem wsparcia stają się usługi świadczone w społeczności lokalnej. Obecnie najbardziej kosztochłonną usługą społeczną realizowaną „w miejscu zamieszkania" mieszkańców gminy Więcbork są **USŁUGI OPIEKUŃCZE**, które stanowią bezpośrednią alternatywę dla opieki instytucjonalnej.
W 2025 roku zadanie to wykonywało **16 opiekunek**, a łączny koszt jego realizacji wyniósł **1 455 598 zł** (obejmując wynagrodzenia wraz z pochodnymi, odpisy na ZFŚS, środki i badania BHP, podróże służbowe oraz szkolenia).
Usługi organizowane są przez Centrum Usług Społecznych (CUS). Kadra etatowa wspierana jest przez osoby wykonujące prace społecznie użyteczne oraz osoby odpracowujące zadłużenia czynszowe. Nadzór nad jakością i sposobem realizacji przyznanego wsparcia sprawuje koordynator usług opiekuńczych.
Charakterystyka świadczeniobiorców w 2025 r.:

1. Z pomocy skorzystało łącznie **90 osób** (59 kobiet oraz 31 mężczyzn), co stanowi wzrost w porównaniu do lat ubiegłych (2024: 80 osób; 2023: 88 osób).
2. **87% podopiecznych** to osoby powyżej 70. roku życia. W grupie tej 11 osób przekroczyło 90. rok życia, z czego aż 10 mieszkało samotnie, 70 osób posiada orzeczenie o niepełnosprawności.
3. Samodzielne gospodarstwa domowe prowadziło **77% ogółu świadczeniobiorców** (69 osób).
4. **41% podopiecznych** zamieszkiwało tereny wiejskie. Obsługę 13 miejscowości zapewniało 8 opiekunek, którym przysługiwał ryczałt za korzystanie z prywatnych pojazdów do celów służbowych.
5. W trakcie roku sprawozdawczego 13 osób zmarło.

Usługi opiekuńcze świadczone były u 90 osób (21% ogółu rodzin korzystających z pomocy). Zaplanowano łącznie 25 242 godziny wsparcia, co daje średnio **1,5 godziny dziennie na osobę**. Ze względu na przyczyny obiektywne (krótkotrwałe rezygnacje, absencje pracowników) zrealizowano 21 050 godzin (tj. o 16,6% mniej niż zakładano).
Usługa jest odpłatna dla osób, których dochód przekracza ustawowe kryterium dochodowe. Pełny koszt jednej godziny usługi w 2025 r. wynosił **36,69 zł**. Wpływy z tytułu odpłatności wyniosły **169 787 zł** (wzrost z 151 959 zł w 2024 r.), co pokryło jedynie **11,4%** całkowitych kosztów realizacji zadania. Średnia stawka wniesiona przez osobę korzystającą wyniosła **8,07 zł za godzinę**.

W obliczu narastającego problemu ograniczonej dostępności do wsparcia dla osób w kryzysie psychicznym, kluczowe znaczenie miały **SPECJALISTYCZNE USŁUGI OPIEKUŃCZE (SUO)**. Zadanie to realizowane jest jako zadanie zlecone z zakresu administracji rządowej, finansowane w 100% z budżetu państwa. Wsparcie świadczone jest w oparciu o indywidualne plany pracy, dostosowane do potrzeb każdego podopiecznego.
Realizacja i koszty w 2025 r.:

- Z usług skorzystało **25 osób (wszystkie OzN)**, w tym **13 dzieci**.
- Łącznie zrealizowano **1 126 godzin** wsparcia, które zapewnił zespół czterech specjalistów: dwóch pedagogów, terapeuta zajęciowy oraz logopeda.
- Wydatki na ten cel wyniosły **98 812 zł**, przy średnim koszcie godziny usług na poziomie **85 zł**.
- W ramach posiadanych środków doposażono kadrę w materiały edukacyjne i dydaktyczne o wartości **3 102 zł**.

Świadczenie to jest odpłatne zgodnie z obowiązującymi przepisami. W 2025 r. kwota wniesionej przez beneficjentów odpłatności wyniosła **10 863 zł**, co pokryło **11%** całkowitych kosztów realizacji zadania.
Odnotowuje się systematyczny wzrost zapotrzebowania na te usługi, szczególnie w grupie dzieci. Coraz częściej diagnozowane są u nich zaburzenia ze spektrum autyzmu (w tym zespół Aspergera czy autyzm atypowy), zaliczane do całościowych zaburzeń rozwojowych. Specyfika tych zaburzeń – objawiająca się trudnościami w interakcjach społecznych, komunikacji oraz ograniczonym repertuarem zachowań – znacząco rzutuje na wszystkie obszary funkcjonowania młodego człowieka, co determinuje konieczność zapewnienia profesjonalnej, specjalistycznej opieki.

Realizując obowiązek zapewnienia **TYMCZASOWEGO SCHRONIENIA** osobom w kryzysie bezdomności, w 2025 r. gmina Więcbork zawarła porozumienie z **Kołem Grudziądzkim Towarzystwa Pomocy im. św. Brata Alberta. Podmiot ten prowadzi Schronisko dla Osób Bezdomnych**, w którym zabezpieczono miejsca dla skierowanych mieszkańców gminy.
W 2025 r. sfinansowano trzymiesięczny pobyt dla jednej osoby, co wygenerowało koszt w wysokości **4 420 zł**. Średniomiesięczny koszt utrzymania osoby w placówce wyniósł **1 473 zł**, co potwierdza utrzymujący się wzrost cen usług u podmiotów zewnętrznych

Tabela 14, Koszty zapewnienia osobom w kryzysie bezdomności schronienia przez gminę Więcbork w latach 2023-2025

Rok	Schronisko dla osób bezdomnych	Schronisko dla osób bezdomnych z miejscami opiekuńczymi
2023	3 026 zł (1 osoba, 3 miesiące)	*nie podpisano umowy*
2024	3 848 zł (1 osoba, 3 miesiące)	3 900 zł (1 osoba, 2 miesiące)
2025	4 420 zł (1 osoba, 3 miesiące)	*nie podpisano umowy*

Źródło: *analiza własna*

W ramach wsparcia mieszkańców, którzy ze względu na wiek, stan zdrowia lub niepełnosprawność nie są w stanie we własnym zakresie przygotować **GORĄCEGO POSIŁKU,** gmina Więcbork sfinansowała dożywianie dla **9 osób** (wobec 17 w roku ubiegłym). Pomoc ta trafiła do osób niesamodzielnych, które przekraczały ustawowe kryterium dochodowe programu rządowego (tj. ponad 200% obowiązującego kryterium), ale ze względów życiowych wymagały bezpośredniego wsparcia żywnościowego. Łączny koszt posiłków wyniósł 23 290 zł (2024: 49 358 zł; 2023: 37 635 zł). W wyniku przeprowadzonego postępowania PZP posiłki wydawane były codziennie przez **Bar Restaurację POMORZANKA w Więcborku (koszt 1 gorącego posiłku wynosił 15,20 zł).**

Zgodnie z ustawą o świadczeniach opieki zdrowotnej finansowanych ze środków publicznych, do zadań zleconych gminy należy **wydawanie decyzji POTWIERDZAJĄCYCH PRAWO DO ŚWIADCZEŃ OPIEKI ZDROWOTNEJ** (na okres max. 90 dni) dla osób nieposiadających innego tytułu do ubezpieczenia. W 2025 r. prawo to potwierdzono w przypadku 7 osób, natomiast wobec 3 osób wydano decyzje odmowne.

Kluczowym zadaniem pracowników socjalnych jest prowadzenie **PRACY SOCJALNEJ**, realizowanej głównie metodą indywidualnego przypadku. Proces ten koncentruje się na wspieraniu osób i rodzin w trwałej transformacji ich sytuacji życiowej oraz ułatwianiu dostępu do niezbędnych usług społecznych. Dynamika zmian cywilizacyjnych oraz ewoluujące oczekiwania klientów wymuszają na kadrze pomocowej stałe podnoszenie kompetencji – zarówno poprzez praktykę refleksyjną, jak i sformalizowane formy kształcenia.

W 2025 r. pracą socjalną objęto wszystkie podmioty ubiegające się o wsparcie, czyli **748 rodzin**. Na szczególną uwagę zasługuje fakt, że aż **365 rodzin** (blisko 49%) skorzystało z pomocy wyłącznie w formie pracy socjalnej, co potwierdza jej rolę jako samodzielnego instrumentu wspierania mieszkańców bez konieczności przyznawania świadczeń pieniężnych.

Tabela 15, Najważniejsze i najczęściej występujące formy pracy socjalnej zrealizowanej w 2025 r.

L.p	Wyszczególnienie	Ilość rodzin	% udziału
1.	**Rozmowy wspierające i motywujące** (informowanie o przysługujących ulgach, uprawnieniach)	**748**	**100**
2.	Pomoc w załatwieniu odzieży, opału i żywności (FEPŻ,Podprogram 2024)	335	45
3.	Współpraca z in. instytucjami i organizacjami (np. *Policja, PUP, PCPR, Sąd)*	90	12
4.	Współpraca z lekarzami, pielęgniarkami środowiskowymi	69	9
5.	Pomoc w uzyskaniu świadczeń z systemu zabezpieczenia socjalnego	44	6
6.	Pomoc w ustaleniu orzeczenia o niepełnosprawności	42	6
7.	Współpraca za placówka edukacyjną (np. szkołą, pedagogiem szkolnym)	43	6
8.	Współpraca z kuratorem sądowym, społecznym	30	4
9.	Organizacja poradnictwa specjalistycznego (*w tym w ramach PIK*)	18	2
10.	Współpraca z Poradnią Leczenia Uzależnień w Więcborku	17	2

Źródło: *analiza własna*

Pracą socjalną w oparciu o **KONTRAKT SOCJALNY** (część A i B) objęto łącznie **96 osób**. Każdorazowo wymagało to od pracownika socjalnego przeprowadzenia pogłębionej diagnozy oraz wypracowania szczegółowego planu wspólnych działań. Proces ten charakteryzuje się **wysoką pracochłonnością**, szczególnie w przypadku **13 kontraktów dotyczących aktywizacji osób bezrobotnych (część B)**. Ta forma kontraktu nakłada na kadrę dodatkowe obowiązki związane z intensywną współpracą z klientem, monitoringiem postępów oraz ścisłą koordynacją działań zmierzających do jego powrotu na rynek pracy.

Tabela 16, Najważniejsze działania administracyjne związane z udzielaniem mieszkańcom gminy pomocy w zakresie ups, podjęte w 2025 r.

L.p	Rodzaj podjętych działań	Ilość spraw
1.	**Praca socjalna – ogółem, w tym m.in**	**748**
1.1	- *Notatki służbowe dokumentujące podjęte przez pracowników socjalnych działania*	*263*
1.2	- *Praca socjalna w oparciu o procedurę Niebieskiej Karty*	*68*
1.3	- *Praca socjalna w oparciu o asystenturę rodzin*	*34*
2.	**Wnioski o udzielenie pomocy (zarejestrowane w systemie POMOST STD)**	**1 039**
3.	**Rodzinne wywiady środowiskowe – ogółem** *(w tym 41% wywiadów przeprowadzono przy użyciu Terminala Mobilnego)*	**1 249**
3.1	- *Rodzinny wywiad środowiskowy – część I, IV (o udzielenie pomocy)*	*1 236*
3.2	- *Rodzinny wywiad środowiskowy – część II, III*	*11*
3.3	- *Rodzinne wywiady środowiskowe – cześć VIII, IX (na rzecz świadczeń rodzinnych)*	*2*
4.	**Decyzje administracyjne - ogółem**	**1 635**
4.1	- *Decyzje przyznające różnorodne formy pomocy*	*1 195*
4.2	- *Decyzje zmieniające zakres pomocy, wygaszające przyznaną pomoc*	*284*
4.3	- *Decyzje odmawiające udzielenia pomocy, w tym m.in.*	*33*
4.3.1	- *brak współdziałania z pracownikiem socjalnym*	*5*
4.3.2	- *przekroczone kryteria pomocy społecznej*	*16*
4.3.3	- *brak szczególnej uzasadnionej przyczyny udzielenia pomocy*	*5*
4.4	- *Decyzje w sprawie nienależnie pobranych świadczeń*	*4*

4.5	- *Decyzje wydane w innym zakresie (np. umorzenia , uchylenia postępowań)*	*87*
5.	**Odwołania od decyzji**	**1**
6.	**Informacje/opinie nt. osoby/rodziny przekazane do różnych podmiotów (instytucji)**	**94**
7.	**Zaświadczenia różne**	**126**

Źródło: *analiza własna*

Analiza danych statystycznych jednoznacznie wskazuje na **bardzo wysokie obciążenie obowiązkami służbowymi** zatrudnionych pracowników socjalnych. W 2025 r. na jeden z 6 rejonów opiekuńczych przypadało średnio **125 rodzin**, przy czym intensywną pracą socjalną objęto średnio **109 rodzin na jednego pracownika**.

Skala ta, w połączeniu z koniecznością przeprowadzenia **208 rodzinnych wywiadów środowiskowych** przez każdego pracownika, wyczerpuje znamiona pracy o wysokim stopniu złożoności i odpowiedzialności. Tak duża koncentracja zadań (administracyjnych, terenowych oraz interwencyjnych w ramach Niebieskiej Karty) potwierdza konieczność zapewnienia stabilności kadrowej.

5.3 WYBRANE ŚWIADCZENIA PIENIĘŻNE Z POMOCY SPOŁECZNEJ

Zgodnie z obowiązującymi przepisami, pomoc społeczna dzieli się na dwie zasadnicze kategorie: świadczenia pieniężne oraz niepieniężne. Przyznanie świadczeń pieniężnych wiąże się w większości przypadków ze spełnieniem ustawowego **kryterium dochodowego**, a jedynie w wyjątkowych sytuacjach (np. w ramach specjalnego zasiłku celowego) wsparcie finansowe może zostać przyznane rodzinie po przekroczeniu tego progu. Forma ta jest najbardziej rozpowszechnioną i pożądaną przez beneficjentów metodą pomocy, mającą charakter przejściowego wsparcia finansowego. Z założenia nie powinna być ona traktowana jako stałe źródło utrzymania, lecz jako czasowy instrument stabilizujący budżet domowy w sytuacjach kryzysowych.

Tabela 17, Świadczenia pieniężne udzielane, w ramach ustawy o pomocy społecznej w 2025 r.

Lp	Formy pomocy	2025			Kwota świadcz. w zł w 2024	Dynamika wzrostu/spadku
		Liczba świadczeniobiorców	Liczba świadczeń	Kwota świadczeń w zł *		
1.	**ZASIŁKEK STAŁY**	68	688	**720 847**	**511 666**	+40,88
2.	**ZASIŁEK OKRESOWY**	71	453	**250 345**	**159 272**	+57,18
3.	**WYNAGRODZE NALEŻNE OPIEKUNOWI Z TYT. SPRAWOWANIA OPIEKI PRZYZNANEJ PRZEZ SĄD**	6	94	**42 421**	**14 555**	+191,45
4.	**ZASIŁEK CELOWY**	45	66	**28 640**	**13 437**	+113,14
5.	**SPECJALNY ZASIŁEK CELOWY**	56	79	**23 055**	**17 140**	+34,60
6.	**ZASIŁKI CELOWE NA POKRYCIE WYDATKÓW POWSTAŁYCH W WYNIKU ZDARZENIA LOSOWEGO**	4	4	**8 460**	**11 020**	-23,23

Źródło: *analiza własna*

**wykonanie księgowe*

*** wartość podana narastająco i nie stanowi sumy*

Z analizy przedstawionych powyżej danych wynika, iż najwięcej środków finansowych wydatkowano w 2025 r. na **ZASIŁEK STAŁY,** który jest świadczeniem stanowiącym bardzo istotną pomoc mieszkańcom gminy, należy do świadczeń pieniężnych, obligatoryjnych wspierających osoby niezdolne do pracy z powodu wieku lub niepełnosprawności, pozostające w ubóstwie.

Liczba świadczeniobiorców corocznie się zwiększa. Omawianą pomoc otrzymało **68 osób** (odpowiednio: 2024: **60;** 2023: **58**; 2022: **52**) na łączną kwotę **720 847 zł** (w stosunku do 2024 r. nastąpił wzrost wydatków o ok. 41%). Zasiłek pobrało 18% ogółu rodzin. Średniomiesięczna wysokość zasiłku wynosiła **883 zł**.
Wysokość zasiłku wzrosła z dniem 1 stycznia 2025 r. i aktualnie może być wypłacana w przedziale od 100 zł do 1.229 zł miesięcznie w zależności od posiadanego dochodu osoby.

Kolejnym pod względem wielkości wydatkowanych środków jest **ZASIŁEK OKRESOWY**, na realizację którego przeznaczono **250 345 zł** (2025 r. jest rokiem wzrostu wydatków na ten cel o 57%), skorzystało z niego **71 osób** (odpowiednio: 2024: **69**; 2023: **70**; 2022: **88**). Zasiłek przyznano 19% ogółu rodzin korzystających z pomocy. Świadczenie w zdecydowanej większości przypadków było przyznawane z tytułu **bezrobocia** (90% ogółu). Średniomiesięczna wysokość zasiłku wynosiła **294 zł**.

WYNAGRODZENIE NALEŻNE OPIEKUNOWI ZA SPRAWOWANIE OPIEKI PRAWNEJ, to świadczenie z katalogu świadczeń pieniężnych, przyznawane przez sąd a wypłata świadczenia jest w rzeczywistości realizacją wydanego orzeczenia sądu. Świadczenie realizowane jest jako zadanie zlecone gminie z zakresu administracji rządowej (środki fin. na realizację tego zadania pochodzą w 100% z budżetu państwa).
Wynagrodzenie wypłacano **6 opiekunom** sprawującym opiekę nad 7 osobami (tj. 3 osobami małoletnimi oraz 4 osobami całkowicie ubezwłasnowolnionymi), w łącznej kwocie **41 794 zł** (94 świadczenia). Koszty obsługi wynoszące 1,5% otrzymanej dotacji, w kwocie **627 zł** przeznaczono na zakup artykułów biurowych.

Istotnym elementem wsparcia finansowego mieszkańców gminy w 2025 roku były świadczenia przyznawane na zaspokojenie konkretnych, **doraźnych potrzeb bytowych (ZASIŁKI CELOWE, SPECJALNE ZASIŁKI CELOWE)**. Analiza danych wykazuje wyraźny wzrost zapotrzebowania na tę formę pomocy w stosunku do roku ubiegłego.
W 2025 r. w ramach **ZASIŁKU CELOWEGO** przyznano **66 świadczeń** (wzrost z 45). Wydatki wzrosły o **113,14%**, osiągając kwotę **28 640 zł**. Tak znacząca dynamika wydatków przełożyła się na **wzrost średniej wysokości zasiłku**, co stanowi bezpośrednią odpowiedź na rosnące koszty utrzymania mieszkańców.
Analogiczna sytuacja dotyczy **SPECJALNEGO ZASIŁKU CELOWEGO.** Liczba świadczeń wzrosła z 56 do **79**, a łączna wartość wypłat wyniosła **23 055 zł** (wzrost o **34,60%**). Zwiększone wykorzystanie tej formy pomocy potwierdza konieczność wspierania osób w sytuacjach nadzwyczajnych, również tych, które przekraczają ustawowe kryterium dochodowe.

Wprawdzie **WYNAGRODZENIE ZA SPRAWOWANIE KURATELI** nie należy do katalogu świadczeń pomocy społecznej jednak realizacja tego zadania wynika bezpośrednio z przepisów Kodeksu rodzinnego i opiekuńczego oraz Kodeksu cywilnego, a obowiązek wypłaty wynagrodzenia kuratorowi spoczywa na gminie na mocy orzeczenia sądu. Realizatorem tego obowiązku w imieniu gminy zajmuje się CUS.

W 2025 roku Gmina Więcbork realizowała postanowienie Sądu Rejonowego w Tucholi w stosunku do jednego kuratora i dotyczyło wypłaty wynagrodzenia za sprawowanie kurateli nad częściowo ubezwłasnowolnionym mieszkańcem. Zgodnie z decyzją sądu, stawka wynagrodzenia uległa zmianie w trakcie roku:

- za okres 1–19 stycznia 2025 r. wypłacono kwotę **500 zł**,
- od 20 stycznia 2025 r. ustalono miesięczną stawkę w wysokości **650 zł**.

Na realizację tego celu wydatkowano łącznie **7 708 zł**, co stanowi **99,99%** planu finansowego (7 709 zł).

5.4 WIELOLETNI RZĄDOWY PROGRAM „POSIŁEK W SZKOLE I W DOMU" NA LATA 2024-2028

W 2025 roku Gmina Więcbork kontynuowała realizację kluczowego zadania własnego o charakterze obowiązkowym, jakim jest zapewnienie dożywiania osobom tego potrzebującym, w ramach wieloletniego **PROGRAMU POSIŁEK W SZKOLE I W DOMU współfinansowanego ze środków budżetu państwa**. Program, realizowany w oparciu o uchwałę Rady Ministrów, koncentruje się na wsparciu dzieci i młodzieży oraz osób dorosłych – w szczególności seniorów, osób chorych, niepełnosprawnych i samotnych.

Program, przewiduje wsparcie osób i rodzin, których dochód nie przekracza 200% kryterium dochodowego określonego w art. 8 ups (tj. osoba samotnie gospodarująca 2 020 zł; dla osoby w rodzinie 1 646 zł).

Zgodnie z założeniami, wsparcie realizowano w trzech uzupełniających się formach:

1. **gorącego posiłku** (wydawanego bezpośrednio);
2. **świadczenia pieniężnego** (zasiłki celowe na zakup żywności);
3. **świadczenia rzeczowego** (pomoc oferowana mieszkańcom gminy poza programem – 778 mieszkańców otrzymało paczki żywnościowe w ramach Programu FEPŻ 2021–2027, Podprogram 2024).

Łącznie z programu skorzystało **461 osób** (dla porównania: 418 w 2024 r. i 449 w 2023 r.). W strukturze udzielonej pomocy dominowały:

- **zasiłki celowe na zakup żywności** – przyznane 181 rodzinom (co stanowi 47% ogółu rodzin objętych wsparciem);
- **posiłki** – z których skorzystało 71 rodzin (łącznie 120 osób), co stanowi 19% ogółu rodzin korzystających z pomocy. W wyniku przeprowadzonego postępowania PZP posiłki wydawane były codziennie przez **Bar Restaurację POMORZANKA w Więcborku (koszt 1 gorącego posiłku wynosił 15,20 zł).**

Realizacja zadania współfinansowana jest z dotacji celowej budżetu państwa. Dzięki uzyskaniu zgody Wojewody na obniżenie wkładu własnego, struktura finansowania była wyjątkowo korzystna dla budżetu gminy:

- **środki z budżetu państwa:** 324 000 zł (75,35% planu);
- **środki własne gminy:** 106 000 (24,65% planu).

Łączny plan finansowy na rok 2025 wynosił **430 000 zł**. Na dzień 31 grudnia 2025 roku wydatkowano kwotę **426 948 zł**, co oznacza bardzo wysoką efektywność realizacji zadania na poziomie **99,29%**. Całość przyznanych środków własnych gminy została w pełni wykorzystana, co pozwoliło na skuteczne zabezpieczenie potrzeb żywieniowych najbardziej wymagających mieszkańców gminy.

6 WSPIERANIE RODZINY I SYSTEM PIECZY ZASTĘPCZEJ

6.1 GMINNY PROGRAM WSPIERANIA RODZINY NA LATA 2024-2026

CUS w Więcborku na dzień 31.12.2025 r. zatrudniał **4 asystentów rodziny (dalej: AR),** w ramach stosunku pracy w systemie zadaniowego czasu pracy. Jeden z AR od lipca 2024 roku długotrwała nieobecność w pracy. Liczba rodzin, z którymi jeden AR może w tym samym czasie prowadzić pracę, jest uzależniony od stopnia trudności wykonywanych zadań, **jednak nie może przekroczyć 15.** AR prowadzi pracę z rodziną w miejscu jej zamieszkania lub w miejscu wskazanym przez rodzinę. Porusza się po terenie gminy własnym środkiem transportu. Dobór rodzin do pracy z poszczególnym AR został tak przeprowadzony, aby w maksymalnym stopniu ograniczyć czasookres dojazdu do poszczególnych środowisk.
Ustawa o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej daje jednostkom samorządu terytorialnego możliwość ubiegania się o dotacje celowe z budżetu państwa na dofinansowanie zadań z niej wynikających. Gmina Więcbork przystąpiła do realizacji **„Rządowego programu Asystent rodziny w 2025”** w ramach którego otrzymano środki finansowe z Funduszu Pracy w wysokości **75.057,76 zł** oraz do rządowego programu „**Dofinansowanie wynagrodzeń pracowników jednostek wspierania rodziny i systemu pieczy zastępczej na lata 2024-2027”,** na ten cel otrzymano środki w wysokości **105.001,19 zł**.
W 2025r. wsparciem AR zostało objętych **34 rodziny,** w których wychowywało się **65 dzieci**, z czego w przypadku:

- **14 rodzin** było zobowiązanych do współpracy z AR na podstawie Postanowienia sądu (*AR ma obowiązek przedstawiania w Sądzie sprawozdań z podjętych działań*),
- **9 rodzin** ustała forma wsparcia w postaci AR (4 rodziny realizacja planu pracy, 2 rodziny zaprzestały współpracy, 1 rodzina zmiana formy wsparcia, 2 rodziny brak realizacji celu),
- **12 rodzin** co stanowi **35,29 % ogółu rodzin** objętych wsparciem AR można zauważyć poprawę ich funkcjonowania (lepsze relacje w rodzinie, nabycie umiejętności gospodarowania budżetem, utrzymanie czystości w mieszkaniu, zachowanie higieny osobistej, większe zainteresowanie ze strony rodziców edukacją dzieci ich stanem zdrowia),
- **9 rodzin** pracowano pod kątem utrzymywania systematycznego kontaktu z dziećmi umieszczonymi w szeroko rozumianej pieczy zastępczej, w takich sytuacjach plan pracy AR jest skoordynowany z planem pomocy dziecku umieszczonemu w pieczy zastępczej. W dwóch rodzinach zakończono współpracę –rodzice krótko po umieszczeniu dzieci poza środowiskiem rodzinnym zaprzestali współpracy,
- AR uczestniczyli w **9 spotkaniach** zespołu do spraw oceny sytuacji dziecka umieszczonego w pieczy zastępczej**,**
- **6 rodzin** AR otrzymali wezwania do uczestnictwa w rozprawach sądowych (dot. to spraw o ograniczenie władzy rodzicielskiej),
- **1 rodziny** AR współtowarzyszył podczas wyjazdu na rozprawę sądową,
- **2 rodzin** AR współtowarzyszył podczas wizyt u lekarzy specjalistów (1 rodzina – 5 razy, druga rodzina – 4 razy)
- **5 rodzin** prowadzono monitoring po ustaniu współpracy z AR.

W samym 2025 roku wsparciem AR objęto **7 rodzin,** tj. wszystkie rodziny, które wymagały takiego wsparcia. Rodziny borykające się z problemami opiekuńczo – wychowawczymi dodatkowo objęte były wsparciem psychologów. Tut. centrum zatrudniało 2 psychologów (umowa zlecenie), każdy z nich świadczył wsparcie na rzecz 3 rodzin **(łącznie 6 rodzin)**. Specjaliści pracowali w miejscu zamieszkania rodzin. Na uwagę zasługuje fakt, że jeden z psychologów z przyczyn niezależnych od tut. centrum zakończył współpracę w czerwcu 2025 roku.

Na pracę AR z rodziną składa się ocena sytuacji rodziny (diagnoza), planowanie (*w oparciu o **indywidualny plan pracy z rodziną**)* i realizacja zaplanowanych z rodziną zadań. AR dokonując diagnozy podejmuje współpracę z pedagogami, wychowawcami, kuratorami, pracownikami poradni pedagogicznej jak i również z pracownikami socjalnymi. **Efektem realizacji planu powinna być integracja rodziny, wzmocnienie więzi uczuciowych między jej członkami, zintegrowanie rodziny z otoczeniem społecznym jak również odbudowanie jej funkcji opiekuńczo-wychowawczej.**

AR przez cały czas podnosili swoje kwalifikacje i umiejętności pracy. W 2025 r. AR wzięli udział w następujących szkoleniach:

a) „Metody pracy AR"
b) „Podział zadań pomiędzy AR, pracownika socjalnego w pracy z rodziną i na jej rzecz"
c) „Praca z klientem niedobrowolnym wg Podejścia Skoncentrowanego na Rozwiązaniach"
d) „Przeciwdziałanie przemocy ze względu na płeć. Budowanie świadomości"
e) udział w zorganizowanej przez CUS Więcbork konferencji z zakresu przeciwdziałania przemocy
f) systematyczny (raz w miesiącu) udział AR rodziny w audycie psychologicznym
g) systematyczny (2 razy w miesiącu) udział AR w warsztacie zapobiegania wypaleniu zawodowemu.

W 2025 r. **6 dzieci** została umieszczona w pieczy zastępczej tj. 1 dziecko w placówce opiekuńczo – wychowawczej, 5 dzieci w rodzinach zastępczych.
Gmina Więcbork zobowiązana była do partycypowania w kosztach **związanych z pobytem 59 dzieci w szeroko rozumianej pieczy zastępczej:**
19 dzieci w placówce opiekuńczo – wychowawczej, jedno z nich w ciągu roku przeszło do rodziny zastępczej, 21 dzieci w rodzinie zastępczej niezawodowej, 15 dzieci w rodzinie zastępczej spokrewnionej, 3 dzieci w rodzinie zastępczej zawodowej, 1 dziecko w Rodzinnym Domu Dziecka
W 2025 roku pieczę zastępczą opuściło:

a) jedno dziecko, które przebywało w Domu Dla Dzieci w Małej Cerkwicy decyzją sądu powróciło do środowiska rodzinnego
b) jedno dziecko pełnoletnie, które przebywało w rodzinie zastępczej niezawodowej z chwilą uzyskania pełnoletności opuściło rodzinę zastępczą
c) jedno dziecko, które przebywało w rodzinie zastępczej niezawodowej zostało przysposobione.

Na realizację omawianych zadań w 2025 r. dysponowano kwotą w wysokości **1 463 009 zł,** z czego: wydatkowano kwotę **1 343 460 zł,** tj.:

- **606 912 zł** na pokrycie kosztów związanych z pobytem dzieci w placówkach opiekuńczo – wychowawczych,
- **261 398 zł** na pokrycie kosztów związanych z pobytem dzieci w rodzinach zastępczych,
- **475 150 zł** na realizację zadań z zakresu wspierania rodziny,

co stanowi **91,83%** ogółu planu.

6.2 SYSTEM WSPARCIA RODZINY Z TRUDNOŚCIAMI OPIEKUŃCZO – WYCHOWAWCZYMI

System wsparcia rodziny opiera się na ustawie o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej. Jego głównym celem jest pomoc rodzicom w odzyskaniu zdolności do samodzielnego wypełniania funkcji opiekuńczo- wychowawczych, aby zapobiec umieszczeniu dzieci w pieczy zastępczej.

KLUCZOWE FORMY WSPARCIA NA TERENIE MIASTA I GMINY WIĘCBORK:

1. **ASYSTENT RODZINY:** Osoba pracująca bezpośrednio z rodziną w jej miejscu zamieszkania lub miejscu wskazanym przez rodzinę. Pomaga rodzinie z dziećmi przeżywającymi trudności w realizacji funkcji opiekuńczo-wychowawczej, realizacji spraw na rzecz domu i rodziny. Pracuje w oparciu o więź, budowanie relacji z osobą wspieraną. Jest skoncentrowany na osobie, z którą współpracuje, udziela jej wsparcia w zakresie emocjonalnym, instrumentalnym i informacyjnym. Pracuje małymi etapami, ciągle rozwija i modyfikuje pracę, elastycznie reaguje na potrzeby i kryzysy osób wspieranych. Jest to praca ,,z" osobą, czyli współudział osoby wspieranej we wszystkich etapach metodycznego działania, a także praca opierająca się na modelowaniu, przeprowadzaniu treningu umiejętności. Asystent rodziny towarzyszy osobie w konkretnych działaniach pozwalających jej wyjść z trudnej sytuacji życiowej oraz w działaniach dnia codziennego. Jego praca opiera się na relacji pomocowej i niedyrektywnych metodach.
2. **PLACÓWKA WSPARCIA DZIENNEGO – ŚWIETLICA ŚRODOWISKOWA ,,UŚMIECH" W WIĘCBORKU:** Placówka wsparcia dziennego jaką jest Świetlica Środowiskowa "Uśmiech", działa w oparciu o ustawę o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej. Świetlica przeznaczona jest dla dzieci wymagających różnorodnego wsparcia. Na przestrzeni lat znacznie zmieniła się rola placówki i profil jej uczestników. Obecnie najwięcej czasu poświęca się na Trening Umiejętności Społecznych i terapie specjalistyczne (logopedyczna, psychologiczna, terapia ręki, terapia integracji sensorycznej). Coraz mniej wychowanków pochodzi z rodzin defaworyzowanych społecznie, częstszą przyczyną korzystania ze wsparcia są zaburzenia ze spektrum autyzmu, afazja, dyspraksja.
3. **PORADNICTWO SPECJALISTYCZNE:** Jest to specjalistyczne wsparcie (psychologiczne, prawne, rodzinne) dla osób i rodzin w trudnej sytuacji życiowej, które ma na celu zmianę postaw, rozwiązywanie problemów i poprawę jakości życia, świadczone jest bezpłatnie, bez względu na dochód. Jednostki świadczące poradnictwo specjalistyczne są wpisywane do rejestru prowadzonego przez wojewodę.
4. **PUNKT INTERWENCJI KRYZYSOWEJ** działający przy CUS w Więcborku, w którym wsparcie świadczy psycholog, w każdy roboczy wtorek miesiąca w wymiarze 3 godzin. W ramach dyżuru specjalista udziela konsultacji i porad psychologicznych, udziela wsparcia na rzecz osób zagrożonych lub doświadczających przemocy oraz będących w stanach kryzysu, a także udziela informacji, gdzie można ubiegać się o uzyskane wsparcie i w jakim zakresie. Poradnictwo specjalistyczne stanowi istotny element pomocy, pomagając w usamodzielnieniu się i przezwyciężeniu trudnych sytuacji.

ZA REALIZACJĘ WSPARCIA ODPOWIADAJĄ LOKALNE JEDNOSTKI SAMORZĄDU TERYTORIALNEGO:

1. **GMINA/CENTRUM USŁUG SPOŁECZNYCH W WIĘCBORKU:** To tutaj odbywa się pierwszy kontakt z rodziną, przyznawane są różnorodne formy pomocy i zatrudnieni są asystenci rodziny.
2. **POWIAT/POWIATOWE CENTRUM POMOCY RODZINY W SĘPÓLNIE KR. Z SIEDZIBĄ W WIĘCBORKU:** Organizuje pomoc specjalistyczną oraz nadzoruje system pieczy zastępczej, jeśli wsparcie na poziomie gminy okaże się niewystarczające.
3. **ORGANIZACJE POZARZĄDOWE:** Fundacje i stowarzyszenia często wypełniają luki w systemie, integrują lokalną społeczność, działając dzięki zaangażowaniu wolontariuszy i darczyńców.

6.3 ŚWIETLICA ŚRODOWISKOWA UŚMIECH W WIĘCBORKU

ŚWIETLICA ŚRODOWISKOWA „UŚMIECH” działa od dnia 02.12.2002 r. w strukturach MGOPS/CUS. Przeznaczona jest dla dzieci i młodzieży w wieku od 6 do 16 roku życia, wychowujących się w warunkach niekorzystnych dla ich rozwoju.

Dzieci przyjmowane są do placówki na pisemny wniosek rodzica, mogą być kierowane przez pracowników socjalnych, kuratorów, asystentów, PPP. W 2025 r. łącznie z różnych form zajęć opiekuńczo-wychowawczych oraz pomocy oferowanej przez placówkę **skorzystało 119 osób** *(licząc każde dziecko jeden raz bez względu na liczbę dni pobytu).*
Średnia dzienna liczba osób to 27 wychowanków. Biorąc pod uwagę liczbę osób i metraż placówki, każde dziecko ma do dyspozycji mniej niż 2m^2.

Do najczęściej powtarzających się przyczyn korzystania z pomocy placówki należą:

1. **przyczyny wynikające bezpośrednio ze środowiska rodzinnego:** trudne warunki socjalno- bytowe, niezaradność życiowa rodziców, problemy rodzinne, stosowanie nieprawidłowych metod wychowawczych;
2. **przyczyny dotyczące bezpośrednio dziecka**: trudności i zaległości szkolne, specyficzne trudności w nauce, wyzwania rozwojowe, ADHD, zaburzenia ze spektrum autyzmu, zaburzenia integracji sensorycznej, wady wymowy, zaburzenia zachowania, agresja, zaburzenia emocjonalne.

Bardzo widoczna staje się zmiana potrzeb dzieci i rodziców z terenu gminy. Większość wychowanków wymaga systematycznej, terapeutycznej pracy co jest możliwe do osiągnięcia jedynie poprzez zmniejszenie ilości dzieci korzystających z naszego wsparcia. Jednocześnie co roku podobna ilość dzieci wymaga codziennej opieki placówki przez wzgląd na środowisko domowe głównie zmianową pracę rodziców. Istotnym problemem są przede wszystkim warunki lokalowe placówki, uniemożliwiające rozwój oferowanej pomocy: brak miejsca do indywidualnej terapii, brak przestrzeni do zabawy, niewielka kuchnia mieszcząca 3 osoby, brak szatni, brak miejsca do rozmów z rodzicami- biuro jest jednocześnie pracownią- znajdują się w nim między innymi laser CO2 i urządzenia do sublimacji.

Bardzo widocznym staje się brak wsparcia terapeutycznego dla dzieci w spektrum autyzmu. Zdając sobie sprawę, iż kluczowe jest podjęcie systematycznej terapii w jak najwcześniejszym wieku, podejmowane są działania aby, w miarę możliwości wspomagać rodziców, udzielając im wskazówek do pracy w domu, lub przyjmując dzieci, które jeszcze nie ukończyły 6 roku życia na terapię.

W celu udzielenia dostępu rodzinom dzieci ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi, stworzono możliwość bezpłatnej diagnozy ADOS-2, PEPR i diagnozy Integracji Sensorycznej, jednak z uwagi na ograniczenia lokalowe i kadrowe nie wdrożono adekwatnych działań terapeutycznych.
Dodatkowo w 2025 zwiększono liczbę grup Treningu Umiejętności Społecznych, odbywały się one w 6 grupach i objęły także dzieci, które na co dzień nie są wychowankami placówki.

Świetlica jest placówką wsparcia dziennego i postępowanie z wychowankami ma charakter wieloaspektowych działań opiekuńczo-wychowawczych.

W 2025 r. w Świetlicy realizowano:

1. **ZAJĘCIA OPIEKUŃCZO- WYCHOWAWCZE:**
   a) zajęcia artterapeutyczne,

b) zajęcia kulinarne,
c) zajęcia sportowe,
d) kodowanie, ozobot

2. **ZAJĘCIA PROFILAKTYCZNO - TERAPEUTYCZNE:**
   a) zajęcia profilaktyczne obejmujące zagadnienia uzależnienia od alkoholu, nikotyny, Internetu, bezpiecznych zachowań, higieny osobistej;
   b) wsparcie psychologa;
   c) wsparcie logopedy;
   d) terapia ręki,
   e) indywidualne zajęcia terapeutyczne dla dzieci ze spektrum autyzmu,
   f) terapia Integracji Sensorycznej,
   g) Treningi Umiejętności Społecznych
3. **ZAJĘCIA REEDUKACYJNE**:
   a) pomoc w odrabianiu zadań domowych;
   b) zajęcia korekcyjno - kompensacyjne dla dzieci z opinią lub orzeczeniem poradni pedagogiczno-psychologicznej;
   c) tworzenie warunków do nauki własnej;
   d) gry i zabawy rozwijające logiczne myślenie.

W celu wzbogacenia oferty Gminy w placówce odbywają się indywidualne zajęcia terapeutyczne dla dzieci posiadających opinię lub orzeczenie PPP.

W placówce zatrudnionych jest **5 osób,** tj. kierownik i 4 wychowawców, w tym jedna osoba na ½ etatu. Dodatkowo na umowę zlecenie zatrudniony był psycholog i logopeda.

Budżet placówki wynosił **739 850 zł** wydatkowano 85,05% ogółu planu.
Koszty funkcjonowania sklasyfikowane były w następujący sposób:

- **306 401 zł** środki pochodzące z „Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii", wydatkowano 96,92% ogółu planu;
- **484 000 zł** - środki zapewnione przez gminę Więcbork, wydatkowano 73,23% ogółu planu.

7. PROFILAKTYKA I ROZWIĄZYWANIE PROBLEMÓW ALKOHOLOWYCH ORAZ INTEGRACJA SPOŁECZNA OSÓB UZALEŻNIONYCH OD ALKOHOLU

7.1 GMINNY PROGRAM PROFILAKTYKI I ROZWIĄZYWANIA PROBLEMÓW ALKOHOLOWYCH ORAZ PRZECIWDZIAŁANIA NARKOMANII NA OKRES 01.04.2022- 31.12.2025

Gminny Program Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii na okres 01.04.2022-31.12.2025 został przyjęty Uchwałą NR XLIV/319/22 Rady Miejskiej w Więcborku z dnia 30 marca 2022 roku.
Nadrzędnym celem Programu ***jest zapobieganie powstawaniu nowych problemów alkoholowych, ograniczanie używania środków psychoaktywnych oraz wspomaganie procesów ułatwiających mieszkańcom naszej gminy radzenie sobie z trudnościami zagrażającymi ich prawidłowemu rozwojowi jak i funkcjonowaniu ich rodzin.***

Założone cele w głównej mierze miały zostać osiągnięte poprzez szeroko rozumianą **profilaktykę**.

W ramach Programu zostały dofinansowane działania **PORADNI LECZENIA UZALEŻNIEŃ W WIĘCBORKU** związane z realizacją ponadpodstawowych programów. Pozwoliło to na zwiększenie ilości godzin pracy Poradni o 226 dodatkowych godzin (plus 83 h poza tym).
W ramach dofinansowania przeprowadzono:

- 183 godziny terapii indywidualnej (80 osób),
- 48 godzin pracy grupowej (38 osób),
- 18 godzin pracy lekarza psychiatry- konsultacji na potrzeby klientów asystentów rodziny i pracowników socjalnych, osób z innym rozpoznaniem niż te, którymi dysponuje poradnia w ramach refundacji NFZ
- oraz 60 godzin w ramach warsztatu zapobiegania wypaleniu zawodowego (5 osób).

W 2025 roku udzielono łącznie z programem ponadpodstawowym ok. 2 700 porad 260 osobom.

Poza uzależnieniami od alkoholu, Poradnia pracowała też z uzależnionymi od leków opiatowych, benzodiazepin, THC i innych środków psychoaktywnych. Pacjenci Poradni mają zdiagnozowane także różnego typu zaburzenia odżywiania, schizofrenię, chorobę afektywną dwubiegunową (ChAD), zaburzenia depresyjne nawracające, różnego typu zaburzenia osobowości, największą grupę obejmują zaburzenia lękowe różnego typu. Ponadto działaniami terapeutycznymi objęte zostały osoby doznające przemocy oraz te, które ją stosują.

W 2025 r. w ramach przekazanych środków prowadzono:

<u>Działania na rzecz osób uzależnionych od substancji psychoaktywnych</u>

- **10 osób uczestniczyło w TRENINGU ZAPOBIEGANIA NAWROTOM PICIA** który odbywał się od 07.02.2025 r. do 14.03.2025 r. (6 razy po 3 godziny). Celem zajęć było wzmocnienie zdolności do utrzymywania abstynencji poprzez psychoedukację o mechanizmach nawrotów, rozwój umiejętności emocjonalnych i społecznych oraz stworzenie osobistego planu zapobiegania. Uczestnicy nauczyli się rozpoznawać proces nawrotu.

<u>Działania na rzecz członków rodzin osób uzależnionych oraz doznających przemocy domowej</u>

- **11 osób uczestniczyło w WARSZTACIE – WZMACNIANIE POCZUCIA WŁASNEJ WARTOŚCI,** który odbywał się od 09.05.2025 r. do 30.05.2025 r. (4 razy po 3 godziny). Warsztat oparty był na terapii akceptacji i budowania zasobów osobistych, skierowany do osób żyjących z uzależnionymi oraz stosującymi przemoc z naciskiem na przerwanie schematów zależności i rozwój autonomii emocjonalnej. Program wzmocnił samoocenę poprzez ćwiczenia autorefleksji i praktykę asertywności. Uczestnicy nabyli umiejętność zidentyfikowania źródła niskiej własnej wartości (np. rolę ,,ratownika") oraz budowania pozytywnego przekonania i tworzenia planu samoopieki.
- **12 osób uczestniczyło w WARSZTACIE JA-KOBIETA,** który odbywał się od 05.09.2025r. do 24.10.2025r. (6 razy po 3 godziny). Był to kompleksowy program rozwojowy dla kobiet, skupiający się na budowaniu tożsamości, samoakceptacji i równowagi życiowej w kontekście ról zawodowych, rodzinnych i osobistych. Warsztat u uczestniczek wzmocnił poczucie własnej wartości, pomógł zintegrować kobiecość z siłą zawodową oraz rozwinął umiejętność samoopieki asertywności.

Ważnym elementem funkcjonowania Poradni jest **praca lekarza psychiatry**. Dofinansowanie pozwoliło na dodatkową pracę specjalisty w wymiarze 18 godzin, co pomogło w pracy z osobami z zaburzeniami i chorobami psychicznymi zarówno pacjentom jak i asystentom rodziny oraz pracownikom socjalnym.

5 osób (pracownicy CUS) brało udział w WARSZTACIE ZAPOBIEGANIA WYPALENIU ZAWODOWEMU, który odbywał się przez cały 2025 rok (24 razy po 2,5 godziny). Jest to długoterminowy program integrujący psychoedukację, treningi umiejętności i interwizję. Rozwija on odporność psychiczną poprzez rozpoznawanie czynników ryzyka (przeciążenie, brak kontroli), techniki redukcji stresu i budowanie równowagi.

W roku 2025 w **PORADNI LECZENIA UZALEŻNIEŃ W WIĘCBORKU** zatrudnieni byli: psycholog posiadający jednocześnie certyfikat specjalisty psychoterapii uzależnień, lekarz psychiatra, certyfikowany specjalista psychoterapii uzależnień, który posiada także wykształcenie pedagogiczne ze specjalizacją resocjalizacji oraz profilaktyki społecznej.

W 2025 r. na realizację programów profilaktycznych wpłynęło **5 wniosków**, dwa z nich zostały zaopiniowanie negatywnie. Na terenie Szkoły Podstawowej nr 2 w Więcborku oraz Szkoły Podstawowej w Sypniewie był realizowany rekomendowany program „Archipelag Skarbów". Jest to program, który w całości oparty jest na modelu profilaktyki zintegrowanej, obejmujący szerokie spektrum problemów współczesnej młodzieży. Poruszane w nim treści dotyczą kluczowych rozwojowo tematów i uruchamiają głębokie silne motywacje skłaniające do zgeneralizowanej chęci zmiany postępowania. Ukierunkowany jest na osłabianie czynników ryzyka i wzmocnienie czynników chroniących takich jak: więź z rodzicami, innymi osobami dorosłymi oraz utożsamianie się z własnym systemem wartości. W Szkole Podstawowej w Sypniewie w Programie udział wzięło 52 uczniów klas VII i VIII oraz 19 rodziców, w Szkole Podstawowej nr 2 w Więcborku w Programie udział wzięło 59 uczniów, 9 nauczycieli i 3 rodziców.
Oferty opiniował zespół powołany przez Dyrektora MGOPS w Więcborku zarządzeniem nr DO.021.14.2024 z dnia 13 września 2024 r.

W profilaktyce szkód związanych z nadużywaniem alkoholu, narkotyków, uzależnień behawioralnych istotne znaczenie mają nie tylko zajęcia z młodzieżą, rodzicami oraz nauczycielami, ale również **KAMPANIE SPOŁECZNE** zaadresowane do ściśle określonych grup i środowisk społecznych. Celem kampanii jest promowanie konstruktywnych postaw, zdrowego stylu życia oraz atrakcyjnych dla dzieci i młodzieży zachowań prospołecznych jako alternatywy wobec picia alkoholu, zażywania narkotyków oraz stosowania przemocy. W 2025 r. realizowano kampanię społeczną **„ZACHOWAJ TRZEŹWY UMYSŁ".** Materiały zostały przekazane do placówek oświatowych, świetlicy środowiskowej i były wykorzystywane przez wychowawców i pedagogów na lekcjach wychowawczych. Uczniowie Specjalnego Ośrodka Szkolno – Wychowawczego w Sępólnie Kr. Oddziału Zamiejscowego w Więcborku w ramach kampanii ZTU wzięli udział w konkursie plastycznym, ich prace zostały docenione, otrzymali dyplomy, a jedna osoba nagrodę rzeczową - hulajnogę.

Policjanci z Posterunku Policji w Więcborku w ramach realizowanych działań profilaktycznych „Bądź trzeźwy na drodze" otrzymali **gadżety odblaskowe** (tj. breloki pulsacyjne, klipsy magnetyczne, opaski).

W 2025 roku został zakupiony iDOC Wspólnie bezpieczni oraz 1 000 egzemplarzy czasopisma. iDOC został przesłany do szkół z terenu miasta i gminy Więcbork oraz udostępniony na stronie CUS i gminy Więcbork. Czasopisma rozdysponowano wśród mieszkańców.

Najważniejsze obszary projektu „Wspólnie Bezpieczni"

1. **Sygnały alarmowe:** Umiejętność rozpoznania sygnałów ostrzegawczych może uratować życie. Często od szybkiej reakcji zależy, czy zdążymy podjąć właściwe działania – czy to w przypadku pożaru, zagrożenia powodziowego, czy alarmu militarnego. W projekcie wyjaśnia się, jakie są rodzaje sygnałów i jak należy na nie reagować.
2. **Ewakuacja:** Nie każda sytuacja kryzysowa wymaga schronienia na miejscu – czasem najważniejsze jest szybkie i zorganizowane opuszczenie zagrożonej przestrzeni. W ramach projektu pokazuje się, jak wygląda prawidłowa ewakuacja, na co zwrócić uwagę, jak pomagać innym i jak zadbać o siebie w drodze do bezpiecznego miejsca.
3. **Jak reagować w sytuacjach kryzysowych:** Panika i chaos to najwięksi wrogowie skutecznego działania. Dlatego projekt uczy, jak zachować spokój i jakie kroki podejmować w pierwszych minutach kryzysu. Materiały pokazują schematy postępowania, które pozwalają działać racjonalnie i zwiększają szanse na bezpieczeństwo wszystkich.

4. **Dezinformacja:** Współczesne zagrożenia to nie tylko fizyczne niebezpieczeństwa, ale także fałszywe informacje. Fake newsy i plotki mogą wywołać panikę, paraliżować działania i prowadzić do błędnych decyzji. W projekcie uczy się, jak rozpoznawać dezinformację, jak weryfikować źródła i jak odpowiedzialnie dzielić się wiedzą.
5. **Plecak ewakuacyjny:** Przygotowanie na kryzys zaczyna się w domu. Plecak ewakuacyjny to zestaw podstawowych rzeczy, które mogą okazać się niezbędne, gdy nagle trzeba opuścić mieszkanie. Pokazane jest, co powinno się w nim znaleźć, jak go skompletować i dlaczego każdy powinien mieć taki zestaw przygotowany.
6. **Rodzaje zagrożeń:** Nie wszystkie sytuacje kryzysowe wyglądają tak samo. Inaczej reagujemy podczas klęski żywiołowej, inaczej w przypadku awarii przemysłowej, a jeszcze inaczej w obliczu działań wojennych. W projekcie omawiane są różne scenariusze zagrożeń i sposoby przygotowania się na każdy z nich.
7. **Schrony i ukrycia:** W sytuacjach ekstremalnych czasem jedynym rozwiązaniem jest schronienie się w bezpiecznym miejscu. W projekcie wyjaśnia się, gdzie ich szukać, jak są oznaczone, czym różnią się schrony od ukryć i jakie zasady obowiązują podczas przebywania w takich obiektach.

W celu podniesienia kwalifikacji i profesjonalizmu świadczonych usług **1 osoba** wzięła udział w szkoleniu „Sztuka Motywowania w obszarze pomocy i interwencji, podejścia i metody. Dialog Motywujący w pracy z osobą uzależnioną i osobą stosującą przemoc – aspekt praktyczny". **9 członków GKRPA w Więcborku** wzięło udział w zajęciach warsztatowych „W jaki sposób motywować do zmiany stylu życia, podjęcia terapii przy wykorzystaniu dialogu motywującego. **16 osób** wzięło udział w dwudniowym wyjazdowym szkoleniu „Przeciwdziałanie przemocy ze względu na płeć. Budowanie świadomości i kompetencji".

Gmina Więcbork finansuje także zadanie **Kujawsko – Pomorska „Niebieska Linia" Telefoniczne Pogotowie dla Osób Doznających Przemocy Domowej.** Mieszkańcy naszej gminy mogli skorzystać z bezpłatnej pomocy prawnej, konsultacji i porad psychologicznych pod numerem telefonu **800 154 030**. Można nawiązać kontakt mailowy **niebieskalinia@kujawsko-pomorskie.pl** .

Zgodnie z zapisami Gminnego Programu Profilaktycznego i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii na okres 01.04.2022-31.12.2025 podmioty, o których mowa w ustawie o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie mogą ubiegać się o dofinansowanie działań profilaktycznych w ramach ogłaszanego przez Burmistrza Więcborka otwartego konkursu ofert na wykonywanie zadań publicznych w zakresie kultury, kultury fizycznej, sportu i rekreacji oraz przeciwdziałania uzależnieniom i patologiom społecznym.

Na realizację zadań wynikających z Programu, w 2025 roku dysponowano kwotą, w łącznej wysokości **396 401 zł** (w tym na działalność Świetlicy Środowiskowej „Uśmiech" w Więcborku 306 401 zł), z czego wydatkowano **370 016 zł** co stanowi **93,34%** ogółu planu.

7.2 GMINNA KOMISJA ROZWIĄZYWANIA PROBLEMÓW ALKOHOLOWYCH

Przeciwdziałanie alkoholizmowi jak i przeciwdziałanie narkomanii zgodnie z odpowiednimi ustawami jest zadaniem własnym gminy. Burmistrz realizuje zadania nałożone na gminę przy pomocy **GMINNEJ KOMISJI ROZWIĄZYWANIA PROBLEMÓW ALKOHOLOWYCH** (dalej: GKRPA). W skład Komisji wchodziło 10 osób z różnych środowisk, które działają w **dwóch Zespołach**: **Motywującym i Kontrolnym**. Komisja działa na podstawie regulaminu.
GKRPA w 2025 r. odbyła 5 posiedzeń plenarnych, **zaopiniowano pozytywnie dziesięć wniosków o wydanie zezwolenia na sprzedaż napojów alkoholowych.** Odbyło się również 12 posiedzeń Zespołu Motywującego i 8 posiedzeń Zespołu Kontrolnego.

Członkowie Zespołu Motywującego podejmowali działania na rzecz osób nadużywających alkoholu – na spotkania wysłano zaproszenia dla 62 osób (tj. 16 kobiet, 46 mężczyzn). Odpowiedziało na nie **34 osoby (tj. 8 kobiet, 26 mężczyzn)** i to z nimi członkowie Zespołu prowadzili rozmowy na temat ograniczenia spożywania alkoholu i zażywania narkotyków, zmiany stylu życia oraz motywowali do podjęcia leczenia odwykowego.
Członkowie Zespołu Kontrolnego przeprowadzili **7 kontroli** w sklepach prowadzących sprzedaż napojów alkoholowych. W trakcie kontroli nie stwierdzono nieprawidłowości. W **1 przypadku** odstąpiono od przeprowadzenia kontroli. W 2025 roku członkowie w **1 punkcie** przeprowadzili wizytę informująco – nadzorującą- nie stwierdzono nieprawidłowości.
W 2025 r. do GKRPA wpłynęło **38 wniosków o podjęcie działań wobec 35 osób nadużywających alkohol tj. 10 kobiet i 25 mężczyzn** (wobec 3 osób złożono więcej niż 1 wniosek):

- **a)** 21 wniosków skierowanych przez członków grup diagnostyczno - pomocowych,
- **b)** 7 wniosków kierowanych było przez funkcjonariuszy Policji,
- **c)** 8 wniosków złożonych przez osoby najbliższe, członków rodziny,
- **d)** 1 wniosek złożony przez asystenta rodziny,
- **e)** 1 wniosek złożony został przez sąsiada.

W 2025 roku skierowano **2 osoby** na badania do biegłych sądowych, w 1 przypadku otrzymano już opinię od biegłych, odstąpiono od wysłania sprawy do sądu, ponieważ osoba nadużywająca alkoholu dobrowolnie podjęła leczenie szpitalne, w przypadku 1 osoby oczekuje się na przesłanie opinii biegłych sądowych.
Sąd Rejonowy w Tucholi w 2025r. wobec osób, które kierowane były na leczenie odwykowe wydał:

- **a)** 1 postanowienie o obowiązku poddania się leczeniu odwykowemu w warunkach stacjonarnych (sprawa z 2021r.- Postanowienie z 2024 roku, wpływ do GKRPA w Więcborku w 2025r.),
- **b)** 1 postanowienie o oddaleniu wniosku (sprawa z 2022r.),
- **c)** 1 postanowienie o obowiązku poddania leczeniu odwykowemu w warunkach stacjonarnych (sprawa z 2023r.),
- **d)** 1 postanowienie o oddaleniu wniosku (sprawa z 2023r.),
- **e)** 1 postanowienie o umorzeniu postępowania, ponieważ sąd wydał postanowienie w sprawie na wniosek prokuratora (sprawa z 2024r.).

Członkowie GKRPA wskazani w Porozumieniu o współpracy z Zespołem Interdyscyplinarnym w Więcborku w ramach działań na rzecz osób, rodzin dotkniętych przemocą domową brali udział w posiedzeniach Grup Diagnostyczno - Pomocowych. Dotyczyło to **44 rodzin**, w których występował także problem używania alkoholu. Przedstawiciel GKRPA na spotkaniach:

- **a)** informował o możliwościach prawnych dotyczących zobowiązania poddawania osoby, wobec której istnieje podejrzenie, że stosuje przemoc domową, leczeniu odwykowemu,
- **b)** motywował do udziału w grupach wsparcia dla osób współuzależnionych,
- **c)** motywował do udziału w grupie terapeutycznej.

Zgodnie z zapisami Gminnego Programu Profilaktycznego i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii na okres 01.04.2022-31.12.2025 podmioty, o których mowa w ustawie o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie mogą ubiegać się o dofinansowanie działań profilaktycznych w ramach ogłaszanego przez Burmistrza Więcborka otwartego konkursu ofert na wykonywanie zadań publicznych w zakresie kultury, kultury fizycznej, sportu i rekreacji oraz przeciwdziałania uzależnieniom i patologiom społecznym. Na ten cel w Budżecie Gminy Więcbork na 2025r. została zabezpieczona kwota 30.000zł.

Na realizację zadań związanych z profilaktyką i rozwiązywaniem problemów alkoholowych oraz integracji społecznej osób uzależnionych od alkoholu, w 2025 roku dysponowano kwotą, w łącznej wysokości

396 401 zł (w tym na działalność Świetlicy Środowiskowej ,,Uśmiech" w Więcborku 306 401 zł), z czego wydatkowano **370 016 zł** co stanowi **93,34%** ogółu planu.

Finansowanie Świetlicy Środowiskowej odbywa się z dwóch źródeł tj.:

- **a)** środki pochodzące z opłat za wydanie zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych przeznaczonych do spożycia w miejscu lub poza miejscem sprzedaży w ramach Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii na okres 01.04.2022-31.12.2025;
- **b)** środki gminy.

8 PRZECIWDZIAŁANIE PRZEMOCY DOMOWEJ I OCHRONA OSÓB DOZNAJĄCYCH PRZEMOCY DOMOWEJ

8.1 GMINNY PROGRAM PRZECIWDZIAŁANIA PRZEMOCY DOMOWEJ I OCHRONY OSÓB DOZNAJĄCYCH PRZEMOCY DOMOWEJ W GMINIE WIĘCBORK NA LATA 2024 – 2030

Gminny Program Przeciwdziałania Przemocy Domowej i Ochrony Osób Doznających Przemocy Domowej w Gminie Więcbork na lata 2024 – 2030 (dalej: Program) został przyjęty uchwałą nr V/45/24 Rady Miejskiej w Więcborku z dnia 2 września 2024 roku. Głównym jego celem jest ***zwiększenie skuteczności działań na rzecz przeciwdziałania przemocy domowej oraz ograniczenie skali zjawiska na terenie miasta i gminy Więcbork.***

1. Centrum Usług Społecznych w Więcborku,
2. Zespół Interdyscyplinarny w Więcborku,
3. Punkt Interwencji Kryzysowej działający przy CUS w Więcborku,
4. Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Więcborku,
5. Posterunek Policji w Więcborku,
6. Stowarzyszenie Aktywnych Społecznie w Więcborku,
7. NZOZ PROVITA Sp. z o. o. w Więcborku, Poradnia Leczenia Uzależnień,
8. Biuro Obsługi Oświaty Samorządowej w Więcborku,
9. Szkoły podstawowe, ponadpodstawowe i branżowe działające na terenie gminy Więcbork,
10. Zespół Kuratorskiej Służby Sądowej w Sądzie Rejonowym w Tucholi,
11. Prokuratura Rejonowa w Tucholi oraz inni przedstawiciele niż w/w podmioty działające na rzecz przeciwdziałania przemocy domowej,
12. Urząd Miejski w Więcborku,
13. Świetlica Środowiskowa „Uśmiech" w Więcborku – placówka wsparcia dziennego,
14. Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Sępólnie Kr. z siedzibą w Więcborku,
15. Stowarzyszenie Klub Abstynenta Razem Od Nowa,
16. Szpital Powiatowy w Więcborku.

Gminny Program Przeciwdziałania Przemocy Domowej i Ochrony Osób Doznających Przemocy Domowej w Gminie Więcbork na lata 2024-2030 zakłada:

1. **Zwiększenie wiedzy i zaangażowania społeczności lokalnych na rzecz ujawniania i zgłaszania przemocy oraz reagowania w sytuacji bycia świadkiem przemocy domowej, a także wzrost świadomości społecznej na temat zjawiska przemocy domowej oraz działań realizowanych na rzecz przeciwdziałania przemocy domowej w tym zwiększenie świadomości na temat praw i możliwości skorzystania z pomocy przez osoby doznające przemocy.**

Powyższe dwa cele są ze sobą związane i niejednokrotnie podejmowanie określonego działania w jednym z nich wpływa także na realizację drugiego. Do jednych z takich działań bez wątpienia należą **standardy ochrony małoletnich,** które są ochroną przed krzywdą tj. przemocą, nadużyciem, wykorzystywaniem i zaniedbaniem. Tworzą one politykę ochrony dzieci przed krzywdzeniem, edukują i monitorują zaangażowanie personelu w przeciwdziałaniu krzywdzeniu dzieci, a także wprowadzają procedury zgłaszania oraz podejmowania interwencji w sytuacji zagrożenia bezpieczeństwa dzieci. Do utworzenia i wprowadzenia w życie standardów ochrony małoletnich jest Organ zarządzający szkołą, przedszkolem, inną placówką oświatową, placówką wychowawczą, resocjalizacyjną, opiekuńczą, artystyczną, medyczną, sportową, religijną, rekreacyjną oraz inną związaną z realizacją zainteresowań przez dzieci.

Nie bez znaczenia jest tutaj praca członków grup diagnostyczno – pomocowych na rzecz osób doznających przemocy domowej i wobec osób stosujących przemoc domową. Dużym wsparciem i pomocą w działaniach grup diagnostyczno - pomocowych okazał się psycholog świadczący wsparcie w Punkcie Interwencji Kryzysowej, a także terapeuci i lekarz psychiatra zatrudnieni w Poradni Leczenia Uzależnień w Więcborku. Terapia daje szansę na odbudowę własnej samooceny, poczucia własnej wartości. Interwent w ramach pracy z osobą doznającą przemocy pomaga jej w odzyskaniu równowagi psychofizycznej i mechanizmów samodzielnego radzenia sobie, buduje plan bezpieczeństwa oraz uruchamia zasoby wewnętrzne i wsparcie środowiskowe.

Dużą rolę w tym temacie odgrywają programy wychowawczo – profilaktyczne opracowane przez placówki oświatowe z terenu gminy Więcbork. W ramach tych programów, wychowawcy, nauczyciele, pedagodzy mają obowiązek kształtowania postaw społecznych uczniów i respektowania norm społecznych, przestrzegania praw dziecka i praw człowieka. Profilaktyka ujęta w tych programach wspiera dzieci i młodzież w radzeniu sobie z trudnościami, ogranicza oraz likwiduje czynniki ryzyka oraz inicjuje i wzmacnia czynniki chroniące.

Centrum Usług Społecznych w Więcborku, Centrum Aktywności Seniora w Więcborku, Świetlica Środowiskowa ,,Uśmiech" w Więcborku, Szkoła Podstawowa nr 2 w Więcborku, Szkoła Podstawowa w Sypniewie, Szkoła Podstawowa nr 1 w Więcborku, Zespół Szkół Centrum Kształcenia Rolniczego w Sypniewie, Przedszkole Gminne ,,Niezapominajka" w Więcborku przyłączyli się do **ogólnopolskiej kampanii DZIECIŃSTWO BEZ PRZEMOCY**. W placówkach oświatowych zaplanowano przeprowadzenie dla **611 uczniów** zajęć edukacyjnych według opublikowanych scenariuszy zajęć przez Fundację Dajemy Dzieciom Siłę. W Szkole Podstawowej nr 2 w Więcborku zorganizowano na godzinach wychowawczych pogadanki dotyczące przemocy rówieśniczej, oglądano filmy edukacyjne. Nauczyciele ZSCKR w Sypniewie wzięli udział w szkoleniach online. Przedszkole Gminne ,,Niezapominajka" w Więcborku oraz Szkoła Podstawowa nr 1 w Więcborku zorganizowały w dniu 19 listopada 2025r. **Marsz Poparcia**. Szkoła Podstawowa w Sypniewie zorganizowała **Debatę,** w której udział wzięło 52 odbiorców, dla **100 rodziców** zaplanowano spotkanie wspierające ich w wychowaniu dzieci bez przemocy promujące uważne rodzicielstwo według opublikowanych scenariuszy zajęć Fundacji Dajemy Dzieciom Siłę. 21.11.2025r. zorganizowano **Szkolny Dzień Życzliwości** w ramach którego podjęto przedsięwzięcia i zabawy mające na celu budowanie lepszych relacji w społeczności uczniowskiej. Szkoła Podstawowa nr 1 w Więcborku wyeksponowała 4 ekspozycje **MURALU** Dzieciństwo Bez Przemocy, opracowano ulotkę dla rodziców. Zwieńczeniem całej kampanii w dniu 19 listopada 2025 roku było podświetlenie budynków instytucji na czerwono.

2. **Wzrost jakości i efektywności usług świadczonych przez przedstawicieli instytucji realizujących zadania z zakresu przeciwdziałania przemocy domowej oraz podniesienie poziomu wiedzy osób zaangażowanych w pomoc na rzecz rodzin dotkniętych przemocą domową.**

Członkowie Grup Diagnostyczno – Pomocowych oraz Zespołu Interdyscyplinarnego w ramach instytucji, z których się wywodzą brali udział w szkoleniach, na których podnosili swoje umiejętności z zakresu świadczenia wsparcia i pomocy na rzecz osób doznających przemocy, borykających się z problemem alkoholowym oraz nie posiadających wystarczających kompetencji opiekuńczo – wychowawczych. Nie bez znaczenia są tu spotkania członków Grup Diagnostyczno - Pomocowych i Zespołu Interdyscyplinarnego, na których uczestnicy wymieniają się wiedzą i doświadczeniem.
Nowy członek ZI w Więcborku wziął udział w obowiązkowym szkoleniu, o którym mowa w art. 9a ust. 5a ustawy o przeciwdziałaniu przemocy domowej. Szkolenie w wymiarze 24 godzin dydaktycznych zorganizował Urząd Marszałkowski Województwa Kujawsko – Pomorskiego w Toruniu – Departament Spraw Społecznych i Zdrowia.
4 członków GDP odbyło 3 dniowe szkolenie online w wymiarze 24 godzin dydaktycznych **Przeciwdziałanie przemocy domowej- interwencja, pomoc, profilaktyka** zorganizowane przez Urząd Marszałkowski Województwa Kujawsko – Pomorskiego w Toruniu.

CUS w Więcborku zorganizowało **Konferencję z zakresu przeciwdziałania przemocy,** którą poprowadził Pan Dariusz Szczotkowski – socjolog i ekonomista, twórca autorskich programów szkoleniowych w obszarze wsparcia społecznego. Poruszana tematyka: stereotypy i role płciowe - w jaki sposób przyczyniają się do stosowania przemocy, jak można to zmienić; wpływ przemocy na dzieci, ich potrzeby i sposoby wsparcia – rola szkoły; strategie zapobiegania i interwencji. W konferencji udział wzięło **41 osób,** byli to przedstawiciele jednostek organizacyjnych pomocy społecznej, oświaty, ochrony zdrowia, Policji, Zespołu Kuratorskiej Służby Sądowej oraz przedstawiciele władz samorządowych.
2 osoby wzięły udział w szkoleniu ,,Prawne aspekty pracy ZI- zagadnienia problematyczne".
5 osób wzięło udział w szkoleniu ,,Procedura NK – nowy model pracy GDP wskazówki praktyczne".
1 osoba wzięła udział w szkoleniu ,,Zadania i szczególna rola przewodniczącego ZI jako lidera w systemie przeciwdziałania przemocy na terenie gminy. Dokumentacja ZI w świetle znowelizowanej ustawy o przeciwdziałaniu przemocy domowej na podstawie autorskiego Regulaminu Funkcjonowania ZI. Praktyczne omówienie najważniejszych zadań Zespołu oraz zasad działań podejmowanych przez Zespół".
4 osoby wzięły udział w spotkaniu ,,Bezpieczne Dzieciństwo – Partnerstwo na Rzecz Zdrowia Psychicznego i Bezpieczeństwa Rodzin", na którym przedstawiono opracowane narzędzia wspierające codzienną pracę służb i instytucji. Będą one wykorzystane w procesach standaryzacji i integracji działań na poziomie województwa, a także podczas wzmacniania współpracy i sieciowania międzyinstytucjonalnego.
2 osoby wzięły udział w szkoleniu ,,Ochrona dziecka przed przemocą seksualną".
Opracowane 2 procedury tj. „Procedura postępowania pracownika socjalnego podczas zapewnienia dziecku ochrony w razie zagrożenia życia lub zdrowia w związku z wystąpieniem przemocy domowej" oraz „Procedura wykonania określonych działań przez pracownika socjalnego po godzinach pracy Centrum Usług Społecznych w Więcborku" bez wątpienia ułatwia pracownikom socjalnym tut. Centrum poruszanie się po ciężkiej materii jaką jest zapewnienie dzieciom ochrony w sytuacji zagrożenia ich zdrowia lub życia.

3. **Zmniejszenie ryzyka wystąpienia wypalenia zawodowego oraz zjawiska wtórnej traumatyzacji wśród osób zawodowo zaangażowanych w przeciwdziałanie przemocy domowej.**

Trauma wtórna odnosi się do zachowań i emocji, które są naturalnym skutkiem wiedzy o traumatycznym zdarzeniu, którego doświadczyła inna osoba, lub stresu wynikającego z pomagania lub chęci pomocy osobie cierpiącej lub doświadczającej traumy. Długotrwałe obciążenie wywołuje silny stres, który może spowodować wypalenie zawodowe. Aby temu zapobiec pracownicy socjalni oraz asystenci rodziny, którzy są jednocześnie członkami grup diagnostyczno - pomocowych uczestniczyli **w spotkaniach z superwizorem**. W 2025 roku takich spotkań było 3, a każde z nich trwało 5 godzin. Superwizja jest procesem wzbogacania własnych umiejętności i doświadczenia zawodowego. Jest spojrzeniem w głąb siebie, zastanowieniem się nad źródłami trudności, szukaniem istoty problemu, dochodzeniem do nowych rozwiązań, a także ujawnianiem swoich uczuć. Asystenci rodziny dodatkowo uczestniczyli **w audycie psychologicznym** (12 spotkań - jedno spotkanie w m-cu, w wymiarze 6 godz.) oraz w **WARSZTACIE ZAPOBIEGANIA**

WYPALENIU ZAWODOWEMU, który odbywał się przez cały 2025 rok (24 razy po 2,5 godziny). Jest to długoterminowy program integrujący psychoedukację, treningi umiejętności i interwizję. Rozwija on odporność psychiczną poprzez rozpoznawanie czynników ryzyka (przeciążenie, brak kontroli), techniki redukcji stresu i budowanie równowagi. W warsztacie dodatkowo brał udział koordynator GDP i członek ZI.

4. **Zwiększenie dostępności do pomocy specjalistycznej osobom i rodzinom doznającym przemocy, w tym zapewnienie miejsc w całodobowych placówkach udzielających pomocy.**

Jednym z elementów realizacji powyższego celu jest coroczne umieszczanie na stronie internetowej CUS w Więcborku Rejestru placówek tymczasowego schronienia, Rejestru Jednostek Specjalistycznego Poradnictwa w Województwie Kujawsko-Pomorskim, Wykazu organizacji pozarządowych świadczących usługi na rzecz osób i rodzin dotkniętych przemocą domową w Województwie Kujawsko-Pomorskim, Wykazu specjalistycznych ośrodków wsparcia dla osób doznających przemocy domowej.
Dużym wsparciem dla mieszkańców naszej gminy będących w sytuacji kryzysowej jest wsparcie psychologa w działającym przy CUS w Więcborku Punkcie Interwencji Kryzysowej.
W przypadku konieczności zapewnienia schronienia osobie doznającej przemocy pracownicy socjalni tut. centrum współpracują ze Specjalistycznym Ośrodkiem Wsparcia dla Osób Doznających Przemocy Domowej w Tucholi.

8.1 ZESPÓŁ INTERDYSCYPLINARNY

ZESPÓŁ INTERDYSCYPLINARNY
GMINA WIĘCBORK

W skład Zespołu Interdyscyplinarnego (dalej: ZI) wchodzą przedstawiciele:

1. Jednostek organizacyjnych pomocy społecznej szczebla gminnego i powiatowego,
2. Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Więcborku,
3. Posterunku Policji w Więcborku,
4. Stowarzyszenia Aktywnych Społecznie w Więcborku,
5. Ochrony zdrowia: NZOZ PROVITA Sp. z o.o. w Więcborku-Poradni Leczenia Uzależnień, Szpitala Powiatowego w Więcborku,
6. Zespołu Kuratorskiej Służby Sądowej w Sądzie Rejonowym w Tucholi,
7. Szkół Podstawowych z terenu gminy Więcbork,
8. Szkół Ponadpodstawowych z terenu gminy Więcbork

Członkowie zespół w 2025 roku uczestniczyli w 7 spotkaniach.

Do ZI wpłynęły **2 skargi** na działania i rozstrzygnięcia grup diagnostyczno-pomocowych. Członkowie ZI obie skargi uznali za bezzasadne.

W 2025 r. do ZI wpłynęło **64 formularzy Niebieskie Karty** (dalej: NK), z czego *31 NK wpłynęło od Policji, 28 od pomocy społecznej, 3 od oświaty, 2 od ochrony zdrowia*. Liczba grup diagnostyczno – pomocowych pracujących w 2025 r. – **108**, z tego 58 grup powołanych w 2025r., 25 grup powołanych przed 2025 rokiem (nastąpiło przejście procedury NK z lat poprzednich), 25 grup pracujących z rodzinami objętymi monitoringiem. Grupy diagnostyczno - pomocowe spotkały się **243 razy. 15 NK zostało założonych dla dzieci.**
W przypadku **6 rodzin** skierowano wnioski do Sądu Rejonowego w Tucholi:

a) 4 rodziny wniosek o wgląd w sytuację rodziny (sprawy w toku)

b) 1 rodzina wniosek o ustanowienie nadzoru kuratora (sprawa w toku)

c) 1 rodzina wniosek o ustanowienie nadzoru kuratora (sprawa w toku) i zobowiązanie rodzica do objęcia dziecka wsparciem psychologicznym – w tej sprawie zapadło rozstrzygnięcie zobowiązanie do podjęcia terapii

Z osobami doznającymi przemocy domowej sporządzono **40 formularzy NK C,** które zawierają analizę sytuacji rodzinnej, a także indywidualny plan pomocy osobie. Ilość formularzy sporządzonych z osobami stosującymi przemoc domową – **NK D wyniosła 25. 21 wniosków** zostało skierowanych do GKRPA w Więcborku o podjęcie działań wobec osób nadużywających alkoholu.

6 dzieciom z uwagi na zagrożenie życia lub zdrowia w związku z przemocą domową zapewniono ochronę poza środowiskiem rodzinnym (art. 12a ustawy o przeciwdziałaniu przemocy domowej) we wszystkich przypadkach sąd zatwierdził czynność zabezpieczenia dzieci, 5 dzieci została umieszczona w rodzinach zastępczych, a 1 dziecko w Domu Dla Dzieci w Małej Cerkwicy.

W przypadku **9 rodzin** wpłynęły zawiadomienia, z których wynikało, że może w tych środowiskach dochodzić do przemocy. Tylko w 2 sytuacjach nastąpiło wszczęcie procedury NK, w pozostałych rodzinach odstąpiono od działań.

5 osób doznających przemocy dzięki wsparciu i ukierunkowaniu przez członków grup diagnostyczno-pomocowych złożyło **zawiadomienie o podejrzeniu popełnienia przestępstwa** (art. 207 Kk). W jednym przypadku postępowanie zostało umorzone, pozostałe sprawy w toku.

4 osoby doznające przemocy złożyły zawiadomienie z art. 190 Kk (grożenie osobie popełnieniem przestępstwa na jej szkodę lub na szkodę osoby dla niej najbliższej) w dwóch przypadkach postępowanie zostało umorzone, dwie sprawy w toku.

2 osoby doznające przemocy złożyły zawiadomienie z art. 157 Kk (naruszenie czynności narządów ciała lub rozstrój zdrowia) – jedno postępowania zostało umorzone, a w drugiej sytuacji osoba składająca zawiadomienie wycofała je.

Policjanci w toku wykonywanych czynności zawodowych wobec **5 osób** stosujących przemoc domową wydali nakaz opuszczenia mieszkania i zakaz kontaktowania z osobą doznającą przemocy (obowiązuje on 14 dni). W przypadku 4 osób sąd przedłużył powyższą sankcję, a jedna osoba doznająca przemocy nie wnioskowała o jej przedłużenie.

Członkowie grup diagnostyczno-pomocowych wobec **1 osoby** stosującej przemoc domową wystąpili do ZI o skierowanie tej osoby do udziału w programie korekcyjno-edukacyjnym dla osób stosujących przemoc domową. Osoba ta przystąpiła do programu i ukończyła go.

3 osoby stosujące przemoc domową dobrowolnie zgłosiły się do udziału w programie korekcyjno-edukacyjnym, dwie z nich ukończyły program, a jedna oczekuje na ustalenie terminu przystąpienia do programu.

Przewodnicząca ZI w Więcborku **w 2 przypadkach** z uwagi na zmianę miejsca zamieszkania osoby doznającej przemocy poinformowała o tym fakcie ZI ich aktualnego miejsca zamieszkania.

2 osoby (matka z dzieckiem) zostali umieszczeni w Specjalistycznym Ośrodku Wsparcia dla Osób Doznających Przemocy Domowej w Tucholi.

W przypadku **6 rodzin** dokumentacja zgromadzona w trakcie prowadzonej procedury NK została przesłana do organów ścigania.

Grupa diagnostyczno-pomocowa podjęła decyzję **o zakończeniu 42 procedur** w przypadku:

1. ustania przemocy domowej i uzasadnionego przypuszczenia, że zaprzestano dalszego stosowania przemocy domowej **29 rodzin**
2. rozstrzygnięcia o braku zasadności podejmowania działań **11 rodzin**
3. przekazanie prowadzenia procedury do ZI właściwego ze względu na miejsce zamieszkania osoby doznającej przemocy – **2 rodziny.**

W ramach **Rządowego Programu Przeciwdziałania Przemocy Domowej na lata 2024–2030** Gmina Więcbork w 2025 roku otrzymała dotację celową na funkcjonowanie ZI, w wysokości **6 000 zł.**

Na realizację zadania w 2025 roku tut. Centrum dysponowało kwotą w **wysokości 25 020 zł** (środki własne 19 020 zł, dotacja 6 000 zł), z czego wydatkowano **22 551 zł,** co stanowi **90,13%** ogółu planu.

8.2 PUNKT INTERWENCJI KRYZYSOWEJ

Interwencja kryzysowa stanowi zespół interdyscyplinarnych działań podejmowanych na rzecz osób i rodzin będących w stanie kryzysu, których celem jest przywrócenie równowagi psychicznej i umiejętności samodzielnego radzenia sobie, a dzięki temu zapobieganie przejściu reakcji kryzysowej w stan chronicznej niewydolności psychospołecznej.

W 2025 r. w funkcjonującym **PUNKCIE INTERWENCJI KRYZYSOWEJ** (dalej: PIK), usługi świadczył psycholog w wymiarze **93 h.** Na uwagę zasługuje fakt, że z przyczyn niezależnych od tut. centrum psycholog w okresie od 10.06.2025r. do 31.08.2025r. nie świadczył wsparcia w PIK.

Bezpłatnymi poradami objęto **31 osób** (niektóre osoby kilkakrotnie skorzystały ze wsparcia specjalisty). Siedziba PIK mieści się w budynku tut. centrum, wejście z tyłu budynku, wolne od barier architektonicznych, specjalista ma do dyspozycji 1 pomieszczenie na dolnym poziomie, zapewniające korzystającym **anonimowość i dyskrecję**.

Na realizację zadania w 2025 r. tut. centrum dysponowało kwotą w wysokości **12 690 zł**, z czego wydatkowano **8 370 zł,** co stanowi **65,96%** ogółu planu.

9 ŚWIADCZENIA PIENIĘŻNE WYPŁACANE NA RZECZ RODZINY

9.1 ŚWIADCZENIA RODZINNE I FUNDUSZ ALIMENTACYJNY

W 2025 r. ze świadczeń rodzinnych skorzystało **708 osób**, ze świadczeń z funduszu alimentacyjnego **64 osoby**.

W 2025 r. łącznie na świadczenia rodzinne, fundusz alimentacyjny, składki na ubezpieczenie emerytalne i rentowe z ubezpieczenia społecznego, i koszty obsługi wydatkowano kwotę **10 568 505 zł** (w tym **10 362 848 zł** ze środków budżetu państwa, **205 657 zł** środków budżetu gminy).

W 2025 r. odzyskano nienależnie pobrane świadczenia w kwotach:

- 10 708 zł z tytułu wypłaconych świadczeń rodzinnych,
- 3 900 zł z tytułu wypłaconych świadczeń z funduszu alimentacyjnego.

Tabela 18, Wydatki na świadczenia rodzinne w 2025 r.

Lp.	Rodzaj świadczenia	Wydatki (w zł)	Liczba rodzin 2025r.	Liczba wypłaconych świadczeń 2025r.	Liczba wypłacony świadczeń 2024r.	Wahanie wypł. świad. w stosunku do 2024
1	ZASIŁKI RODZINNE	350 726	151	2 953	4 179	- 1 226
2	DODATKI DO ZASIŁKU RODZINNEGO Z TYTUŁU:	203 975	-	1 830	2 925	-1 095

2.1	urodzenia dziecka	5 000	-	5	8	- 3
2.2	opieki nad dzieckiem w okresie korzystania z urlopu wychowawczego	11 613	-	30	36	- 6
2.3	samotnego wychowywania dziecka	34 603	-	171	245	- 74
2.4	kształcenia i rehabilitacji dziecka niepełnosprawnego	41 050	-	385	544	- 159
2.5	rozpoczęcia roku szkolnego	18 982	-	190	559	- 369
2.6	podjęcia przez dziecko nauki w szkole poza miejscem zamieszkania - internat	3 842	-	34	35	- 1
2.7	podjęcia przez dziecko nauki w szkole poza miejscem zamieszkania - dojazd	20 010	-	290	505	- 215
2.8	wychowywanie dziecka w rodzinie wielodzietnej	68 875	-	725	993	- 268
3	**JEDNORAZOWA ZAPOMOGA Z TYTUŁU URODZENIA SIĘ DZIECKA**	**23 000**	**23**	**23**	**31**	**- 8**
4	**ŚWIADCZENIA OPIEKUŃCZE, W TYM:**	**7 791 876**	**663**	**7 739**	**7 782**	**- 43**
4.1	zasiłki pielęgnacyjne	1 251 009	538	5 796	5 835	- 39
4.2	świadczenia pielęgnacyjne	6 540 867	125	1943	1 947	- 4
5	**ŚWIADCZENIE RODZICIELSKIE**	**192 538**	**32**	**207**	**215**	**- 8**
	ŁĄCZNE WYDATKI NA ŚWIADCZENIA	**8 562 115**	**-**	**12 752**	**-**	**-**

Źródło: *opracowanie własne*

** Wydatki w kwocie 8 562 115 zł zostały pomniejszone o kwotę 6 736 zł tytułem zwrotu nienależnie pobranych świadczeń za 2025 r.*

Tabela 19, Wydatki na składki na ubezpieczenie społeczne odprowadzane za osoby pobierające świadczenie pielęgnacyjne w 2025 r.

Lp.	Świadczenia	Liczba świadczeń	Koszt (w złotych)
1.	**SKŁADKI NA UBEZPIECZENIE SPOŁECZNE** odprowadzane za osoby pobierające świadczenia pielęgnacyjne – ZUS	1 053	970 253
2.	**SKŁADKI NA UBEZPIECZENIE SPOŁECZNE** odprowadzane za osoby pobierające świadczenia pielęgnacyjne – KRUS	102	17 000
	RAZEM	**1 155**	**987 253**

Źródło: *opracowanie własne*

Realizacja świadczeń z funduszu alimentacyjnego (dalej FA) stanowi zadanie zlecone gminie, polegające na finansowym wspieraniu osób uprawnionych w przypadku bezskuteczności egzekucji alimentów. Zgodnie z ustawową zasadą pomocniczości, system ten zapewnia środki utrzymania osobom w trudnej sytuacji materialnej, przy jednoczesnym podejmowaniu działań zwiększających odpowiedzialność dłużników. Kluczową zmianą w 2024 roku było ustawowe podniesienie maksymalnej wysokości świadczenia z 500 zł do **1000 zł miesięcznie**, co ma zastosowanie do okresu świadczeniowego rozpoczynającego się od 1 października 2024 r.

W 2025 r. z FA skorzystały **46 rodziny**, wypłacono 971 świadczeń. Kwota zwrotu przez dłużników FA (łącznie z ustawowymi odsetkami) wypłaconych na osoby uprawnione wyniosła **454 895 zł,** co stanowi **90,11 %** w stosunku do wypłaconych świadczeń z FA w 2025 r.

Tabela 20, Wydatki na fundusz alimentacyjny w 2025 r.

Lp.	Świadczenia	Liczba rodzin (stan na 31.12.2025r.)	Liczba świadczeń	Koszt (w złotych)
1.	**FUNDUSZ ALIMENTACYJNY**	46	971	504 080
	RAZEM	**-**	**971**	**504 080**

Źródło: opracowanie własne

Tabela 21, Informacja o działaniach podejmowanych wobec dłużników alimentacyjnych w 2025 r.

L.p	Wyszczególnienie	Wartość
1.	Otrzymane od organu właściwego wierzyciela wnioski o podjęcie działań wobec dłużnika alimentacyjnego	32
2.	Przeprowadzenie przez organ właściwy dłużnika wywiadu alimentacyjnego oraz odebranie oświadczenia majątkowego	26
3.	Przekazanie komornikowi sądowemu informacji mających wpływ na egzekucję zasądzonych świadczeń alimentacyjnych, w tym pochodzących z wywiadu alimentacyjnego oraz oświadczenia majątkowego	26
5.	Przekazanie informacji gospodarczej do biura informacji gospodarczej o zobowiązaniu lub zobowiązaniach dłużnika alimentacyjnego wynikających z tytułów, o których mowa w art. 28 ust. 1 pkt 1 i 2 ustawy1), w przypadku powstania zaległości za okres dłuższy niż 6 miesięcy	16
6.	Wszczęcie postępowania o uznanie dłużnika alimentacyjnego za uchylającego się od zobowiązań alimentacyjnych	9
7.	Poinformowanie powiatowego urzędu pracy o potrzebie aktywizacji zawodowej dłużnika alimentacyjnego	7
8.	Złożenie wniosku o ściganie za przestępstwa określone w art. 209 Kodeksu karnego	5
9.	Wydanie decyzji o umorzeniu postępowania dotyczącego uznania dłużnika alimentacyjnego za uchylającego się od zobowiązań alimentacyjnych	4
10.	Wydanie decyzji o uznaniu dłużnika alimentacyjnego za uchylającego się od zobowiązań alimentacyjnych	4
11.	Zobowiązanie dłużnika alimentacyjnego do zarejestrowania się w urzędzie pracy jako bezrobotny albo poszukujący pracy	3
12.	Skierowanie do starosty wniosku o uchylenie decyzji o zatrzymaniu prawa jazdy dłużnika alimentacyjnego	3
13.	Skierowanie do starosty wniosku o zatrzymanie prawa jazdy dłużnika alimentacyjnego	1

Źródło: opracowanie własne

Koszty obsługi świadczeń rodzinnych, zasiłków dla opiekunów, funduszu alimentacyjnego wynoszą 3% otrzymanej dotacji na świadczenia rodzinne oraz na składki na ubezpieczenie emerytalne i rentowe z ubezpieczenia społecznego. Koszt obsługi świadczenia rodzicielskiego wynosi 30 zł od wydanej decyzji administracyjnej, w sprawie świadczenia rodzicielskiego. Kwota wydatków na koszty związane z obsługą była wyższa niż wysokość otrzymanej dotacji od wojewody na ten cel.

Kwota wydatków na koszty obsługi w ramach zadań zleconych wyniosła **296 389 zł,** natomiast brakującą kwotę w wysokości **205 657 zł** zabezpieczono ze środków własnych gminy. Łącznie koszty obsługi wyniosły **502 046 zł.**

Wykres 2, Wydatki na świadczenia wspierające rodzinę w latach 2023-2025

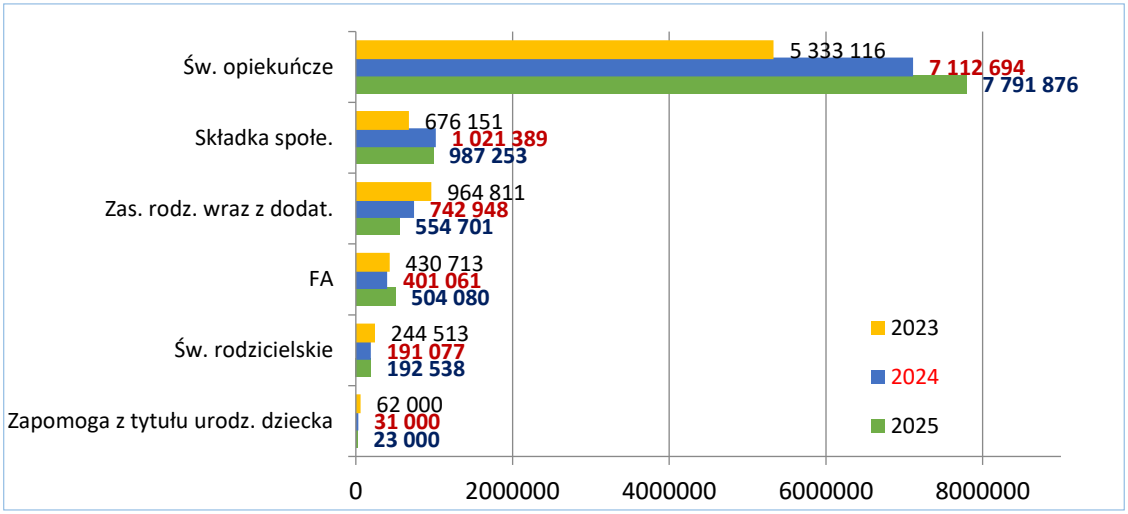

Źródło: opracowanie własne

Wydatki na świadczenia wspierające rodzinę w gminie wykazują tendencję spadkową, co jest efektem przekazania obsługi programu 800+ do ZUS oraz braku waloryzacji kryteriów dochodowych.
Szczególnie widoczne jest to w kategorii **zasiłku rodzinnego wraz z dodatkami**, gdzie wydatki w okresie 3 lat spadły z poziomu **964 811 zł** do **554 701 zł**, ponieważ rosnące zarobki mieszkańców przy zamrożonych progach dochodowych uniemożliwiają wielu rodzinom dalsze korzystanie z tej formy wsparcia. Jedynie świadczenia opiekuńcze utrzymują tendencję wzrostową (do poziomu **7,7 mln zł**), podczas gdy w pozostałych obszarach, w tym nawet w jednorazowej zapomodze z tytułu urodzenia dziecka, realna skala pomocy gminy systematycznie maleje.

9.2 Świadczenie wychowawcze

Zadanie realizowano zgodnie z ustawą z dnia 11 lutego 2016 r. o pomocy państwa w wychowywaniu dzieci. Od 1 stycznia 2022 r. obsługę bieżących wniosków i wypłatę świadczenia (w aktualnej wysokości **800 zł**) przejął **Zakład Ubezpieczeń Społecznych**.

Rola tut. Centrum w 2025 r. ograniczała się do **zakończenia spraw wszczętych przed zmianą przepisów oraz dochodzenia zwrotu świadczeń nienależnie pobranych**. Prowadzono działania wobec **11 rodzin** w zakresie koordynacji systemów zabezpieczenia społecznego.

W 2025 r. na realizację powyższego zadania wydatkowano kwotę **19 387 zł, z czego 18 822 zł** przeznaczono na wypłatę świadczenia wychowawczego, natomiast **565 zł** stanowiły koszty obsługi. W 2025 r. odzyskano nienależnie pobrane świadczenia wychowawcze na kwotę **2 900 zł.**

9.3 Wsparcie udzielane obywatelom Ukrainy w związku z konfliktem zbrojnym na terytorium tego państwa

Zadanie realizowano na podstawie ustawy z dnia 12 marca 2022 r. o pomocy obywatelom Ukrainy w związku z konfliktem zbrojnym na terytorium tego państwa. Prawo do świadczeń rodzinnych przysługiwało osobom posiadającym numer PESEL ze statusem „UKR", których pobyt w RP uznaje się za legalny do **4 marca 2026 r.**
Zgodnie z art. 26 ust. 1 pkt 1 specustawy oraz wyjaśnieniami resortu rodziny (MRiPS), świadczenia te przyznawano na zasadach i w trybie ustawy o świadczeniach rodzinnych, z wyłączeniem wymogu posiadania karty pobytu z adnotacją „dostęp do rynku pracy". Zadanie finansowano w 100% ze środków **Funduszu Pomocy**.
W 2025 roku ze świadczeń rodzinnych przeznaczonych dla obywateli Ukrainy skorzystały **3 rodziny** (w tym 2 rodziny pobrały świadczenie rodzicielskie, a 1 osoba świadczenie pielęgnacyjne).

Tabela 22, Wydatki na świadczenia rodzinne finansowane z Funduszu Pomocy w 2025 r.

Lp.	Świadczenia	Liczba rodzin	Liczba świadczeń	Koszt (w zł)
1.	**ŚWIADCZENIE RODZICIELSKIE**	2	15	15 000
2.	**ŚWIADCZENIE PIELĘGNACYJNE**	1	2	6 574

3.	**SKŁADKA NA UBEZPIECZENIE EMERYTALNE I RENTOWE**	-	2	1 809
4.	**SKŁADKA NA UBEZPIECZENIE ZDROWOTNE**	-	2	592
5.	**KOSZTY OBSŁUGI ZADANIA**	-	-	371
	RAZEM	**-**	**21**	**24 346**

Źródło: *analiza własna*

9.4 BON CIEPŁOWNICZY

Zadanie polegające na obsłudze i wypłacie bonu ciepłowniczego realizowane jest na podstawie **ustawy z dnia 12 września 2025 r. o bonie ciepłowniczym oraz o zmianie niektórych ustaw w celu ograniczenia wysokości cen energii elektrycznej** (obowiązującej od 30 września 2025 r.).

Świadczenie to stanowi wsparcie dla gospodarstw domowych ogrzewanych z systemu ciepłowniczego, spełniających kryteria dochodowe oparte na dochodzie za rok 2024.

Kryteria dochodowe i zasady wypłaty:

1. Kryterium dochodowe (dochód za 2024 r.) wynosi:
   a) **3 272,69 zł** dla gospodarstw jednoosobowych
   b) **2 454,52 zł** na osobę dla gospodarstw wieloosobowych**.**
2. W przypadku przekroczenia powyższych progów, bon przysługuje w wysokości różnicy między kwotą świadczenia a kwotą przekroczenia (zgodnie z art. 2 ust. 4 ustawy).
3. W przypadku gdy wysokość bonu ciepłowniczego ustalona zgodnie z art. 2 ust. 4 cytowanej ustawy jest niższa niż 20 zł, bon ciepłowniczy nie przysługuje.

Tabela 23, Wartość bonu zależy od okresu oraz jednoskładnikowej ceny ciepła netto w danej grupie taryfowej

Cena ciepła netto (C)	Okres: 01.07 – 31.12.2025 r.	Okres: 01.01 – 31.12.2026 r.
170 < C ≤ 200 zł/GJ	500 zł	1000 zł
200 < C ≤ 230 zł/GJ	1000 zł	2000 zł
C > 230 zł/GJ	1750 zł	3500 zł

Źródło: *analiza własna*

Na terenie gminy Więcbork tylko jeden podmiot, tj. Zakład Gospodarki Komunalnej w Więcborku spełnił ustawowy warunek przedsiębiorstwa ciepłowniczego. Przyjęta w rozliczeniach z gospodarstwami domowymi jednostkowa cena ciepła netto **wynosi 182,13 zł/GJ**, co kwalifikuje odbiorców do otrzymania bonu w wysokości **500 zł**.

W 2025 r. złożono **51 wniosków o wypłatę bonu ciepłowniczego**, z czego po wstępnej analizie do wypłaty zakwalifikowano **48**. Na realizację zadania zawnioskowano o kwotę 25 750 zł (w tym środki na świadczenia oraz koszty obsługi stanowiące 3% dotacji).

Bon ciepłowniczy za okres od 1 lipca 2025r. do 31 grudnia 2025r. wypłacony będzie jednorazowo niezwłocznie po otrzymaniu środków finansowych z budżetu państwa przeznaczonych na wypłatę bonu ciepłowniczego oraz przyjęciu w/wym. środków do planu budżetowego (realizacja przewidziana jest w I kwartale 2026r.).

10 ORGANIZACJA PRACY I KADRA

10.1 ORGANIZACJA PRACY

MGOPS w Więcborku powołany został 10 kwietnia 1990 r., z dniem **1 stycznia 2025 r.**, na mocy Uchwały Nr VIII/66/24 Rady Miejskiej w Więcborku, jednostka ta została przekształcona w **Centrum Usług Społecznych w Więcborku**. Obecnie Centrum funkcjonuje jako samodzielna gminna jednostka organizacyjna, posiadająca własny statut oraz regulamin organizacyjny i podlega bezpośrednio Burmistrzowi Więcborka. Podstawę gospodarki finansowej CUS stanowi roczny plan finansowy, sporządzany zgodnie z obowiązującą procedurą budżetową.

Podstawy funkcjonowania Centrum:

1. **Uchwała Nr VIII/66/24 Rady Miejskiej w Więcborku z dnia 27 listopada 2024 r.** w sprawie przekształcenia Miejsko-Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Więcborku w Centrum Usług Społecznych w Więcborku oraz uchwalenia statutu Centrum Usług Społecznych w Więcborku (Dz. Urz. Woj. Kujawsko-Pomorskiego z 2024 r. poz. 6695);
2. **Statut Centrum Usług Społecznych w Więcborku**, stanowiący załącznik do wyżej wymienionej Uchwały Rady Miejskiej;
3. **Regulamin Organizacyjny Centrum Usług Społecznych w Więcborku**, przyjęty Zarządzeniem Dyrektora CUS i zatwierdzony przez Burmistrza Więcborka (zgodnie z art. 12 Ustawy o realizowaniu usług społecznych przez centrum usług społecznych).

Dokumenty strategiczne i programowe:

1. **Diagnoza potrzeb i potencjału wspólnoty samorządowej w zakresie usług społecznych Gminy Więcbork na lata 2025-2029**,
2. **Lokalny plan deinstytucjonalizacji usług społecznych dla Gminy Więcbork na lata 2025–2027,** przyjęty uchwałą Nr XVIII/130/25 Rady Miejskiej w Więcborku z dnia 24 września 2025 r. ,
3. **Program Usług Społecznych dla Gminy Więcbork na lata 2025–2027,** przyjęty uchwałą nr XIII/100/25 Rady Miejskiej w Więcborku z dnia 25 marca 2025 r.;
4. **Strategia Rozwiązywania Problemów Społecznych Gminy Więcbork na lata 2022 – 2031** przyjęta uchwałą Nr XL/292/21 Rady Miejskiej w Więcborku z dnia 30 listopada 2021 r.;
5. **Gminny Program Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii na okres 01.04.2022-31.12.2025,** przyjęty Uchwałą Nr XLIV/319/22 Rady Miejskiej w Więcborku z dnia 30 marca 2022 r.;
6. **Gminny Program Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii na okres od 01.01.2026 do 31.12.2029;**
7. **Gminny Program Przeciwdziałania Przemocy Domowej i Ochrony Osób Doznających Przemocy Domowej w Gminie Więcbork na lata 2024 – 2030** został przyjęty uchwałą nr V/45/24 Rady Miejskiej w Więcborku z dnia 2 września 2024 r.;
8. **Gminny Program Wspierania Rodziny na lata 2024 – 2026**, przyjęty Uchwałą nr LXV/451/23 Rady Miejskiej w Więcborku z dnia 27 września 2023 r.

W 2025 r. Dyrektor CUS wydał łącznie **50 zarządzeń, w tym 42 dotyczących organizacji pracy CUS i 8 zarządzeń finansowych.**

Organizacja pracy Centrum opiera się na integracji narzędzi informatycznych z ustawowymi standardami obsługi interesanta, co zapewnia efektywność realizowanych zadań.

Kluczowe obszary organizacji pracy obejmują:

1. Zadania z zakresu pomocy społecznej, świadczeń rodzinnych, funduszu alimentacyjnego oraz wspierania rodziny realizowane są w systemie informatycznym **POMOST STD**, zatwierdzonym przez resort rodziny (*od 2024 roku utrzymanie systemu teleinformatycznego POMOST Std w CUS w Więcborku jest zadaniem zleconym, finansowanym z budżetu państwa. W 2025 roku na ten cel wykorzystano **7 334,49 zł,** co stanowi 99,99% zaplanowanego budżetu*).
2. Efektywność pracy terenowej podnoszona jest poprzez wykorzystanie aplikacji **WYWIAD Plus**, umożliwiającej przeprowadzanie rodzinnych wywiadów środowiskowych w formie elektronicznej.
3. Proces weryfikacji uprawnień klientów odbywa się w oparciu o Portal Informacyjno-Usługowy **Emp@tia** oraz Samorządową Elektroniczną Platformę Informacyjną (**SEPI**), co zapewnia natychmiastowy dostęp do zasobów Powiatowego Urzędu Pracy i optymalizuje czas procedowania dokumentacji.
4. Centrum realizuje obowiązki sprawozdawcze wobec organów administracji rządowej za pośrednictwem **Centralnej Aplikacji Statystycznej (CAS)**.
5. W ramach modernizacji kanałów komunikacji jednostka korzysta z systemu **e-Doręczeń**, zapewniającego bezpieczną i prawnie skuteczną wymianę korespondencji elektronicznej.
6. Informacja publiczna oraz dane kontaktowe są na bieżąco aktualizowane w Biuletynie Informacji Publicznej (BIP).
7. W strukturze CUS funkcjonuje **Koordynator ds. dostępności**, odpowiedzialny za monitorowanie i usuwanie barier architektonicznych, cyfrowych oraz komunikacyjnych, zgodnie z wytycznymi Ministerstwa Funduszy i Polityki Regionalnej.
8. Praca socjalna i realizacja usług społecznych organizowane są z uwzględnieniem wsparcia kadry w formie **superwizji**, co gwarantuje wysoką jakość świadczonych usług (finansowanej w ramach projektów unijnych).
9. Kluczowa kadra CUS (dyrektor, organizator społeczności lokalnej, koordynator indywidualnych planów usług) korzysta z coachingu wdrożeniowego (finansowanego w ramach projektu unijnego).

10.2 ZASOBY KADROWE

CUS w Więcborku, według stanu na dzień 31 grudnia 2025 r., zatrudniał ogółem **60 osób** (analogicznie jak w 2024 r.), w tym:

- **55 osób** w Centrum Usług Społecznych (53,26 etatu), z czego 2 osoby zatrudniono na zastępstwo pracowników długotrwale nieobecnych;
- **5 osób** w Świetlicy Środowiskowej „UŚMIECH” (4,5 etatu).

Należy zaznaczyć, że mimo funkcjonowania w strukturze Centrum dwóch dodatkowych jednostek – **Klubu Senior+ (KS+)** oraz **Klubu Integracji Społecznej (KIS)** – nie mają one przypisanych odrębnych etatów na podstawie umowy o pracę. Wszystkie zadania merytoryczne oraz administracyjne związane z ich bieżącą działalnością realizowane są przez pracowników Centrum w ramach ich podstawowych zakresów obowiązków.

Struktura zatrudnienia według stanowisk:

- **kadra zarządzająca:** 2 osoby (2 etaty) – dyrektor oraz zastępca dyrektora;
- **kierownicy:** 6 osób (5,5 etatu) – kierownicy działów oraz kierownik placówki wsparcia dziennego;
- **pracownicy socjalni:** 8 osób (7,5 etatu);
- **opiekunki:** 16 osób (16 etatów), w tym jedna osoba zatrudniona w ramach robót publicznych;

- **asystenci rodziny:** 4 osoby (4 etaty), w tym 1 osoba na zastępstwie;
- **koordynatorzy indywidualnych planów usług społecznych:** 2 osoby (2 etaty);
- **organizator społeczności lokalnej:** 1 osoba (1 etat);
- **wychowawcy w świetlicy środowiskowej:** 4 osoby (3,5 etatu);
- **pozostali pracownicy:** 18 osób (16,26 etatu).

W strukturze wykształcenia pracowników dominują osoby z wykształceniem wyższym (35 osób) oraz średnim (19 osób). Dodatkowo 7 członków zespołu posiada specjalizację z organizacji pomocy społecznej.

W 2025 r. pracownicy CUS uczestniczyli w 40 różnych formach rozwoju zawodowego, a łączna liczba przeszkolonych osób wyniosła 26. Z uwagi na zatrudnianie 6 osób z niepełnosprawnościami, Centrum jest zwolnione z wpłat na rzecz PFRON.
W celu realizacji zadań statutowych, wzorem lat ubiegłych, nawiązano współpracę z 44 osobami na podstawie umów zlecenia (okres ich obowiązywania był dostosowany do rodzaju zadań). W tym trybie zatrudniono m.in. 32 asystentów osobistych osób z niepełnosprawnościami, 3 osoby świadczące opiekę wytchnieniową oraz 4 specjalistów realizujących specjalistyczne usługi opiekuńcze.

W 2025 r. wypłacono świadczenia pracownicze:
- nagrody jubileuszowe dla 6 osób,
- odprawę emerytalną dla 1 osoby.

Centrum zawarło również 8 umów z podmiotami prowadzącymi działalność gospodarczą. Dotyczyły one m.in. obsługi prawnej i informatycznej, nadzoru BHP oraz prowadzenia zajęć z kultury fizycznej dla uczestników Klubu Senior+.
Ponadto w 2025 r. podpisano 6 umów partnerskich i porozumień o współpracy z lokalnymi podmiotami. Dotyczyły one wspólnej organizacji wydarzeń (m.in. Wieczoru Seniora i Pikniku Przyjaźni) oraz stałej kooperacji w zakresie zadań realizowanych przez CUS.
W 2025 roku Centrum Usług Społecznych w Więcborku kontynuowało działania mające na celu poprawę warunków płacowych pracowników, przystępując do realizacji dwóch kluczowych programów rządowych, przyjętych uchwałami Rady Ministrów z dnia 19 czerwca 2024 r. Programy te zakładają wsparcie kadr w formie dodatku motywacyjnego w wysokości **1 000,00 zł brutto miesięcznie**:

1. **Program „Dofinansowanie wynagrodzeń pracowników jednostek organizacyjnych pomocy społecznej w postaci dodatku motywacyjnego na lata 2024-2027”**
   Na podstawie umowy nr 44/2025 z dnia 5 marca 2025 r., wsparciem objęto pracowników realizujących zadania z zakresu pomocy społecznej (zgodnie z art. 6 pkt 5 ustawy o pomocy społecznej). **Plan finansowy na 2025 r.:** 600 435 zł, s**topień realizacji:** 98,38%.

2. **Program „Dofinansowanie wynagrodzeń pracowników jednostek wspierania rodziny i systemu pieczy zastępczej na lata 2024-2027”**
   Realizację programu prowadzono w oparciu o umowę nr 120/2025 z dnia 17 marca 2025 r. Celem dofinansowania było wsparcie pracowników zatrudnionych na podstawie stosunku pracy w obszarze wspierania rodziny i pieczy zastępczej. **Plan finansowy na 2025 r.:** 105 001 zł, s**topień realizacji:** 98,33%.

10.3 BUDŻET CUS

Zgodnie z planem finansowym, na dzień 31.12.2025 r. dysponowano łączną kwotą **25 163 408 zł** (**2024: 21 477 101 zł 2023:** 17 304 358 zł; **2022:** 30 963 011 zł; **2021:** 27 366 559 zł). Plan zrealizowano w **97,20%.**

Tabela 24, Źródła finansowania wydatków w 2025 r.

Źródło finansowania	Realizacja wydatków (w zł)		% udziału		Wzrost/ spadek w % (2024/2025)
	2024	2025	2024	2025	
Środki z budżetu państwa (w tym dotacje celowe)	12 528 143	13 044 061	59,82	53,33	4,12
Dotacja celowaz budżetu krajowego	0	238 727	-	0,97	100,00
Środki z budżetu gminy	8 158 876	9 047 575	38,96	36,99	10,89
Europejski Fundusz Społeczny wraz z dotacją celową z budżetu krajowego	92 978	2 029 185	0,44	8,30	2 082,43
Fundusz Pracy	77 871	75 058	0,37	0,31	-3,61
Fundusz Pomocy	76 194	24 347	0,36	0,10	-68,04
Fundusz Przeciwdziałania COVID-19 (dodatek węglowy, dodatek dla gospodar domowych, dodatek energatyczny)	8 160	0	0,04	0	-100,00
PLAN FINANSOWY - ŁĄCZNIE	**20 942 222**	**24 458 963**	**100**	**100**	**16,79**
Środki **poza** planem finansowym – Fundusz Solidarnościowy, tj**. Program AOOzN**	1 146 787	1 458 952	-	-	27.22
PODSUMOWANIE	**22 089 009**	**25 917 915**	**-**	**-**	**17,33**

Źródło: *opracowanie własne*

Oto najważniejsze wnioski płynące z analizy przedstawionej tabeli finansowej za lata 2024–2025:

1. Całkowite wydatki wzrosły z poziomu 22,1 mln zł do 25,9 mln zł, co stanowi istotny wzrost o 17,33%. Świadczy to o rozszerzeniu skali działań jednostki.
2. Najbardziej dynamicznym elementem budżetu jest **Europejski Fundusz Społeczny**. Wydatki z tego źródła wzrosły drastycznie – o ponad **2000%** (z 93 tys. zł do ponad 2 mln zł). Jego udział w strukturze finansowania zwiększył się z marginalnych 0,44% do 8,30%, co wskazuje na intensywną realizację nowych projektów współfinansowanych z UE w 2025 roku.
3. Udział procentowy źródeł finansowania wydatków CUS w 2025 r. w ogólnym planie finansowym zdecydowanie zaakcentował dominację środków z budżetu państwa.
4. Odnotowano stabilny wzrost wydatków samorządowych o blisko **11%**. Gmina pozostaje drugim najważniejszym filarem finansowania (ok. 37% udziału).
5. Wydatki z Funduszu Przeciwdziałania COVID-19 spadły do zera (-100%), co potwierdza zakończenie wypłat dodatków węglowych i energetycznych.
6. Znacząco (o 68%) skurczyły się wydatki z Funduszu Pomocy, powodem czego jest zmniejszenie skali wsparcia uchodźców.
7. Środki poza planem finansowym (Program AOOzN, OW) wzrosły o ponad **27%**. Kwota blisko 1,46 mln zł pokazuje, że usługi asystenckie i wytchnieniowe stają się coraz ważniejszym elementem działalności CUS.

Budżet na rok 2025 wykazuje istotną zmianę w strukturze finansowania zadań. Kończy się etap wypłat doraźnych świadczeń osłonowych (tj. dodatki węglowe, energetyczne), na rzecz stabilnych programów społecznych i projektów rozwojowych. Głównym motorem wzrostu całego budżetu było skuteczne pozyskanie funduszy europejskich oraz zwiększenie nakładów na specjalistyczne usługi, m.in. w ramach AOOzN i OW. Warto podkreślić, że mimo wzrostu zaangażowania środków własnych gminy, to właśnie

fundusze zewnętrzne w największym stopniu pozwoliły na rozszerzenie zakresu wsparcia oferowanego naszym mieszkańcom.

Wykres 3, Realizacja wydatków CUS w Więcborku w latach 2018-2025

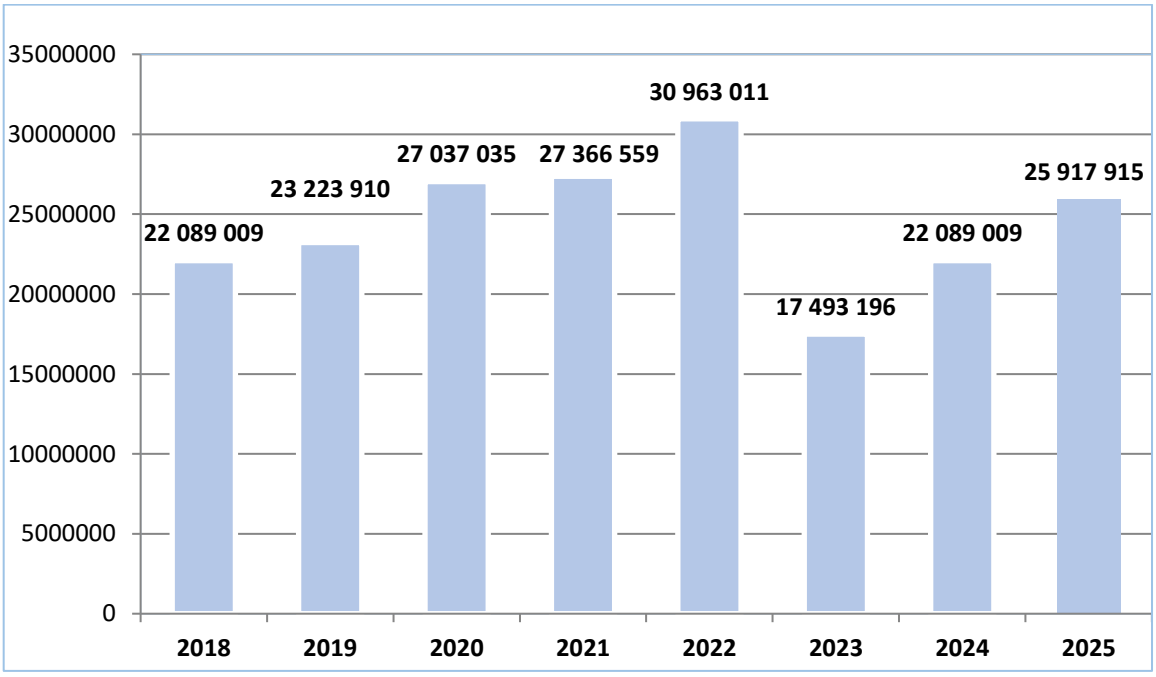

Źródło: *opracowanie własne*

Odnotowany w 2023 r. gwałtowny spadek wydatków wynikał bezpośrednio z ostatecznego przejęcia obsługi świadczenia wychowawczego (programu „Rodzina 500+") przez Zakład Ubezpieczeń Społecznych. Ponowny wzrost nakładów finansowych w latach 2024–2025 odzwierciedla **intensywny rozwój oferty usług społecznych oraz skuteczne pozyskiwanie środków zewnętrznych na specjalistyczne wsparcie mieszkańców i wzmocnienie potencjału kadrowego Centrum.**

Należy podkreślić, że **rozszerzenie zakresu realizowanych zadań oraz wprowadzenie nowych form wsparcia odbywa się bez zwiększania ogólnego poziomu zatrudnienia.** Potwierdza to zasadność przeprowadzonego przekształcenia w Centrum Usług Społecznych, które pozwoliło na optymalne wykorzystanie kompetencji obecnego zespołu oraz bardziej elastyczne i efektywne zarządzanie zasobami ludzkimi w odpowiedzi na bieżące potrzeby społeczności lokalnej.

10.4 Zlecanie realizacji usług społecznych podmiotom zewnętrznym

Centrum Usług Społecznych w Więcborku realizuje swoją misję w oparciu o założenie integracji i koordynacji usług na poziomie gminnym. Zgodnie z ustawową ideą, jednostka winna dążyć do zlecania realizacji zadań podmiotom zewnętrznym – takim jak organizacje pozarządowe (NGO), przedsiębiorstwa społeczne czy podmioty prywatne – wykorzystując trzy główne ścieżki prawne:

1. **tryb konkursowy** (ustawa o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie),
2. **tryb zamówień publicznych** (ustawa Prawo zamówień publicznych),
3. **tryb wynikający z ustawy o ekonomii społecznej**.

Z uwagi na specyfikę lokalnego rynku, zlecanie zadań przez CUS w Więcborku koncentruje się obecnie na zakupie usług w oparciu o przepisy ustawy **Prawo zamówień publicznych (PZP)**, z uwzględnieniem procedur przewidzianych dla usług społecznych.

W 2025 roku, działając na podstawie art. 275 pkt 1 ustawy z dnia 11 września 2019 r. Prawo zamówień publicznych (Dz.U. z 2024 r. poz. 1320 ze zm.) oraz wewnętrznego „Regulaminu udzielania zamówień publicznych" (wprowadzonego Zarządzeniem nr DO.021.5.2025 Dyrektora CUS z dnia 2 stycznia 2025 r.), przeprowadzono jedno postępowanie w trybie podstawowym.
W jego wyniku zawarto umowę na:

- **świadczenie usług restauracyjnych**, polegających na przygotowaniu i wydawaniu gorących, jednodaniowych posiłków obiadowych na terenie miasta Więcbork. Usługa obejmuje wsparcie dla ok. 25 klientów CUS dziennie i będzie realizowana w okresie od 12 stycznia 2026 roku do 31 grudnia 2026 roku.

10.5 ZAMÓWIENIA NA DOSTAWY, USŁUGI I ROBOTY BUDOWLANE, KTÓRYCH WARTOŚĆ NIE PRZEKRACZA 130 000 ZŁ

CUS w Więcborku realizowało również zamówienia na dostawy, usługi i roboty budowlane, których wartość nie przekraczała 130.000,00 złotych w oparciu o **„Regulamin udzielania zamówień, których wartość nie przekracza równowartości kwoty 130.000,00 zł netto"** wprowadzony Zarządzeniem Nr DO.021.4.2025 Dyrektora CUS w Więcborku z dnia 2 stycznia 2025 r.
Zgodnie z procedurami określonymi w w/w regulaminie w 2025 r. przeprowadzano:

1. **18 postępowań** w trybie rozeznania rynku dla zamówień powyżej 50 000 zł do 100 000 zł.
2. **2 postępowania** w trybie zapytania ofertowego dla zamówień powyżej 100 000 zł jednak nieprzekraczających 130 000 zł netto.

Większość zamówień publicznych w 2025 r. nie przekraczała szacunkowej wartości 50 000 zł, w związku z czym nie stosowano postanowień omawianego Regulaminu (co umożliwia §4 pkt 3 niniejszego Regulaminu). Wydatki dokonywano w sposób celowy i oszczędny z zachowaniem zasad:

1. uzyskiwania najlepszych efektów z danych nakładów,
2. optymalnego doboru metod i środków służących osiągnięciu założonych celów.

Nadmienia się, że w pięciu przypadkach Dyrektor Centrum, na uzasadniony wniosek pracownika odpowiedzialnego za określone zadanie, wyraził zgodę na udzielenie zamówienia konkretnemu wykonawcy bez konieczności stosowania procedury określonej w „Regulaminie" (co umożliwia §4 pkt 24 oraz §4 pkt 29 omawianego Regulaminu).

10.6 SKARGI I WNIOSKI

W 2025 r. do tut. Centrum wpłynęła **jedna skarga** dotycząca sposobu realizacji zadań przez asystenta rodziny. Skarga została rozpatrzona przez Dyrektora CUS w ustawowym terminie, zgodnie z obowiązującymi przepisami. Po przeanalizowaniu sprawy uznano skargę za bezzasadną.

10.7 KONTROLE MERYTORYCZNO-FINANSOWE

CUS w Więcborku w 2025 r. poddano jednej kontroli, której zakres przedmiotowy obejmował:

- ***ocenę stanu sanitarnego zakładu oraz sprawdzenie zakazu palenia wyrobów tytoniowych i papierosów elektronicznych oraz oznaczeń o zakazie palenia***.

Kontrolę przeprowadził Państwowy Powiatowy Inspektor Sanitarny, Powiatowa Stacja Sanitarno-Epidemiologiczna w Sępólnie Krajeńskim. Zakres objęty kontrolą oceniono pozytywnie, **nie stwierdzono żadnych nieprawidłowości czy uchybień**.

10.8 DZIAŁANIA INFORMACYJNO-PROMOCYJNE

Kluczowym celem działań informacyjno-promocyjnych w minionym okresie było budowanie nowego wizerunku **Centrum Usług Społecznych (CUS)** jako instytucji otwartej, nowoczesnej i dostępnej dla wszystkich mieszkańców gminy, bez względu na status materialny czy wiek.

Nasze działania ukierunkowane były na odejście od stereotypowego postrzegania pomocy społecznej na rzecz szeroko rozumianych usług społecznych i integracji lokalnej. Po roku wytężonej pracy Centrum postrzegane jest jako miejsce aktywizacji i integracji dla wszystkich zainteresowanych mieszkańców.

Pierwszym naszym krokiem było przygotowanie ulotki o zaistniałych zmianach, tak aby informacja o przekształceniu trafiła do mieszkańców i lokalnych podmiotów. Wybraliśmy logo Centrum w zielonym kolorze.

Wszystkie materiały otrzymały spójny wygląd, na dzień dzisiejszy posiadamy pełen wachlarz materiałów promujących Centrum, np. pismo firmowe, wizytówki, długopisy, teczki, rollupy, banery, flagi reklamowe.

Cała strona internetowa została odświeżona, aby była czytelna i łatwa w obsłudze (również dla osób z niepełnosprawnościami).

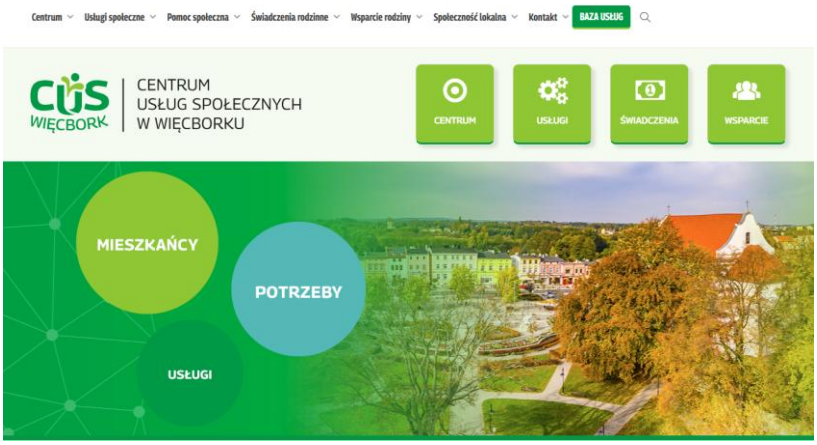

Dwa profile prowadzone przez CUS na Facebooku:

- Profil CUS: https://www.facebook.com/cuswiecbork?locale=pl_PL (ponad 1 tys. obserwujących – **883,2 tys. wyświetleń**);

- Profil CAS: https://www.facebook.com/profile.php?id=100057298905869&locale=pl_PL (ponad 1,3tyś obserwujących, **352,8 tys. wyświetleń**);

stały się miejscem gdzie publikujemy zdjęcia, relacje z wydarzeń. Pokazujemy, że pracujemy w „centrum", a nasze aktywności dotykają kultury, sportu, rekreacji, animacji, edukacji czy zdrowia. Promujemy wolontariat i pomoc sąsiedzką .
Aktywnie budujemy lokalną wspólnotę, dlatego nasze działania dokumentujemy także na kanale YouTube: https://www.youtube.com/@cuswiecbork …(gdzie zamieściliśmy 64 filmy).
Dodatkowo prowadzimy profil na FB Polskiego Związku Rencistów, Emerytów w Więcborku https://www.facebook.com/pzeriwiecbork?locale=pl_PL (426 obserwujących).

11 POTRZEBY CUS NA ROK 2026

Zgodnie z rozeznaniem potrzeb mieszkańców gminy Więcbork, potrzeby na 2026 rok obejmują zarówno **dalszą realizację zadań zainicjowanych w roku 2025**, jak i podjęcie nowych wyzwań w sferze usług społecznych. Wypracowane wnioski determinują priorytety rozwoju pomocy społecznej oraz wsparcia rodziny, tworząc spójną strategię działań na nadchodzący okres budżetowy.

Poniższe zestawienie stanowi realizację ustawowego obowiązku sprawozdawczego Dyrektora CUS w Więcborku, wynikającego z:

1. **art. 18 ustawy o realizowaniu usług społecznych: w brzmieniu** „*Dyrektor centrum przedstawia corocznie radzie gminy, która utworzyła centrum, sprawozdanie z działalności centrum za poprzedni rok kalendarzowy oraz przedstawia wnioski wynikające z rozeznania potrzeb i potencjału wspólnoty samorządowej w zakresie usług społecznych*",
2. **art. 110 ust. 9 ustawy o pomocy społecznej *w brzmieniu: „****Kierownik ośrodka pomocy społecznej, a w przypadku przekształcenia ośrodka pomocy społecznej w centrum usług społecznych na podstawie przepisów ustawy z dnia 19 lipca 2019 r. o realizowaniu usług społecznych przez centrum usług społecznych – dyrektor centrum usług społecznych, składa radzie gminy coroczne sprawozdanie z działalności ośrodka, a w przypadku przekształcenia ośrodka pomocy społecznej w centrum usług społecznych na podstawie przepisów ustawy z dnia 19 lipca 2019 r. o realizowaniu usług społecznych przez centrum usług społecznych – centrum usług społecznych, oraz przedstawia potrzeby w zakresie pomocy społecznej."*
3. oraz **art. 179 ustawy o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej *w brzmieniu: „****W terminie do dnia 31 marca każdego roku wójt składa radzie gminy roczne sprawozdanie z realizacji zadań z zakresu wspierania rodziny oraz przedstawia potrzeby związane z realizacją zadań.”**

Potrzeby:

I. POTRZEBY W ZAKRESIE PODNOSZENIA JAKOŚCI USŁUG ŚWIADCZONYCH PRZEZ CUS:

1. Przekształcenie OPS w CUS wyznacza kierunek dalszych działań nad **doskonaleniem standardów świadczenia usług społecznych** oraz pełną optymalizacją struktur wewnętrznych w celu podniesienia jakości wsparcia mieszkańców.

II. POTRZEBY, W ZAKRESIE REMONTÓW, MODERNIZACJI I ADAPTACJI:

1. Bieżący monitoring realizacji inwestycji pn. **„Przebudowa, rozbudowa, nadbudowa oraz zmiana sposobu użytkowania budynku gospodarczego na potrzeby Centrum Usług Społecznych w Więcborku” (**projekt pn. „**Centrum Usług Społecznych w Więcborku**" nr FEKP.08.24-IZ.00-0002/23, współfinansowanego z Europejskiego Funduszu Społecznego Plus w ramach programu Fundusze Europejskie dla Kujaw i Pomorza 2021-2027 (nr naboru: FEKP.08.24-IZ.00-007/23)**;**
2. **Monitoring** oceny wniosku o dofinansowanie projektu „Budowa obiektu infrastruktury społecznej przeznaczonego na rzecz mieszkalnictwa wspomaganego w Więcborku" (nr naboru FEKP.06.08-IZ.00-230/25);
3. Kontynuacja działań przygotowawczych dla inwestycji pn. „CENTRUM WSPARCIA RODZINY", obejmującej utworzenie:
   a) **nowej siedziby placówki wsparcia dziennego – Świetlicy Środowiskowej „UŚMIECH",**
   b) **mieszkań wspomaganych**.

III. POTRZEBY, W ZAKRESIE KOORDNACJI USŁUG, ROZWOJU I PODNOSZENIA ICH JAKOŚCI:

1. **Bieżący monitoring realizacji działań** wynikających z ustawy o CUS, ujętych w:
   a) **Diagnozie potrzeb i potencjału wspólnoty samorządowej w zakresie usług społecznych w gminie Więcbork;**
   b) **Programie usług społecznych dla gminy Więcbork na lata 2025-2027;**
   c) **Programie organizowania społeczności lokalnej dla gminy Więcbork na lata 2025-2027;**
2. **Monitoring i raportowanie działań** ujętych w programach gminnych:
   a) **Strategii Rozwiązywania Problemów Społecznych Gminy Więcbork na lata 2022 – 2031.** Przygotowanie raportu monitorującego działania za 2025 r.;
   b) **Gminnym Programie Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii na okres od 01.01.2026 do 31.12.2029;**
   c) **Gminnym Programie Wspierania Rodziny na lata 2024-2026;**

d) **Gminnym Programie Przeciwdziałania Przemocy Domowej i Ochrony Osób Doznających Przemocy Domowej w Gminie Więcbork na Lata 2024 – 2030.**

3. Opracowanie **Gminnego Programu Wspierania Rodziny na lata 2027-2029;**
4. **Rozwój dostępności usług społecznych** wynikających z diagnozy potrzeb, ze szczególnym uwzględnieniem osób wymagających wsparcia w codziennym funkcjonowaniu:
   a) **Asystencja osobista** realizacja programów:
      - "Asystent osobisty osoby z niepełnosprawnością" dla Jednostek Samorządu Terytorialnego – edycja 2026;
      - „Asystent osobisty osoby z niepełnosprawnością" dla Organizacji Pozarządowych" – edycja 2026 (współpraca partnerska z Stowarzyszeniem Dorośli Dzieciom w Sępólnie Krajeńskim);
   b) **Opieka wytchnieniowa -** ujęta w programie **„Opieka wytchnieniowa"** dla jednostek samorządu terytorialnego – edycja 2026;
   c) **Teleopieka -** kontynuacja projektu „**Kujawsko-Pomorska Teleopieka – etap I**" na lata 2024 – 2026" współfinansowanego z Funduszy Europejskich;
   d) **Pomoc żywnościowa -** realizacja **Podprogram 2025 w ramach FEPŻ 2021-2027** (we współpracy partnerskiej z Caritasem Diecezji Bydgoskiej);
   e) **Kluby Seniora -** działania w formule partnerstwa lokalnego oraz mechanizmu RLKS we współpracy z LGD **„Nasza Krajna"** z siedzibą w Sępólnie Krajeńskim.
   f) **Wypożyczalnia sprzętu rehabilitacyjnego - opracowanie standardu i regulaminów** w ramach projektu „**Centrum Usług Społecznych w Więcborku**" nr FEKP.08.24-IZ.00-0002/23**;**
   g) **Mieszkania Wspierane** – realizacja w ramach projektu „**Centrum Usług Społecznych w Więcborku**" (nr FEKP.08.24-IZ.00-0002/23.
5. Rozwój dostępności usług społecznych wynikających z obszaru wsparcia rodziny i systemu pieczy zastępczej:
   a) **Rozbudowa systemu wsparcia rodziny** w środowisku lokalnym poprzez rozwój sieci rodzin wspierających;
   b) **Doskonalenie współpracy międzyinstytucjonalne**j, szczególnie w zakresie interdyscyplinarnego rozwiązywania problemów przemocy domowej oraz przeciwdziałania uzależnieniom, w tym:
   c) **Kluby Młodzieżowe –** działania realizowane w formule partnerstwa lokalnego oraz w oparciu o mechanizm rozwoju lokalnego kierowanego przez społeczność (RLKS) we współpracy z Lokalną Grupą Działania „Nasza Krajna" z siedzibą w Sępólnie Krajeńskim;
6. Rozwój dostępności usług społecznych skierowanych do osób doznających przemocy domowej:
   - Pozyskiwanie dofinansowania na realizację zadań z zakresu przeciwdziałania przemocy domowej, w szczególności w ramach programu osłonowego **„Wspieranie jednostek samorządu terytorialnego w tworzeniu systemu przeciwdziałania przemocy domowej";**
7. Kontynuacja usług społecznych skierowanych do osób nieaktywnych zawodowo, np.:
   - **Klub Integracji Społecznej w Więcborku** w ramach projektu współfinansowanego z Funduszy Europejskich, realizowanego przez Fundację Gospodarczą „PRO EUROPA" z siedzibą w Toruniu;
8. Podejmowanie działań wspierających uruchomienie **opieki długoterminowej** w ramach systemu ochrony zdrowia, w szczególności poprzez monitoring postępów budowy i organizację przyszłego dostępu mieszkańców do **Zakładu Opiekuńczo-Leczniczego (ZOL)**
9. Zwiększenie mobilności mieszkańców gminy Więcbork poprzez opracowanie i wdrożenie projektu transportu indywidualnego typu **„door-to-door",** realizowanego we współpracy z PFRON**.**
10. Rozwijanie i zacieśnianie współpracy partnerskiej w zakresie realizacji usług społecznych, ze szczególnym uwzględnieniem pozyskiwania funduszy zewnętrznych, z następującymi podmiotami:
    a) **Regionalnym Ośrodkiem Polityki Społecznej w Toruniu** (m.in. w obszarze teleopieki);

b) **Caritas Diecezji Bydgoskiej** (w zakresie pomocy żywnościowej i wsparcia doraźnego);
c) **Fundacją Gospodarczą „PRO EUROPA" z Torunia** (w obszarze reintegracji społeczno-zawodowej w ramach KIS);
d) **Lokalną Grupą Działania „Nasza Krajna"** (realizacja projektów w ramach FEKP, w tym Klubów Seniora i Klubów Młodzieżowych);
e) **Lokalnymi organizacjami pozarządowymi**, w tym: Fundacją „Na Dziko", Stowarzyszeniem Aktywnych Społecznie w Więcborku oraz Stowarzyszeniem „Dorośli Dzieciom" (wsparcie seniorów, młodzieży i osób z niepełnosprawnościami);
f) **Jednostkami samorządu terytorialnego i ich jednostkami organizacyjnymi**, w tym Powiatem Sępoleńskim i Powiatowym Centrum Pomocy Rodzinie w Sępolnie Krajeńskim (m.in. dostęp do mieszkań wspieranych, PSU);
g) **Instytucjami systemu ochrony zdrowia, edukacji i bezpieczeństwa** (m.in. w obszarze profilaktyki i opieki długoterminowej);
h) **Podmiotami Ekonomii Społecznej oraz sektorem prywatnym** wspierającym działania z zakresu społecznej odpowiedzialności biznesu (CSR).

11. Koordynacja lokalnego systemu usług społecznych poprzez:
a) organizowanie cyklicznych debat społecznych badających potrzeby mieszkańców;
b) utworzenie cyfrowej bazy usług społecznych na stronie CUS;
c) wdrożenie aplikacji „Bank Czasu".

IV. POTRZEBY SZKOLENIOWE:

a) **Sukcesywne przygotowanie kadry Centrum** do pełnego wdrożenia procedur wynikających z przekształcenia jednostki w CUS, ze szczególnym uwzględnieniem **coachingu wdrożeniowego** dla kluczowych pracowników;
b) **Systematyczne doskonalenie zawodowe pracowników CUS**, w szczególności w zakresie nowoczesnej metodyki pracy socjalnej oraz podnoszenia kompetencji **personelu asystencko-opiekuńczego**;
c) **Wzmocnienie kompetencji zawodowych** asystentów rodziny, członków Zespołu Interdyscyplinarnego, Grup Diagnostyczno-Pomocowych oraz Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych;
d) **Doskonalenie współpracy interdyscyplinarnej** podmiotów realizujących procedurę „Niebieskiej Karty" (interdyscyplinarne podejście do rozwiązania problemu, szukanie i wdrażanie w życie nowych rozwiązań mających na celu jak najbardziej efektywną pomoc na rzecz osób doznających przemocy);

V. POTRZEBY W ZAKRESIE UTRZYMANIA CIĄGŁOŚCI REALIZACJI ZADAŃ WYKONYWANYCH PRZEZ CUS:

1. **Zapewnienie stabilności kadrowej** o strukturze i kwalifikacjach zgodnych z wymogami ustawowymi, niezbędnych do prawidłowej oraz terminowej realizacji zadań Centrum;
2. **Zagwarantowanie adekwatnego poziomu wynagrodzeń** pracowników realizujących zadania statutowe, w tym z uwzględnieniem wsparcia w ramach rządowych programów dotacyjnych, takich jak:
   a) „Dofinansowanie wynagrodzeń pracowników jednostek wspierania rodziny i systemu pieczy zastępczej na lata 2024–2027";
   b) „Dofinansowanie wynagrodzeń pracowników jednostek organizacyjnych pomocy społecznej w postaci dodatku motywacyjnego na lata 2024–2027"
   c) „Asystent rodziny w 2026";

VI. ZABEZPIECZENIE ŚRODKÓW NA POKRYCIE KOSZTÓW POBYTU MIESZKAŃCÓW W PLACÓWKACH CAŁODOBOWEJ OPIEKI ORAZ PIECZY ZASTĘPCZEJ:

1) **Zabezpieczenie stabilnego finansowania** rosnących opłat za pobyt mieszkańców Gminy w Domach Pomocy Społecznej (DPS) oraz dzieci w pieczy zastępczej (rodzinnej i instytucjonalnej),

wynikających z obligatoryjnych waloryzacji kosztów utrzymania, wzrostu wynagrodzeń personelu oraz rosnących kosztów eksploatacyjnych placówek.

VII. KIERUNKI ROZWOJU W KONTEKŚCIE OGÓLNOPOLSKICH TRENDÓW DI ORAZ REFORMY USŁUG SPOŁECZNYCH (ZGODNIE ZE STRATEGIĄ ROZWOJU GMINY WIĘCBORK):

1) **Wdrażanie założeń deinstytucjonalizacji (DI):**
   Sukcesywne przesuwanie ciężaru opieki z form stacjonarnych (instytucjonalnych) na usługi świadczone w środowisku zamieszkania, mające na celu podtrzymanie autonomii mieszkańców;
2) **Zapewnienie pełnej dostępności (zgodnie z ustawą o zapewnianiu dostępności):**
   Systematyczne niwelowanie barier architektonicznych, cyfrowych i komunikacyjno-informacyjnych w obiektach zarządzanych przez CUS, aby umożliwić osobom ze szczególnymi potrzebami samodzielne korzystanie z oferty Centrum;
3) **Rozwój profilaktyki i ochrony zdrowia psychicznego:**
   Inicjowanie lokalnych programów wsparcia psychologicznego i terapeutycznego, stanowiących odpowiedź na ogólnopolski trend wzrostu zapotrzebowania na pomoc w zakresie dobrostanu psychicznego mieszkańców;
4) **Profesjonalizacja kadr i przeciwdziałanie wypaleniu zawodowemu:**
   Wdrożenie systemowych rozwiązań z zakresu **superwizji pracy socjalnej** oraz wsparcia psychologicznego dla kadry CUS, co jest kluczowe w obliczu reformy systemu pomocy społecznej i rosnącej odpowiedzialności pracowników;
5) **Efektywność energetyczna infrastruktury społecznej:**
   Uwzględnienie standardów efektywności energetycznej oraz odnawialnych źródeł energii (OZE) w realizowanych i planowanych inwestycjach, w celu optymalizacji kosztów eksploatacyjnych obiektów;
6) **Budowanie partnerstw międzysektorowych i rozwój lokalnego rynku usług:**
   Stymulowanie współpracy z organizacjami pozarządowymi (NGO) oraz podmiotami ekonomii społecznej w zakresie zlecania zadań publicznych, co pozwala na wykorzystanie lokalnego potencjału w elastycznym dostarczaniu specjalistycznych usług.

12 ZAŁĄCZNIKI

Załącznik nr 1

12.1 WYKONANIE BUDŻETU CUS W WIĘCBORKU W 2025 R.

Dział	Rozdział	§	Wyszczególnienie	Plan	Wykonanie	%
			OGÓŁEM	**25.163.407,99**	**24.458.962,61**	**97,20**
851			**OCHRONA ZDROWIA**	**396.401,22**	**370.015,97**	**93,34**
	85153		**Zwalczanie narkomanii**	**900,00**	**900,00**	**100,00**
		4300	Zakup usług pozostałych	900,00	900,00	100,00
	85154		**Przeciwdziałanie alkoholizmowi**	**395.501,22**	**369.115,97**	**93,33**
		4010	Wynagrodzenia osobowe pracowników	94.000,00	94.000,00	100,00
		4110	Składki na ubezpieczenia społeczne	16.400,00	16.400,00	100,00
		4120	Składki na Fundusz Pracy oraz Fundusz Solidarnościowy	2.251,22	2.251,22	100,00
		4170	Wynagrodzenia bezosobowe	38.610,00	36.850,00	95,44
		4210	Zakup materiałów i wyposażenia	112.655,02	106.919,87	94,91
		4220	Zakup środków żywności	21.000,00	19.520,51	92,95
		4260	Zakup energii	20.000,00	16.467,09	82,34
		4270	Zakup usług remontowych	3.000,00	602,15	20,07
		4300	Zakup usług pozostałych	75.880,00	70.082,68	92,36
		4360	Opłaty z tytułu zakupu usług telekomunikacyjnych	2.300,00	2.143,47	93,19
		4430	Różne opłaty i składki	984,98	984,98	100,00
		4610	Koszty postępowania sądowego i prokuratorskiego	3.420,00	850,00	24,85
		4700	Szkolenia pracowników niebędących członkami korpusu służby cywilnej	5.000,00	2.044,00	40,88
852			**POMOC SPOŁECZNA**	**11.830.958,82**	**11.515.881,36**	**97,34**
	85202		**Domy pomocy społecznej**	**1.876.691,00**	**1.807.555,42**	**96,32**
		4330	Zakup usług przez jednostki samorządu terytorialnego od innych jednostek samorządu terytorialnego	1.876.691,00	1.807.555,42	96,32
	85203		**Ośrodki wsparcia**	**41.920,00**	**41.898,42**	**99,95**
		4110	Składki na ubezpieczenia społeczne	182,00	181,58	99,77
		4170	Wynagrodzenia bezosobowe	2.000,00	2.000,00	100,00
		4210	Zakup materiałów i wyposażenia	4.833,00	4.823,38	99,80
		4220	Zakup środków żywności	11.330,00	11.329,49	100,00
		4260	Zakup energii	75,00	75,00	100,00
		4300	Zakup usług pozostałych	23.500,00	23.488,97	99,95
	85205		**Zadania w zakresie przeciwdziałania przemocy w rodzinie**	**37.710,00**	**30.920,64**	**82,00**
		4010	Wynagrodzenia osobowe pracowników	2.262,00	2.262,00	100,00
		4110	Składki na ubezpieczenia społeczne	398,00	394,94	99,23
		4170	Wynagrodzenia bezosobowe	12.690,00	8.370,00	65,96
		4210	Zakup materiałów i wyposażenia	4.920,00	4.920,00	100,00
		4220	Zakup środków żywności	240,00	240,00	100,00
		4300	Zakup usług pozostałych	17.200,00	14.733,70	85,66
	85213		**Składki na ubezpieczenie zdrowotne opłacane za osoby pobierające niektóre świadczenia z pomocy społecznej oraz za osoby uczestniczące w zajęciach w centrum integracji społecznej**	**59.607,00**	**58.985,93**	**98,96**
		4130	Składki na ubezpieczenie zdrowotne	59.607,00	58.985,93	98,96
	85214		**Zasiłki okresowe, celowe i pomoc w naturze oraz składki na ubezpieczenia emerytalne i rentowe**	**364.732,00**	**339.085,14**	**92,97**
		3110	Świadczenia społeczne	364.732,00	339.085,14	92,97
	85216		**Zasiłki stałe**	**727.479,00**	**720.846,80**	**99,09**
		3110	Świadczenia społeczne	727.479,00	720.846,80	99,09
	85219		**Ośrodki pomocy społecznej**	**7.950.186,15**	**7.770.053,89**	**97,73**
		2007	Dotacja celowa w ramach programów finansowanych z udziałem środków europejskich oraz środków, o których mowa w art. 5 ust. 1 pkt 3 oraz ust. 3 pkt 5 i 6 ustawy, lub płatności w ramach budżetu środków europejskich, z wyłączeniem wydatków klasyfikowanych w paragrafie 205	482.039,51	482.039,51	100,00
		2009	Dotacja celowa w ramach programów finansowanych z udziałem środków europejskich oraz środków, o których	83.960,49	83.960,49	100,00

			mowa w art. 5 ust. 1 pkt 3 oraz ust. 3 pkt 5 i 6 ustawy, lub płatności w ramach budżetu środków europejskich, z wyłączeniem wydatków klasyfikowanych w paragrafie 205			
		3020	Wydatki osobowe niezaliczone do wynagrodzeń	25.000,00	24.999,74	100,00
		3030	Różne wydatki na rzecz osób fizycznych	1.200,00	1.158,38	96,53
		3110	Świadczenia społeczne	41.795,00	41.793,87	100,00
		4010	Wynagrodzenia osobowe pracowników	3.856.546,19	3.834.902,26	99,44
		4017	Wynagrodzenia osobowe pracowników	228.192,77	167.912,45	73,58
		4019	Wynagrodzenia osobowe pracowników	71.846,19	64.754,39	90,13
		4040	Dodatkowe wynagrodzenie roczne	235.781,75	235.781,75	100,00
		4110	Składki na ubezpieczenia społeczne	699.166,00	693.569,32	99,20
		4117	Składki na ubezpieczenia społeczne	39.774,68	29.538,15	74,26
		4119	Składki na ubezpieczenia społeczne	4.679,37	3.475,09	74,26
		4120	Składki na Fundusz Pracy oraz Fundusz Solidarnościowy	78.239,97	74.906,77	95,74
		4127	Składki na Fundusz Pracy oraz Fundusz Solidarnościowy	4.974,16	2.841,69	57,13
		4129	Składki na Fundusz Pracy oraz Fundusz Solidarnościowy	585,19	334,32	57,13
		4170	Wynagrodzenia bezosobowe	2.700,00	2.700,00	100,00
		4177	Wynagrodzenia bezosobowe	103.932,65	84.821,06	81,61
		4179	Wynagrodzenia bezosobowe	12.227,35	9.978,94	81,61
		4210	Zakup materiałów i wyposażenia	205.427,00	197.613,53	96,20
		4217	Zakup materiałów i wyposażenia	13.664,10	13.619,79	99,68
		4219	Zakup materiałów i wyposażenia	1.607,54	1.602,30	99,67
		4227	Zakup środków żywności	7.882,63	6.089,15	77,25
		4229	Zakup środków żywności	927,37	716,39	77,25
		4260	Zakup energii	35.000,00	22.951,86	65,58
		4270	Zakup usług remontowych	5.000,00	2.984,10	59,68
		4280	Zakup usług zdrowotnych	9.000,00	7.500,00	83,33
		4300	Zakup usług pozostałych	180.440,00	168.964,12	93,64
		4307	Zakup usług pozostałych	37.892,10	37.412,26	98,73
		4309	Zakup usług pozostałych	4.457,90	4.401,42	98,73
		4360	Opłaty z tytułu zakupu usług telekomunikacyjnych	6.500,00	5.981,58	92,02
		4410	Podróże służbowe krajowe	35.060,00	30.174,56	86,07
		4430	Różne opłaty i składki	4.000,00	3.067,90	76,70
		4440	Odpisy na zakładowy fundusz świadczeń socjalnych	123.601,51	123.601,51	100,00
		4447	Odpisy na zakładowy fundusz świadczeń socjalnych	5.482,63	5.482,63	100,00
		4449	Odpisy na zakładowy fundusz świadczeń socjalnych	645,02	645,02	100,00
		4700	Szkolenia pracowników niebędących członkami korpusu służby cywilnej	12.000,00	9.775,60	81,46
		4710	Wpłaty na PPK finansowane przez podmiot zatrudniający	8.010,00	8.001,99	99,90
		4717	Wpłaty na PPK finansowane przez podmiot zatrudniający	847,39	0,00	0,00
		4719	Wpłaty na PPK finansowane przez podmiot zatrudniający	99,69	0,00	0,00
		6057	Wydatki inwestycyjne jednostek budżetowych	1.145.263,25	1.145.263,25	100,00
		6059	Wydatki inwestycyjne jednostek budżetowych	134.736,75	134.736,75	100,00
	85228		**Usługi opiekuńcze i specjalistyczne usługi opiekuńcze**	**98.812,00**	**98.812,00**	**100,00**
		4170	Wynagrodzenia bezosobowe	95.710,00	95.710,00	100,00
		4210	Zakup materiałów i wyposażenia	3.102,00	3.102,00	100,00
	85230		**Pomoc w zakresie dożywiania**	**430.000,00**	**426.947,90**	**99,29**
		3110	Świadczenia społeczne	430.000,00	426.947,90	99,29
	85295		**Pozostała działalność**	**243.821,67**	**220.775,22**	**90,55**
		3110	Świadczenia społeczne	154.949,00	146.556,26	94,58
		4017	Wynagrodzenia osobowe pracowników	40.797,50	40.797,50	100,00
		4019	Wynagrodzenia osobowe pracowników	4.799,70	4.799,70	100,00
		4047	Dodatkowe wynagrodzenie roczne	609,49	609,49	100,00
		4049	Dodatkowe wynagrodzenie roczne	71,71	71,71	100,00
		4117	Składki na ubezpieczenia społeczne	7.217,57	7.217,57	100,00
		4119	Składki na ubezpieczenia społeczne	849,12	849,12	100,00
		4127	Składki na Fundusz Pracy oraz Fundusz Solidarnościowy	868,71	868,71	100,00
		4129	Składki na Fundusz Pracy oraz Fundusz Solidarnościowy	102,20	102,20	100,00
		4210	Zakup materiałów i wyposażenia	7.335,00	7.334,49	99,99

		4217	Zakup materiałów i wyposażenia	4.672,02	4.672,02	100,00
		4219	Zakup materiałów i wyposażenia	549,65	549,65	100,00
		4367	Opłaty z tytułu zakupu usług telekomunikacyjnych	9.842,10	0,00	0,00
		4369	Opłaty z tytułu zakupu usług telekomunikacyjnych	11.157,90	6.346,80	56,88
855			**RODZINA**	**12.936.047,95**	**12.573.065,28**	**97,19**
	85502		**Świadczenia rodzinne, świadczenie z funduszu alimentacyjnego oraz składki na ubezpieczenia emerytalne i rentowe z ubezpieczenia społecznego**	**10.761.720,00**	**10.587.891,94**	**98,38**
		3110	Świadczenia społeczne	9.102.862,00	9.097.578,11	99,94
		4010	Wynagrodzenia osobowe pracowników	515.551,00	378.935,00	73,50
		4040	Dodatkowe wynagrodzenie roczne	31.397,57	31.397,57	100,00
		4110	Składki na ubezpieczenia społeczne	1.080.792,00	1.057.793,75	97,87
		4120	Składki na Fundusz Pracy oraz Fundusz Solidarnościowy	10.000,00	4.576,34	45,76
		4210	Zakup materiałów i wyposażenia	1.015,00	1.014,68	99,97
		4440	Odpisy na zakładowy fundusz świadczeń socjalnych	13.544,38	13.544,38	100,00
		4610	Koszty postępowania sądowego i prokuratorskiego	2.458,05	0,00	0,00
		4710	Wpłaty na PPK finansowane przez podmiot zatrudniający	4.100,00	3.052,11	74,44
	85503		**Karta Dużej Rodziny**	**571,00**	**520,00**	**91,07**
		4210	Zakup materiałów i wyposażenia	571,00	520,00	91,07
	85504		**Wspieranie rodziny**	**1.045.908,95**	**891.665,85**	**85,25**
		3020	Wydatki osobowe niezaliczone do wynagrodzeń	700,00	155,59	22,23
		4010	Wynagrodzenia osobowe pracowników	770.891,54	649.174,50	84,21
		4040	Dodatkowe wynagrodzenie roczne	43.799,38	43.799,38	100,00
		4110	Składki na ubezpieczenia społeczne	140.116,32	117.501,44	83,86
		4120	Składki na Fundusz Pracy oraz Fundusz Solidarnościowy	19.851,09	16.491,92	83,08
		4170	Wynagrodzenia bezosobowe	26.220,00	26.160,00	99,77
		4220	Zakup środków żywności	500,00	247,57	49,51
		4280	Zakup usług zdrowotnych	1.300,00	568,00	43,69
		4300	Zakup usług pozostałych	10,00	0,00	0,00
		4360	Opłaty z tytułu zakupu usług telekomunikacyjnych	1.520,00	1.493,72	98,27
		4410	Podróże służbowe krajowe	12.500,00	11.662,43	93,30
		4440	Odpisy na zakładowy fundusz świadczeń socjalnych	23.148,90	23.148,90	100,00
		4700	Szkolenia pracowników niebędących członkami korpusu służby cywilnej	2.851,72	1.262,40	44,27
		4710	Wpłaty na PPK finansowane przez podmiot zatrudniający	2.500,00	0,00	0,00
	85508		**Rodziny zastępcze**	**285.900,00**	**261.398,41**	**91,43**
		4330	Zakup usług przez jednostki samorządu terytorialnego od innych jednostek samorządu terytorialnego	285.900,00	261.398,41	91,43
	85510		**Działalność placówek opiekuńczo-wychowawczych**	**615.200,00**	**606.912,10**	**98,65**
		4330	Zakup usług przez jednostki samorządu terytorialnego od innych jednostek samorządu terytorialnego	615.200,00	606.912,10	98,65
	85513		**Składki na ubezpieczenie zdrowotne opłacane za osoby pobierające niektóre świadczenia rodzinne oraz za osoby pobierające zasiłki dla opiekunów**	**202.401,00**	**200.330,67**	**98,98**
		4130	Składki na ubezpieczenie zdrowotne	202.401,00	200.330,67	98,98
	85595		**Pozostała działalność**	**24.347,00**	**24.346,31**	**100,00**
		3290	Świadczenia społeczne wypłacane obywatelom Ukrainy przebywającym na terytorium RP	23.975,51	23.974,82	100,00
		4860	Pozostałe wydatki bieżące na zadania związane z pomocą obywatelom Ukrainy	371,49	371,49	100,00

Źródło: *opracowanie własne*